

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิค
กลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วรากร สุพรรณท้าว

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

LEARNING MANAGEMENT USING DAVIES INTRUCTIONAL MODEL
FOR PSYCHOMOTOR DOMAIN TOGETHER WITH GROUP
WORKING SKILLS AFFECTED ON THAI CLASSICAL DANCING
SKILLS AND GROUP WORKING SKILLS
OF GRADE 9 STUDENTS

WARAKORN SUPHANTHAW

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN CURRICULUM AND INSTRUCTION
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2022

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

การค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิค
กลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติท่ารำและทักษะการทำงานกลุ่ม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

INDEPENDENT STUDY

LEARNING MANAGEMENT USING DAVIES INSTRUCTIONAL MODEL
FOR PSYCHOMOTOR DOMAIN TOGETHER WITH GROUP
WORKING SKILLS AFFECTED ON THAI CLASSICAL DANCING
SKILLS AND GROUP WORKING SKILLS
OF GRADE 9 STUDENTS

WARAKORN SUPHANTHAW

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN CURRICULUM AND INSTRUCTION
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2022

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ชื่อการค้นคว้าอิสระ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติท่ารำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

LEARNING MANAGEMENT USING DAVIES INTRUCTIONAL MODEL FOR PSYCHOMOTOR DOMAIN TOGETHER WITH GROUP WORKING SKILLS TOWARDS THAI CLASSICAL DANCING SKILLS AND GROUP WORKING SKILLS OF GRADE 9 STUDENTS

ผู้วิจัย

นายวรกร สุพรรณท้าว

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้พิจารณาเห็นชอบโดย

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์)

..... กรรมการและเลขานุการหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ นภากุล)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รับรองการค้นคว้าอิสระแล้ว

..... รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาถนเรศ อากาศสุวรรณ) อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อการค้นคว้าอิสระ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของ
เดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติ
ทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัย

นายวรารกร สุพรรณท้าว ปีการศึกษา 2565

ปริญญา

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติ
ทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติ
ของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติทำรำของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับ
เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) เพื่อเปรียบเทียบทักษะทำงานกลุ่มของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับ
เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิค
กลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา
ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 35 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ประกอบไปด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิค
กลุ่มสัมพันธ์ 2) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำ 3) แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม และ
4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (Single Sample - test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส
ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.94$, $SD = 0.13$)
โดยทุกแผนสามารถนำไปใช้ได้จริง 2) ผลทักษะการปฏิบัติทำรำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ สูงกว่า
เกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับ
เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ความพึงพอใจ
ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, $SD = 0.36$)

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์, รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส, เทคนิคกลุ่ม
สัมพันธ์, ทักษะการปฏิบัติทางนาฏศิลป์, ความพึงพอใจ

Independent Study Title	Learning Management Using Davies' Instructional Model for Psychomotor Domain Together with Group Working Skills Affected on Thai Classical Dancing Skills and Group Working Skills of Grade 9 Students
Researcher	Mr. Warakorn Suphantaw Academic year: 2022
Degree	Master of Education Program in Curriculum and Instruction
Advisor	Assistant Professor Dr. Juraisiri Choorak

Abstract

The objectives of this research were: 1) to create lesson plans to develop Thai classical dance practice skills and group working skills of Grade 9 students by using Davies' instructional model for psychomotor domain together with group working skills, 2) to compare Thai classical dance practice skills using Davies' instructional model for psychomotor domain together with group working skills of Grade 9 students compared to the criteria of 80%, 3) to compare group working skills using Davies' instructional model for psychomotor domain together with group working skills of Grade 9 students compared to the criteria of 80%, 4) to study the satisfaction of Grade 3 students towards learning using Davies' instructional model for psychomotor domain together with group working skills. The samples were 35 students in Grade 9/2 at Hat Yai Charoenrat Pittaya School in the second semester of the academic year 2021 obtained by cluster random sampling. The tools used in the research consisted of: 1) the lesson plans using Davies' instructional model for psychomotor domain together with group working skills, 2) a Thai classical dance practice skill assessment, 3) a group working skill assessment, 4) a satisfaction questionnaire for learning management using Davies' instructional model for psychomotor domain together with group working skills. Data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and single sample t - test.

The results showed that: 1) the lesson plans using Davies' instructional model for psychomotor domain together with group working skills had the appropriateness at the highest level (\bar{x} = 4.94, SD = 0.13). All the plans can be actually used. 2) The results of Thai classical dance practice skills of Grade 9 students after using learning management using Davies' instructional model for psychomotor domain together with group working skills was higher than the criteria of 80%, with statistical significance at the .01 level. 3) The results of group working skills of Grade 9 students

after using learning management using Davies' instructional model for psychomotor domain together with group working skills was higher than the criteria of 80%, with statistical significance at the .01 level. 4) The satisfaction with learning management using Davies' instructional model for psychomotor domain together with group working skills of students in Grade 9 was at the highest level (\bar{x} = 4.56, SD = 0.36).

Keywords: dramatic arts learning management, Davies' instructional model for psychomotor domain, group working skills, Thai classical dance practice skills, satisfaction

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยการให้คำปรึกษา คำแนะนำแนวทางที่ถูกต้องและการตรวจข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระทุก ๆ ท่านที่ให้คำแนะนำ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้แนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและคณะครูโรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกตลอดเวลาในการดำเนินการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่าน รวมถึงเจ้าหน้าที่ประจำสาขาวิชา หลักสูตรและการสอนทุกท่านที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูทวดทิตาแต่บิดา มารดา บุคคลในครอบครัว บุรพาจารย์ ที่ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

วรากร สุพรรณท้าว

กันยายน 2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(4)
สารบัญ	(5)
สารบัญตาราง	(7)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551	11
แผนการจัดการเรียนรู้	21
การเรียนการสอนนาฏศิลป์	28
ร่างมาตรฐาน	33
รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์	42
เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์	47
การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิค กลุ่มสัมพันธ์	55
ทักษะการปฏิบัติท่ารำ	56
ความพึงพอใจ	59
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะ ปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์	63
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	69
แบบแผนการวิจัย	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	70
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	70
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	78
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	80
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	82
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
สรุปผล	89
อภิปรายผล	89
ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	103
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	105
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	112
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	149
ประวัติผู้วิจัย	163

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน	18
2 หน่วยการเรียนรู้	20
3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ	60
4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์	63
5 แบบแผนการวิจัย	69
6 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์	71
7 แบบประเมินทักษะปฏิบัติ	73
8 แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม	76
9 กิจกรรมการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์	79
10 ผลการวิเคราะห์การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	83
11 ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติทำร่า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80	84
12 ผลการประเมินทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับ เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 80	85
13 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยาต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์	86
14 สรุปผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้	150
15 สรุปผลแบบประเมินค่าความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะปฏิบัติ	152
16 สรุปผลแบบประเมินค่าความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม	155
17 สรุปผลแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบประเมินกับเกณฑ์ประเมินทักษะปฏิบัติและเกณฑ์ประเมินทักษะทำงานกลุ่ม	157
18 สรุปผลแบบประเมินค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ	160

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	6
2	ทำร่ำสอดสร้อยมาลา	36
3	ทำร่ำชักแปงผัดหนา	36
4	ทำร่ำร่ำสาย	36
5	ทำร่ำสอดสร้อยมาลาแปลง	37
6	ทำร่ำแขกเต้าเข้ารัง	37
7	ทำร่ำผาปลาเพียงไหล่	37
8	ทำร่ำร่ำยั่ว	38
9	ทำร่ำพรหมสี่หน้า	38
10	ทำร่ำยุงพื่อนหาง	38
11	ทำร่ำข้างประสานงา	39
12	ทำร่ำจันทร์ทรงกลด	39
13	ทำร่ำชะนีร่ายไม้ และทำจ่อเพลิงกาฬ	39
14	ทำร่ำขัดจางนาง และทำร่ำจันทร์ทรงกลด	40
15	ทำร่ำล่อแก้ว และทำร่ำขอแก้ว	40
16	การแต่งกายประกอบการแสดงร่ำวงมาตรฐานของกรมศิลปากร	41
17	การแต่งกายแบบชาวบ้าน	41
18	การแต่งกายแบบรัชกาลที่ 5	41
19	การแต่งกายแบบสากลนิยม	42
20	การแต่งกายแบบราตรีสโมสร	42

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นาฏศิลป์จัดเป็นศิลปวัฒนธรรมอันเป็นสัญลักษณ์ของชาติ ช่วยถ่ายทอดความเป็นมาของประวัติศาสตร์ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาแสดงออกถึงความเป็นชาติที่มีความเจริญรุ่งเรืองนับตั้งแต่อดีตกาล นาฏศิลป์มีบทบาทในฐานะที่เป็นมรดกทางสังคมอันเกิดจากการสร้างสรรค์สั่งสมซึ่งจำเป็นต้องมีการสืบทอดต่อกันไป (สุนนมาลย์ นิมเนติพันธ์, 2550: 153) นาฏศิลป์จึงถือเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีความจำเป็นสำหรับมนุษย์ เป็นสิ่งที่จรรโลงความดี ความงาม นาฏศิลป์จัดเป็นศิลปะแขนงที่มีความเด่นชัดมากที่สุดเพราะสามารถรับรู้ได้จากการได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง เป็นศิลปะที่แสดงออกทางลีลาการเคลื่อนไหวเลียนแบบกิริยาท่าทางของมนุษย์ แล้วดัดแปลงให้งดงามขึ้นในลักษณะของการเยื้องกรายร่ายรำ ผู้แสดงออกทางนาฏศิลป์จะมีความสุข สนุกสนานกับการร่ายรำ และการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี ขณะเดียวกันผู้ชมจะได้รับความบันเทิงใจ และมีความเพลิดเพลินไปกับลีลาการเคลื่อนไหวที่งดงาม นาฏศิลป์ถือว่าเป็นภาษาหนึ่งที่สามารถอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างนุ่มนวลและแนบเนียนกว่าภาษาใบ้ทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจากนาฏศิลป์เป็นศิลปะที่ไม่มีรูปร่าง จึงต้องอาศัยการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นเมื่อการถ่ายทอดไม่เป็นไปตามกระบวนการขั้นตอน จึงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และกลายเป็นเรื่องยากสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานด้านนาฏศิลป์ (สุรพล วิรุฬกรักษ์, 2544: 22)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรมมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกโดยกำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ด้านประกอบด้วย 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ข้อประกอบด้วย 1) รักชาติศาสนา ศักดิ์ศรี 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ประกอบด้วย 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8) ภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 17)

จากการสังเกตพฤติกรรม ศึกษาแบบบันทึกการสอนปฏิบัติของครูผู้สอนและแบบแสดงผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (ปพ.5) ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชาศิลปศึกษา 6 ของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา พบว่าการจัดการเรียนการสอนยังไม่ประสบผลสำเร็จ ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะการปฏิบัติ เนื่องจากครูผู้สอนใช้เทคนิคในการสอนไม่สอดคล้องกับทักษะการปฏิบัติท่ารำของผู้เรียน ส่งผลให้นักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะปฏิบัติพื้นฐาน

ทางด้านนาฏศิลป์ และยังปฏิบัติทำรำนานาฏศิลป์ไม่ถูกต้องตามแบบแผนมาตรฐานของนาฏศิลป์ไทย อีกทั้งยังขาดทักษะในการฝึกฝนท่ารำที่ถูกต้อง ซึ่งนักเรียนมีผลคะแนนปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 77 อีกทั้งจากการสังเกตพฤติกรรม บันทึกลงและแบบการสอนปฏิบัติของครูผู้สอนในการทำงานกลุ่ม พบว่า นักเรียนบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติท่ารำภายในกลุ่ม ทำให้มีผลการประเมินทำงานกลุ่ม อยู่ในระดับพอใช้ (โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา, 2562: 20-23) และจากการสัมภาษณ์ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้กล่าวถึงทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียน โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา พบว่านักเรียนขาดทักษะกระบวนการกลุ่ม ซึ่งสาเหตุมาจาก นักเรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทักษะการปฏิบัติในการทำงานกลุ่มของนักเรียน (สุทธิพงษ์ นนทิตลา, ทักษะกระบวนการกลุ่ม, 22 พฤศจิกายน 2564)

การที่จะทำให้เป็นผู้ที่มีทักษะปฏิบัติด้านนาฏศิลป์ได้นั้น จะต้องได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556: 12) เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการถ่ายทอด ซึ่งจากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติที่น่าสนใจ และสอดคล้องกับการเรียน การสอนนาฏศิลป์ คือ รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ซึ่งโดยพื้นฐานทักษะของปฏิบัติ ส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็ว ขึ้นซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ 2) ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ ทักษะย่อย 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการ 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ จากกระบวนการ 5 ขั้น Davies (1971 อ้างถึงใน ทิศนา แคมณี, 2559: 243-247) นอกจากผู้เรียน จะได้รับการพัฒนาทักษะปฏิบัติอย่างเต็มศักยภาพแล้ว ยังสามารถปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนได้อีกด้วย จากการศึกษาวิจัยของ ชนากานต์ อ่อนประทุม (2563: 99-100) เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วมนานาฏศิลป์โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวของเดวิส มุ่งช่วย พัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อย จำนวนมาก และเป็นแผนการจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการทำงานเป็นกระบวนการ และนำกระบวนการไปใช้จริง ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วมนานาฏศิลป์ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ สุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ (2562: 4-5) เรื่อง การศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำนพรัตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสเป็นการพัฒนาทักษะปฏิบัติการฝึกให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการปฏิบัติท่ารำ เรื่อง ระบำนพรัตน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์

ทักษะการปฏิบัติทำร่าจะเกิดการเรียนรู้ได้ดั่งนั้น ทิศนา แคมมณี (2563: 143) ได้กล่าวไว้ดังนี้ กระบวนการเรียนรู้โดยการทำงานกลุ่มหรือกลุ่มสัมพันธ์เป็นวิธีการสอนอย่างหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา ทักษะทัศนคติการคิดหาเหตุผลส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม ส่งเสริมการเรียนรู้แบบประชาธิปไตย และนักเรียนจะได้ฝึกหัดการแก้ปัญหาจากการทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่ม นอกจากนี้กรมวิชาการ (2541: 4) ได้กล่าวไว้ว่า กลุ่มสัมพันธ์ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในด้านทัศนคติ ค่านิยมและพฤติกรรมที่บกพร่องเป็นปัญหาสมควรแก้ไข เป็นวิธีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าใจความต้องการของตนเองและของผู้อื่น เกิดการค้นพบสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วย จากการศึกษาวิจัยปาลภัสสร ภูสากล (2560: 96) เรื่อง ผลการเรียนรู้วิชาดนตรี - นาฏศิลป์ เรื่อง การใช้ท่าทางนาฏศิลป์ในการร่ววงมาตรฐาน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์จะให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน สามารถสรุปบทเรียนได้ด้วยตนเอง กล้าแสดงออก มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ในด้านการทำงานเป็นทีม นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขเกิดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีการร่วมกันปรึกษาหารือ วางแผนในการทำงานก่อนลงมือทำ มีการแบ่งงานกันทำให้นักเรียนทุกคนมีบทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของผู้เรียนเรื่อง การใช้ท่าทางนาฏศิลป์ในการร่ววงมาตรฐาน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับธารทิพย์ พิทักษ์สาลี (2557: 96) เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้เรื่องนาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้กล่าวว่า กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เน้นกิจกรรมที่นำไปสู่การปฏิบัติจริง ดังนั้นผู้เรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์จะต้องรู้จักหน้าที่และบทบาทของตนภายในกลุ่ม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะพัฒนาทักษะการปฏิบัติทำร่า เรื่อง ร่ววงมาตรฐาน ในวิชานาฏศิลป์ โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยคาดว่าจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์จะเป็นนวัตกรรมที่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกระบวนการคิดให้แก่ผู้เรียน เป็นการสอนที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติทักษะกระบวนการร่ววงมาตรฐาน และนักเรียนสนุกสนานกับการปฏิบัติทำร่ววงมาตรฐานภายในกลุ่มเพื่อนช่วยให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในด้านทัศนคติค่านิยม ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นเกิดการเรียนรู้เป็นไปอย่างธรรมชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติทำรำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

สมมติฐานการวิจัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานไว้ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
2. ทักษะการปฏิบัติทำรำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ทักษะทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80
4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ หลังเรียนอยู่ในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 70 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

2. ขอบเขตตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ทักษะการปฏิบัติทำรำ

2.2.2 ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม

2.2.3 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์

3. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ โดยเป็นการฝึกปฏิบัติทำรำมาตรฐาน 5 เพลง ได้แก่ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า เพลงยอดชายใจหาญ และเพลงบุชานันกรบ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์

4. ขอบเขตระยะเวลา

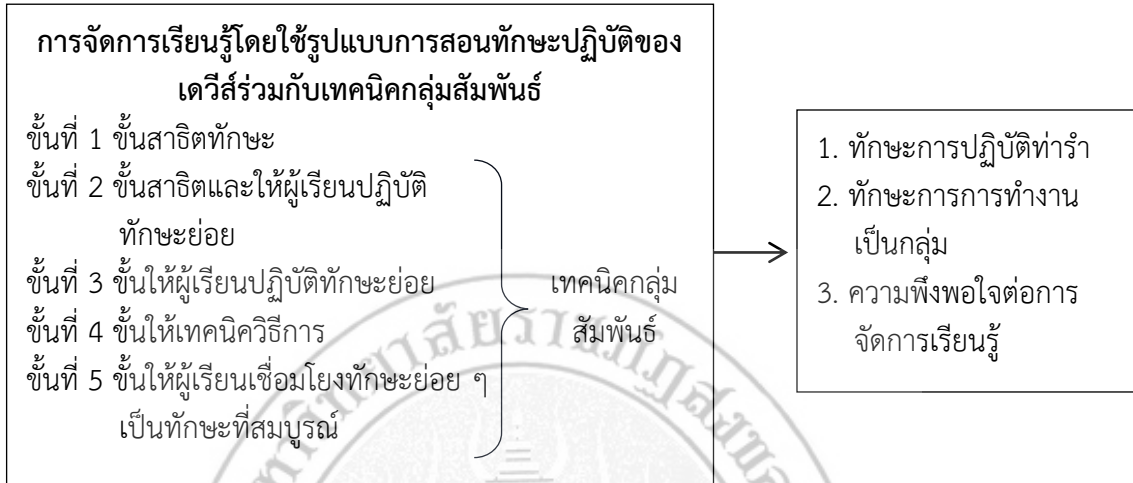
การวิจัยเรื่องนี้ ใช้ระยะเวลาในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งหมด 10 ชั่วโมง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นियามศัพท์เฉพาะ

ร่วางมาตรฐาน หมายถึง การแสดงที่กรมศิลปากรปรับปรุงพัฒนาขึ้นจากการแสดงรำโขน แต่งบทร้องและประดิษฐ์ท่ารำไว้อย่างเป็นแบบแผน จำนวน 5 เพลง ได้แก่ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า เพลงยอดชายใจหาญและเพลงบุษานักรบ

เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ หมายถึง เป็นวิธีสอนแบบหนึ่งที่มีมุ่งให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มและมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ ทักษะการปฏิบัติท่ารำและความสัมพันธ์ ของสมาชิกในกลุ่ม นอกจากทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านทักษะการปฏิบัติท่ารำแล้วยังทำให้นักเรียนเข้าใจตนเองเข้าใจผู้อื่น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ หมายถึง กระบวนการจัดเรียนการสอนทักษะปฏิบัติที่มีการนำกิจกรรมกลุ่มเข้ามาใช้ในการเรียน การสอนในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ร่วางมาตรฐาน โดยขั้นตอนในการสอน 5 ขั้น ดังต่อไปนี้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการ ให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่ สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินไปกติก่อน การสาธิต ครูให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ซึ่งเน้นจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษใน การสังเกต

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เป็นขั้นที่ครูผู้สอนแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 8 คน ผู้สอนจะแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ และ สาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ

3. ชั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เป็นชั้นที่ให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติทักษะย่อย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน โดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ครูผู้สอนให้ คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

4. ชั้นให้เทคนิควิธีการ เป็นชั้นที่เมื่อผู้เรียนภายในแต่ละกลุ่มปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนแนะนำ เทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น หรือให้ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ในการปฏิบัติทำให้สวยงามขึ้นหรือทำได้ง่ายขึ้น

5. ชั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นชั้นที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ทำงานร่วมกัน กับผู้อื่นอย่างมีระบบ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติ ทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างที่ชำนาญและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะการปฏิบัติทำร่างมาตรฐาน หมายถึง ความสามารถในการแสดงออก และลีลาท่าทาง จังหวะ ความพร้อมเพรียง ความกล้าแสดงออก และความถูกต้องการร่างมาตรฐานของนักเรียนและ ประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบทักษะปฏิบัติโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบลิคสกออร์ (Scoring Rubrics) แบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ

ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการทำงานร่วมกัน กลุ่มละ 8 คน ซึ่งประเมินทั้งหมด 5 ประเด็น ได้แก่ 1) ความเป็นผู้นำผู้ตาม 2) ความมีน้ำใจช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม นำไปสู่ผลสำเร็จของงาน 3) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ 4) มีความสนุกสนาน และ 5) การมีส่วนร่วมแสดง ความคิดเห็นภายในกลุ่ม วัดและประเมินผลโดยใช้แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม โดยมีเกณฑ์การให้ คะแนนแบบรูบลิคสกออร์ (Scoring Rubrics) แบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ ความภูมิใจ ความสนใจหรือความสนุกสนานที่มีต่อการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ร่างมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญ ราษฎร์พิทยา ต่อการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ กลุ่มสัมพันธ์ วัดผลและประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น ซึ่งประเมินทั้งหมด 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ด้านสาระการเรียนรู้ 2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ และ 4) ด้านการวัดและประเมินผล

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มี ผลต่อทักษะการปฏิบัติทำร่างและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสำคัญ และประโยชน์ต่อนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

1. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติทางนาฏศิลป์ ในเรื่องนาฏศิลป์พื้นฐานที่ดีขึ้น และมีความพึงพอใจในการเรียนนาฏศิลป์

3. ครู ศึกษานิเทศก์ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

- 1.1 สาระการเรียนรู้ศิลปะ
- 1.2 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดนาฏศิลป์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
- 1.3 คุณภาพผู้เรียนเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 1.4 หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา
- 1.5 รายวิชาศิลปะศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. แผนการจัดการเรียนรู้

- 2.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้
- 2.2 ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.3 ลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี
- 2.4 รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.5 ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้
- 2.6 ข้อควรคำนึงในการทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. การเรียนการสอนนาฏศิลป์

- 3.1 ความหมายนาฏศิลป์
- 3.2 หลักการสอนนาฏศิลป์
- 3.3 การเตรียมการสอนนาฏศิลป์
- 3.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้นาฏศิลป์

4. รำวงมาตรฐาน

- 4.1 ประวัติรำวงมาตรฐาน
- 4.2 เพลงที่ใช้ประกอบการแสดงรำวงมาตรฐาน
- 4.3 ท่ารำที่ใช้ประกอบการแสดงรำวงมาตรฐาน
- 4.4 เครื่องแต่งกายประกอบการแสดงรำวงมาตรฐาน

5. รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

- 5.1 ความหมายของทักษะการปฏิบัติ
- 5.2 รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติ
- 5.3 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

6. เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

- 6.1 ความหมายของกลุ่มสัมพันธ์

- 6.2 วัตถุประสงค์ของกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
- 6.3 ประโยชน์ของกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
- 6.4 องค์ประกอบของกลุ่มสัมพันธ์
- 6.5 วิธีการสอนที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
- 6.6 หลักการเรียนรู้และการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
- 6.7 การเตรียมการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
7. การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์
8. ทักษะการปฏิบัติทำรำ
 - 8.1 ความหมายทักษะการปฏิบัติทำรำ
 - 8.2 ขั้นตอนการปฏิบัติทำรำ
 - 8.3 การประเมินผลทักษะปฏิบัติทำรำ
9. ความพึงพอใจ
 - 9.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 9.2 การวัดและประเมินผลความพึงพอใจ
 - 9.3 การสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจ
 - 9.4 หลักและเกณฑ์ความพึงพอใจ
10. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 4-5) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกายความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติมีจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะเจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
- 2) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
- 3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้เวลาและการจัดการเรียนรู้
- 5) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 6) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

1. สาระการเรียนรู้ศิลปะ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 182-203) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยวาระสำคัญ คือ

สาระที่ 1 ทศนศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทศนธาตุ สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิควิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 2 ดนตรี มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

สาระที่ 3 นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์วิเคราะห์วิพากษ์วิจัยคุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดนาฏศิลป์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ทศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทศนศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

3. คุณภาพผู้เรียนเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รู้และเข้าใจเรื่องทศนธาตุและหลักการออกแบบและเทคนิคที่หลากหลายในการ สร้างงานทศนศิลป์ 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อสื่อความหมายและเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาและประเมินคุณค่างานทศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น สามารถเลื่องงานทศนศิลป์โดยใช้

เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมสามารถออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ กราฟิก ในการนำเสนอข้อมูล และมีความรู้ทักษะที่จำเป็นด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกันกับงานทัศนศิลป์

รู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของงานทัศนศิลป์ของชาติและท้องถิ่น แต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและสามารถเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ที่มาจากยุคสมัยและวัฒนธรรมต่าง ๆ

รู้และเข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านเสียง องค์ประกอบ อารมณ์ ความรู้สึก ของบทเพลง จากวัฒนธรรมต่าง ๆ มีทักษะในการร้อง บรรเลงเครื่องดนตรี ทั้งเดี่ยวและเป็นวงโดยเน้นเทคนิคการร้องบรรเลงอย่างมีคุณภาพ มีทักษะในการสร้างสรรค์บทเพลงอย่างง่าย อ่านเขียนโน้ตในบันไดเสียงที่มีเครื่องหมายแปลงเสียงเบื้องต้นได้ รู้และเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบของผลงานทางดนตรี องค์ประกอบของผลงานด้านดนตรีกับศิลปะแขนงอื่น แสดงความคิดเห็นและบรรยายอารมณ์ ความรู้สึกที่มีต่อบทเพลง สามารถนำเสนอบทเพลงที่ชื่นชอบได้อย่างมีเหตุผล มีทักษะในการประเมินคุณภาพของบทเพลงและการแสดงดนตรี รู้ถึงอาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ดนตรีและบทบาทของดนตรี ในธุรกิจบันเทิง เข้าใจถึงอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม

รู้และเข้าใจที่มาความสัมพันธ์อิทธิพลและบทบาทของดนตรีแต่ละวัฒนธรรมในยุคสมัยต่าง ๆ วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้งานดนตรีได้รับการยอมรับ

รู้และเข้าใจการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแปลความและสื่อสารผ่านการแสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดง สามารถใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ในการพิจารณาคุณภาพการแสดง วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางนาฏศิลป์ ร่วมจัดการแสดงนำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

รู้และเข้าใจประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์และละคร มีความเข้าใจความสำคัญบทบาทของนาฏศิลป์และละครในชีวิตประจำวัน

4. หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา

โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา (2563: 1-2) ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2563 ขึ้นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนได้ตรวจสอบผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีคุณค่าต่อสังคม จึงเห็นสมควรแล้วว่ามีเหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และความต้องการของท้องถิ่น อนุญาตให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยาได้

วิสัยทัศน์

“โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา มุ่งพัฒนาความรู้ คุณธรรม นำเศรษฐกิจพอเพียงสู่มาตรฐานสากล”

พันธกิจ

1. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ และมีศักยภาพตามมาตรฐานสากล

2. พัฒนาระบบการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน ให้เป็นโรงเรียนธรรมาภิบาลสร้างโอกาสและดูแลช่วยเหลือนักเรียน บูรณาการกระบวนการเรียนรู้และประกันคุณภาพการศึกษา

3. พัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาให้ครูและบุคลากรมีความเป็นมืออาชีพและเพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. พัฒนาการบริหารงบประมาณและทรัพยากรให้มีภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

เป้าประสงค์หลัก (โรงเรียนดีใกล้บ้าน)

1. นักเรียน มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนรักการอ่านและการค้นคว้า สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นคนดีมีคุณธรรมรู้จักวิเคราะห์มีทักษะในการดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้สร้างงานสร้างอาชีพ สามารถนำเสนอผลงานได้อย่างสร้างสรรค์สืบสานวัฒนธรรมไทยอย่างมั่นใจในตนเอง

2. ครู มีทักษะวิชาชีพในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเหมาะสมกับนักเรียน มีความกระตือรือร้นสนใจใฝ่ใจดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักและวินัยนักเรียนเชิงบวก (Positive Discipline) และพัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างเต็มกำลังความสามารถ

3. ผู้บริหาร เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่ดี โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ภายใต้อำนาจกำกับ มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาวิชาการหลักสูตร นวัตกรรมและกระบวนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4. โรงเรียน เป็นโรงเรียนชั้นดีมีคุณภาพมีบรรยากาศที่อบอุ่นปลอดภัย และมีมาตรการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้สู่สากล มีเอกลักษณ์อันโดดเด่นเป็นต้นแบบของการปฏิรูปการศึกษาที่แท้จริง ซึ่งเกิดจากการร่วมคิดร่วมปฏิบัติร่วมพัฒนาร่วมสนับสนุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาคม

5. ผู้ปกครองและชุมชน ให้การยอมรับเชื่อถือมีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน

นโยบายของโรงเรียน

1. สร้างพลังขับเคลื่อนให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ควบคู่คุณธรรม

2. พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ

3. สร้างเสริมศักยภาพบุคลากรทุกระดับให้เป็นมืออาชีพ

4. เพิ่มสมรรถนะของโรงเรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5. ระดมสรรพกำลังสร้างภาคีเครือข่ายอุปถัมภ์ที่เข้มแข็ง

เอกลักษณ์ของโรงเรียน

โรงเรียนต้นแบบแนวคิดเพิ่มผลผลิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง QCDSMEE นั้นคือ คุณภาพ (Quality) ต้นทุน (Cost) การส่งมอบ (Delivery) ความปลอดภัย (Safety) ขวัญและกำลังใจ (Morale) สิ่งแวดล้อม (Environment) จรรยาบรรณ (Ethics)

อัตลักษณ์ของนักเรียน

นักเรียนมีมารยาทดี ยิ้มไหว้ทักทาย ทำงานอย่างมีระบบและมีคุณธรรม ตามแนวคิดเพิ่มผลผลิต

หลักการ

หลักสูตรโรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

จุดหมายโรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพจึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับนักเรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรโรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจความรู้สึกและทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. รักความเป็นไทย

8. มีจิตสาธารณะ

5. รายวิชาศิลปศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ศ 23102

รายวิชา ศิลปศึกษา 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 2 เวลา 40

ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

อธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม นำเสนอหรือจัดการแสดงดนตรีที่เหมาะสมโดยการบูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นในกลุ่มศิลปะ บรรยายวิวัฒนาการดนตรีแต่ละยุคสมัย อภิปรายลักษณะเด่นที่ทำให้งานดนตรีนั้นได้รับการยอมรับ ระบุโครงสร้างของละคร ระบุโครงสร้างของบทละครโดยใช้ศัพท์ทางการละคร ใช้นาฏยศัพท์ทางละครที่เหมาะสม บรรยายเปรียบเทียบการแสดงออกปฏิกิริยาของผู้คนในชีวิตประจำวันและในการแสดง มีทักษะในการใช้ความคิดในการพัฒนารูปแบบการแสดง มีทักษะในการแปลความและการสื่อสารผ่านการแสดง วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ที่มีความหมายแตกต่างกันโดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบนาฏศิลป์ ร่วมจัดการแสดงในบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ นำเสนอแนวคิดจากเนื้อเรื่องของการแสดงที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ออกแบบสร้างสรรค์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกาย เพื่อแสดงนาฏศิลป์และละครที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ อธิบายความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นในการอนุรักษ์

โดยจัดประสบการณ์ กิจกรรมหรือสร้างสถานการณ์ที่ใกล้ตัว ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ปฏิบัติจริง ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะและกระบวนการศิลปะ โดยการวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมายทางศิลปะและการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ทางศิลปะและเชื่อมโยงศิลปะกับศาสตร์อื่น ๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตของตนเอง

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดรวบยอด ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีระเบียบวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน อย่างมีระบบ ประหยัด ซื่อสัตย์ สุจริต มีวิจรรย์ญาณ รู้จักนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ มีเจตคติที่ดีต่อศิลปะ ตลอดจนตระหนักและเห็นคุณค่าต่อการ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนองกับพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านสร้างพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

รหัสตัวชี้วัด

ศ 2.1 ม.3/6, ศ 2.1 ม.3/7, ศ 2.2 ม.3/1, ศ 2.2 ม.3/2, ศ 3.1 ม.3/1, ศ 3.1 ม.3/2, ศ 3.1 ม.3/3, ศ 3.1 ม.3/4, ศ 3.1 ม.3/5, ศ 3.1 ม.3/6, ศ 3.1 ม.3/7, ศ 3.2 ม.3/1, ศ 3.2 ม.3/2, ศ 3.2 ม.3/3

รวมทั้งหมด 14 ตัวชี้วัด

ตาราง 1 โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน
รหัสวิชา ศ 23102 รายวิชาศิลปศึกษา 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 ชั่วโมง
อัตราส่วนคะแนน ระหว่างเรียน : กลางภาค : ระหว่างเรียน : ปลายภาค (35 : 10 : 35 : 20)

หน่วยการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
1. ทักษะทางดนตรี	ศ 2.1 ม.3/6,	1. อิทธิพลของดนตรี	2	5
	ศ 2.1 ม.3/7,	2. การจัดการแสดงดนตรีในวาระต่าง ๆ	2	5
	ศ 2.2 ม.3/1,	3. ประวัติดนตรีไทยยุคต่าง ๆ	1	3
	ศ 2.2 ม.3/2,	4. ประวัติดนตรีตะวันตกยุคสมัยต่าง ๆ	1	2
		5. ดนตรีในวัฒนธรรมต่างประเทศ	2	5
2. พื้นฐานนาฏศิลป์	ศ 3.1 ม.3/1,	1. ระบุโครงสร้างของบทละครโดยใช้ศัพท์ทางการละคร - โครงเรื่องตัวละครและการวางลักษณะนิสัยของตัวละคร - ความคิดหรือแก่นของเรื่องบทสนทนา	4	5
	ศ 3.1 ม.3/2,			
	ศ 3.1 ม.3/3,			
	ศ 3.1 ม.3/4,			
	ศ 3.1 ม.3/5,			
	ศ 3.1 ม.3/6,			
	ศ 3.1 ม.3/7			
		2. ภาษาทางนาฏศิลป์ - ภาษาที่มาจากธรรมชาติ - ภาษาที่มาจากการประดิษฐ์ - รำวงมาตรฐาน	4	5
		3. รูปแบบการแสดง - การแสดงเป็นหมู่ - การแสดงเดี่ยว - การแสดงละคร - การแสดงเป็นชุดเป็นตอน	2	5
		4. การประดิษฐ์ท่ารำและท่าทางประกอบการแสดง - ความหมาย - ความเป็นมา - ท่าทางที่ใช้ในการประดิษฐ์ท่ารำ	4	5

ตาราง 1 (ต่อ)

หน่วยการ เรียนรู้ที่	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
		5. องค์ประกอบนาฏศิลป์ - จังหวะทำนอง - การเคลื่อนไหว - อารมณ์และความรู้สึก - ภาษาท่า นาฏยศัพท์ - รูปแบบของการแสดง - การแต่งกาย	4	5
		6. วิธีการเลือกการแสดง - ประเภทงาน ขั้นตอน - คุณค่าของการแสดง	2	5
		7. ละครกับชีวิต	2	5
		6. วิธีการเลือกการแสดง - ประเภทงาน ขั้นตอน - คุณค่าของการแสดง	2	5
		7. ละครกับชีวิต	2	5
3. ทักษะทาง นาฏศิลป์	ศ 3.2 ม.3/1, ศ 3.2 ม.3/2, ศ 3.2 ม.3/3	1. ออกแบบและสร้างสรรค์ อุปกรณ์และเครื่องแต่งกาย เพื่อการแสดงนาฏศิลป์ 2. ความสำคัญและบทบาทของ นาฏศิลป์และการละครใน ชีวิตประจำวัน 3. การอนุรักษ์นาฏศิลป์	4 2 2	5 5 5
การทดสอบ กลางภาค	ศ 2.1 ม.3/6, ศ 2.1 ม.3/7, ศ 2.2 ม.3/1, ศ 2.2 ม.3/2, ศ 3.1 ม.3/1, ศ 3.1 ม.3/2, ศ 3.1 ม.3/3		1	10
การทดสอบ ปลายภาค	ศ 3.1 ม.3/4, ศ 3.1 ม.3/5, ศ 3.1 ม.3/6, ศ 3.1 ม.3/7, ศ 3.2 ม.3/1, ศ 3.2 ม.3/2, ศ 3.2 ม.3/3		1	20
		รวม	40	100

ตาราง 2 หน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้
รหัสวิชา ศ 23102 รายวิชาศิลปศึกษา 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 ชั่วโมง
กำหนดภาระงาน รวบรวมประจำหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
1. ทักษะทางดนตรี	ศ 2.1 ม.3/6, ศ 2.1 ม.3/7, ศ 2.2 ม.3/1, ศ 2.2 ม.3/2,	8	20	1. แฝดฝิ่งความคิดประวัติ ดนตรีไทยยุคสมัยต่าง ๆ 2. ใบงาน ประวัติดนตรี ตะวันตกยุคสมัยต่าง ๆ
2. พื้นฐานนาฏศิลป์	ศ 3.1 ม.3/1, ศ 3.1 ม.3/2, ศ 3.1 ม.3/3, ศ 3.1 ม.3/4, ศ 3.1 ม.3/5, ศ 3.1 ม.3/6, ศ 3.1 ม.3/7	22	35	1. แฝดฝิ่งองค์ประกอบของ ละคร 2. วาดภาพภาษาท่า 3. งานภาษาทำนาฏยศัพท์ 4. สมุดเล่มเล็กเรื่องรำวง มาตรฐาน 5. แสดงละครพื้นบ้าน
3. ทักษะทางนาฏศิลป์	ศ 3.2 ม.3/1, ศ 3.2 ม.3/2, ศ 3.2 ม.3/3	8	15	1. ออกแบบ สร้างสรรค์ อุปกรณ์การแสดง 2. การแสดงนาฏศิลป์ พื้นเมือง
การทดสอบ กลางภาค	ระหว่างเรียน ศ 2.1 ม.3/6, ศ 2.1 ม.3/7, ศ 2.2 ม.3/1, ศ 2.2 ม.3/2, ศ 3.1 ม.3/1, ศ 3.1 ม.3/2, ศ 3.1 ม.3/3	38	70	
การทดสอบ ปลายภาค	ศ 2.1 ม.3/6, ศ 2.1 ม.3/7, ศ 2.2 ม.3/1, ศ 2.2 ม.3/2, ศ 3.1 ม.3/1, ศ 3.1 ม.3/2, ศ 3.1 ม.3/3	1	10	
การทดสอบ ปลายภาค	ศ 3.1 ม.3/4, ศ 3.1 ม.3/5, ศ 3.1 ม.3/6, ศ 3.1 ม.3/7, ศ 3.2 ม.3/1, ศ 3.2 ม.3/2, ศ 3.2 ม.3/3	1	20	
	รวม	40	100	

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางสำคัญให้กับผู้สอนสอน เป็นการวิเคราะห์วางแผน และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการจัดการชั้นเรียนให้เหมาะสมกับวัย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย แผนการจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนจัดกิจกรรมได้อย่างเป็นระบบขั้นตอน สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนตอบสนองตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

ชนวิธิ พรกุล (2552: 85) กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เขียนไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้สอนมีความพร้อมและมั่นใจว่าสามารถสอนได้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้และดำเนินการสอนได้ราบรื่น

วิมลรัตน์ สุนทรวิโรจน์ (2553: 5) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแผนที่จัดทำขึ้นจากคู่มือครู หรือแนวทางการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการทำให้ผู้สอนทราบว่า จะจัดการเรียนรู้เนื้อหาใด เพื่อจุดประสงค์ใด จัดการเรียนรู้อย่างไร ใช้สื่ออะไร และวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด

ทิตินา แคมมณี (2559: 4) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนการสอนคือ องค์ประกอบของการเรียนการสอนที่ได้รับการจัดไว้ให้มีความสัมพันธ์และส่งเสริมกันอย่างเป็นระเบียบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ระบบการจัดการเรียนการสอน เป็นระบบย่อยของระบบการศึกษาและอาจจัดได้ในลักษณะที่เป็นระบบใหญ่ คือเป็นระบบที่ครอบคลุมองค์ประกอบของการเรียนการสอนโดยส่วนรวม

จากความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้หมายถึง การวางแผนจัดเตรียมรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบ เป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในแต่ละครั้ง และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอนไปสู่จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้และเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550: 215) ให้ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1) ทำให้ครูผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อมจะสอนด้วยความคล่องแคล่ว เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว

2) ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่ากับเวลาที่ผ่านไป เพราะครูผู้สอนสอนอย่างมีแผนมีเป้าหมายและมีทิศทางในการสอนมิใช่สอนอย่างเลื่อนลอย นักเรียนจะได้รับความรู้ ความคิด เกิดเจตคติ เกิดทักษะ และเกิดประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ ทำให้เป็นการเรียนการสอนที่มีคุณค่า

3) ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหาสาระที่จะสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล แล้วจัดทำออกเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อครูผู้สอนสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ก็ย่อมทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามจุดมุ่งหมายและทิศทางของหลักสูตร

4) ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีแผนการวางแผนเนื่องจากในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบให้ทุกองค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดเวลา สถานที่ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดความรู้ได้อย่างสะดวกและง่ายขึ้น

5) ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อทดสอบเพื่อวัดผลประเมินผลนักเรียนได้

6) ทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อครูผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนสอนด้วยความพร้อมเป็นความพร้อมทั้งด้านจิตใจ และความพร้อมทั้งด้านวัตถุ ความพร้อมทั้งด้านจิตใจ คือ ความมั่นใจในการสอน เพราะผู้สอนได้เตรียมการสอนอย่างรอบคอบ ส่วนความพร้อมทั้ง ด้านวัตถุ คือ การที่ผู้สอนได้เตรียมเอกสารหรือสื่อการสอนไว้อย่างพร้อมเพรียงเมื่อผู้สอนเกิดความพร้อมในการสอน ย่อมสอนด้วยความกระฉ่างแจ่มทำให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทเรียน อันส่งผลให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่สอน

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2554: 3-4) ได้ให้เหตุผลและความสำคัญในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อครูผู้สอน ดังนี้

1) ครูมีโอกาสศึกษาหลักสูตร แนวการสอน การวัดผลประเมินผลรวมทั้งเอกสารอื่น ๆ ได้อย่างละเอียดทุกแง่มุม

2) ครูสามารถเตรียมกระบวนการเรียนการสอน ได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงได้มากกว่าเช่น ปัจจัยเรื่องอำนวยความสะดวก ของโรงเรียน ทรัพยากร ค่านิยม และความเชื่อมั่นของท้องถิ่น

3) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูจะเป็นคู่มือของตนเองที่มีคุณภาพสอดคล้องกับผู้เรียนระยะเวลา จำนวนชั่วโมง ที่ใช้จริงในแต่ละภาคเรียน สามารถสอนได้ครบถ้วนและทันเวลา

4) ครูผู้สอนสามารถใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง เทียบตรงแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

นิราศ จันทระจิตร (2559: 34-35) ได้ให้ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1) ช่วยให้ครูได้มีโอกาสศึกษาความรู้ในเรื่อง หลักสูตรแนวการสอน การจัดทำสื่อประกอบการสอน ตลอดจนวิธีการวัดผลอย่างละเอียดทุกแง่มุม

2) ช่วยให้เกิดการวางแผนวิธีสอน วิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะการจัดทำแผนการสอนเป็นการผสมผสานเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนจากหลักสูตรกับหลักจิตวิทยาการศึกษา หรือนวัตกรรมการเรียนใหม่ ๆ ตลอดจนปัจจัยอำนวยความสะดวกของโรงเรียน และสภาพปัญหา

ความสนใจ ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและทรัพยากรในท้องถิ่น โดยใช้วิธีการเชิงระบบ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ช่วยให้ครูมีคู่มือที่ทำไว้ล่วงหน้า เพื่อให้เกิดความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ครบถ้วน สอดคล้องกับระยะเวลาและจำนวนคาบที่มีอยู่จริงในแต่ละภาคเรียนนั้นคือสอนได้ครบถ้วน และทันเวลา ช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น

4) ช่วยให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตาม จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ช่วยให้ครูสามารถวินิจฉัยจุดอ่อนของนักเรียนที่จะได้รับการแก้ไข และทราบจุดเด่นที่ควรได้รับการเสริมสร้างต่อไป นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูเห็นภาพการทำงานของตนเองได้เด่นชัดขึ้น

5) ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เทียบตรง เพื่อเสนอแนะแก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมวิชาการ ศึกษาพิเศษ ผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6) ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถทราบขั้นตอน กระบวนการต่าง ๆ ในการสอนของครูเพื่อการนิเทศติดตาม และประเมินผลการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7) ถ้าผู้สอนติดธุระจำเป็นไม่สามารถสอนด้วยตนเองได้ แผนการสอนจะใช้เป็นคู่มือครูแก่ผู้มาสอนแทนได้เป็นอย่างดี

8) เป็นการพัฒนาวิชาชีพ ที่แสดงว่างานสอนต้องได้รับการฝึกฝนที่มีความชำนาญ โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ

9) เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่ง ที่แสดงให้เห็นถึงความชำนาญการพิเศษหรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำแผนการสอน ซึ่งสามารถนำไปพัฒนางานในหน้าที่ และเสนอเลื่อนระดับให้สูงขึ้นได้

สมาน เอกพิมพ์ (2560: 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการสอนว่าการจัดทำแผนการสอนจะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1) ก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิควิธีการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ

2) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อการวัดและประเมินผลตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น

3) เป็นคู่มือการสอนสำหรับครูผู้สอนและครูที่สอนแทน นำไปใช้ปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจ

4) เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน และวัดผลประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5) เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการ

จากความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถสรุปได้ว่า เป็นงานสำคัญของครูผู้สอน การสอนจะประสบผลสำเร็จด้วยดีหรือไม่ก็น้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับวางแผนการสอน

เป็นสำคัญประการหนึ่งถ้าผู้สอนมีการวางแผนการสอนที่ดีก็เท่ากับบรรลุจุดหมายปลายทางไปแล้ว ครึ่งหนึ่ง การวางแผนการสอนจึงมีความสำคัญหลายประการ ได้แก่ 1) ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจในการสอนย่อมจะสอนด้วยความแคล่วคล่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์ 2) เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป 3) ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตรย่อมทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามจุดหมายและทิศทางของหลักสูตร 4) ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีการวางแผน 5) ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนและเป็นแนวทางแก่ผู้ที่เข้าสอนแทนในกรณีจำเป็นเมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน 6) ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

3. ลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้หลายท่าน ดังนี้ รุจิรุจิ ภูสาระ (2555: 159) ได้เสนอว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี จะต้อง

ตอบคำถามได้ว่า

- 1) จะให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์อะไรบ้าง
- 2) จะเสริมสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้าง จึงจะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์
- 3) ครูจะต้องมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรมตั้งแต่ครูเป็นศูนย์กลางจนถึงนักเรียนเป็นผู้จัดทำเอง

- 4) จะใช้สื่อ อุปกรณ์อะไรจึงจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์
- 5) จะรู้ได้อย่างไรว่านักเรียนเกิดคุณลักษณะตามที่คาดหวังไว้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2555: 321) ได้กล่าวว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรเป็นแผนการสอนที่ให้แนวทางการสอนแก่ผู้สอนอย่างชัดเจน ทั้งด้านจุดประสงค์การสอนเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล โดยเฉพาะแนวทางการจัดกิจกรรม ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ได้คิด ได้ทำ ได้แก้ปัญหา และได้เกิดทักษะกระบวนการสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะต้องช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ดี ดังนั้น ผู้สอนจึงควรทราบถึงลักษณะของแผนการสอนที่ดีซึ่งมีดังนี้

- 1) สอดคล้องกับหลักสูตร และแนวการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ
- 2) นำไปใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพ
- 3) เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่กำหนด
- 4) มีความกระชับชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจได้ตรงกัน
- 5) มีรายละเอียดมากพอที่ทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้สอนได้

มนสิข สิทธิสมบูรณ์ (2558: 36) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีรายละเอียดชัดเจนถึงกิจกรรมผู้เรียน บทบาทของครู การใช้สื่อ การวัดผลจนผู้อ่านมองเห็นพฤติกรรมจริง ๆ ในห้องเรียนได้อย่างสมบูรณ์จึงถึงว่าเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีและไม่จำเป็นต้องบันทึกการสอนอีกก็ได้ เพราะแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจนใช้แทนบันทึกการสอนได้

ลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ดี
ดังนั้น ผู้สอนจึงควรทราบถึงลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีซึ่งมี ดังนี้

- 1) สอดคล้องกับหลักสูตรและแนวการสอนกระทรวงศึกษาธิการ
- 2) นำไปใช้สอนได้จริงและมีประสิทธิภาพ
- 3) เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่กำหนด
- 4) มีความกระชับชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจได้ตรงกัน
- 5) มีรายละเอียดมากพอที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้สอนได้
- 6) ทุกหัวข้อในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

นอกจากนี้ ได้กล่าวไว้ว่าควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะ 3 ประการ ต่อไปนี้

1. เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริมหรือกระตุ้น ให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการตามความมุ่งหมาย

2. เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง

3. เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นทักษะกระบวนการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่นหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูปราคาสูง

สรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้แนวทาง การสอนแก่ผู้สอนอย่างชัดเจนทั้งด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การใช้สื่อการสอนและการวัดผลประเมินผล โดยเฉพาะแนวทางการจัดกิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ได้คิด ได้ทำ ได้แก้ปัญหาและได้เกิดทักษะกระบวนการนำไปใช้ในชีวิตได้

4. รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ณัฐฤติ กิจรุ่งเรือง และคณะ (2555: 54-57) ได้กล่าวว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับดุลพินิจของหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาหรือผู้สอนที่จะเลือกใช้รูปแบบที่คิดว่ามีความเหมาะสมและสะดวกต่อการนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นิยมใช้โดยทั่วไป มีดังต่อไปนี้

1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบรรยายหรือแบบเรียงข้อ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชนิดนี้ จะเป็นการเรียนรายละเอียดขององค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับโดยใช้ความเรียง เป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมแต่มีข้อจำกัดในกรณีที่รายละเอียดอยู่คนละหน้ากันเนื่องจากยากต่อการมองเห็นความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบ ดังนั้น

ตัวอย่างรูปแบบของแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบรรยายหรือแบบเรียงหัวข้อ

- 1.1) ชื่อเรื่อง หรือชื่อหัวข้อเรื่องย่อย
- 1.2) จำนวนคาบ
- 1.3) สาระสำคัญ
- 1.4) จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.5) เนื้อหา
- 1.6) กิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.7) สื่อการเรียนการสอน
- 1.8) การวัดผลประเมินผล

สรุปได้ว่า การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีและถูกต้องควรที่จะกำหนดจุดประสงค์และกิจกรรมให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรเป็นสำคัญ

2) แผนจัดการเรียนรู้แบบตาราง แผนจัดการเรียนรู้ชนิดนี้เป็นการนำรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบของแผนจัดการเรียนรู้มาเขียนลงในตารางภายในหน้าเดียว เพื่อให้ง่ายต่อการมองเห็นความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบ แต่มีข้อจำกัดในด้านพื้นที่ในการเขียนและภาระในการตีตาราง

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2555: 299) กล่าวว่า รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ไม่มีรูปแบบตายตัว ขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือสถานศึกษาแต่ละแห่งจะกำหนดอย่างไรก็ตามลักษณะส่วนใหญ่ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะคล้ายคลึงกัน ซึ่งพอสรุปได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1) แบบเรียงหัวข้อ รูปแบบนี้จะเรียงตามลำดับก่อนหลังโดยไม่ต้องตีตารางรูปแบบนี้ให้ความสะดวกในการเขียน เพราะไม่ต้องตีตาราง แต่มีส่วนเสีย คือยากต่อการดูให้สัมพันธ์กัน ในแต่ละหัวข้อดังตัวอย่าง

ตัวอย่างรูปแบบแผนการสอนแบบเรียงหัวข้อ

- 1.1) สาระสำคัญ
- 1.2) จุดประสงค์
 - 1.2.1) จุดประสงค์ปลายทาง
 - 1.2.2) จุดประสงค์นำทาง
- 1.3) เนื้อหา
- 1.4) กิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.5) สื่อการเรียนการสอน
- 1.6) การวัดและประเมินผล
- 1.7) กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม หรือภาคผนวก

2) แบบกึ่งตารางนี้จะเขียนเป็นช่อง ๆ ตามหัวข้อที่กำหนดแม้ว่าต้องใช้เวลา ในการตีตารางแต่ก็สะดวกต่อการอ่าน ทำให้เห็นความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้ออย่างชัดเจน

3) แบบตาราง รูปแบบนี้จะเขียนเป็นช่องๆ คล้ายแบบกึ่งตาราง โดยนำหัวข้อสาระสำคัญ มาไว้ในตารางด้วย

รุจิรี ภู่อาระ (2555: 53) ได้มีผู้วางรูปแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้อย่างหลากหลายการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นิยมใช้ในปัจจุบัน แบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ รูปแบบนี้จะเขียนเรียงตามลำดับก่อนหลังโดยไม่ต้องตีตารางรูปแบบ จะให้ความสะดวกในการเขียนเพราะไม่ต้องตีตารางแต่มีส่วนเสีย คือ ยากต่อการดูให้สัมพันธ์กันในแต่ละข้อ

2) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกึ่งตาราง รูปแบบนี้จะเขียนเป็นช่อง ๆ ตามหัวข้อที่กำหนด แม้ว่าต้องใช้เวลาในการตีตารางแต่ก็สะดวกต่อการอ่าน ทำให้เห็นความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้ออย่างชัดเจน

3) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตาราง รูปแบบนี้จะเขียนเป็นช่อง ๆ คล้ายแบบกึ่งตาราง

สรุปได้ว่า รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกึ่งตาราง และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตาราง ซึ่งในการเขียนจะไม่มีรูปแบบตายตัวขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือสถานศึกษาจะกำหนด เพื่อความสะดวกในการจัดทำและให้สัมพันธ์กับข้อกำหนดของโรงเรียน

5. ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้น ควรเขียนเป็นขั้นตอนโดยการนำมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมาจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (วิมลรัตน์ สุนทรวิโรจน์, 2553)

1) ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ ของช่วงชั้นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จัดทำหลักสูตร เพื่อให้เข้าใจเป้าหมายและทิศทางของการจัดการเรียนรู้

2) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของช่วงชั้น เพื่อกำหนดสาระการเรียนรู้ของช่วงชั้น และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี รายภาค (เฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายภาคเรียน) สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นการกำหนดเนื้อหาที่จะต้องเรียนโดยคำนึงถึงจุดเน้นของหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน จำนวนเวลาที่จัดการเรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์ วัยและระดับชั้น ส่วนการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี รายภาคเรียนนั้นเป็นการระบุถึงความรู้ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียนซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้ในแต่ละปี/ภาค

3) วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคเรียน เพื่อกำหนดเป็นสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค กล่าวคือเป็นเนื้อหาที่จะต้องเรียนให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน

4) นำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี รายภาค และสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค มาพิจารณาเพื่อจัดทำคำอธิบายรายวิชา

5) นำคำอธิบายรายวิชาที่กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่าเป็นหน่วยการเรียนรู้เปรียบเสมือนบทเรียนหนึ่ง ๆ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาหลายเรื่องที่มีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้การจัดทำหน่วยอาจใช้หลักการบูรณาการหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้เข้าด้วยกัน โดยใช้วิชาใดวิชาหนึ่ง เช่น สังคมศึกษา แล้วนำลักษณะเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเข้าด้วยกัน

6) นำหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายหน่วย

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วยมาจัดทำแผนการเรียนรู้รายชั่วโมง

สรุปได้ว่า วิธีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จะต้องจัดทำตามขั้นตอนโดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ตัวชี้วัดรายปี รายภาค จากนั้นกำหนดเป็นสาระ

การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพบริบท และความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน นำตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้รายปีมาพิจารณาจัดทำคำอธิบายรายวิชา กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้แล้วจึงจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้

6. ข้อควรคำนึงในการทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วิลลาร์ตน์ สุนทรวิโรจน์ (2555: 320) ได้กล่าวว่า การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรคำนึงถึงข้อต่อไปนี้

- 1) เขียนให้ชัดเจนแจ่มแจ้งในทุกข้อเพื่อให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่านมีรายละเอียดพอสมควร ไม่ย่อเยิ่นเย้อและไม่ละเอียดมากเกินไป
- 2) ใช้ภาษาเขียนที่สื่อความหมายได้เข้าใจตรงกัน เป็นประโยคที่ได้ใจความไม่ยืดเยื้อและไม่เป็นภาษาพูด
- 3) เขียนทุกหัวข้อหรือทุกช่องให้สอดคล้องกัน เช่น
 - 3.1) สาระสำคัญจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา
 - 3.2) จุดประสงค์จะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรม และการวัดผล
 - 3.3) สื่อการเรียนจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมและการวัดผล
 - 3.4) เขียนให้เป็นลำดับขั้นตอนการสอนก่อน-หลัง ในทุกหัวข้อ
 - 3.5) เขียนทุกหัวข้อให้ถูกต้อง เช่น จุดประสงค์ต้องเขียนให้เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
 - 3.6) จัดเนื้อหา กิจกรรม ให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้
 - 3.7) คิดจัดกิจกรรมที่น่าสนใจอยู่เสมอไม่ควรใช้วิธีเดียวกันทุกครั้งที่สอน
 - 3.8) เขียนให้เป็นระเบียบ ง่ายแก่การอ่าน และสะอาดชวนอ่าน
 - 3.9) เขียนในสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้จริงและสอนตามที่ได้วางแผนไว้

สรุป แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแผนการหรือโครงการที่เตรียมไว้อย่างมีระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เขียนจะต้องเขียนให้ชัดเจนแจ่มแจ้งในทุกข้อเพื่อให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่านมีรายละเอียดพอสมควรและเขียนทุกประเด็นให้มีความสอดคล้องกัน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านทักษะการปฏิบัติทำไร่และทักษะการทำงานเป็นกลุ่มแก่นักเรียนอย่างเต็มประสิทธิภาพต่อไป

การเรียนรู้การสอนนาฏศิลป์

1. ความหมายนาฏศิลป์

นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะของการพ้อนรำเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยความประณีตงดงาม เพื่อให้ความบันเทิงให้ผู้ที่ได้ดูมีความรู้สึกคล้อยตาม การร่ายรำนี้ต้องอาศัยเครื่องดนตรีและการขับร้อง นาฏศิลป์ถือเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง และเป็นสาขาหนึ่งของศิลปะสาขาจิตรศิลป์ นาฏศิลป์เป็น

แหล่งรวมศิลปะและการแสดงไว้ด้วยกันโดย มีมนุษย์เป็นศูนย์กลางในการคิดสร้างสรรค์ อนุรักษ์สืบทอดต่อไปและมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของไว้ ดังนี้

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2551: 201) กล่าวว่า นาฏศิลป์ไทย มีลักษณะเฉพาะตัวแสดงเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ถึงแม้ว่าบางอย่างเราได้นำรูปแบบการแสดงมาจากต่างชาติบ้าง แต่ก็มีมีการนำมาดัดแปลงให้เข้ากับนาฏศิลป์ไทยได้อย่างกลมกลืน จนกลายเป็นลักษณะเฉพาะแบบของไทยซึ่งนาฏศิลป์ไทยมีลีลาอ่อนช้อยสวยงาม

สุนนมาลย์ นิมนต์พันธ์ (2554: 111) กล่าวว่า นาฏศิลป์ เป็นศิลปะที่วาดด้วยการพ่อนรำ และการละครเน้นการเคลื่อนไหวของร่างกาย การใช้ภาษาท่ารำการตีบทโดยใช้สร้อยต่าง ๆ ของร่างกายเคลื่อนไหวสื่อความหมายแทนคำพูดในรูปแบบของการแสดงเป็นชุดระบำ รำ พ็อน หรือการแสดงละคร โขน

อรวรรณ ชมวัฒนา (2557: 94) กล่าวว่า นาฏศิลป์เป็นศิลปะการแสดงที่สร้างความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เกิดขึ้นจากการเลียนแบบกิริยาท่าทางของคนและสัตว์ประกอบด้วยการพ่อนรำ ดนตรี และการขับร้อง นำมาผสมผสานจนเกิดเป็นการแสดงนาฏศิลป์ที่สวยงาม

จากความหมายของนาฏศิลป์ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า นาฏศิลป์ คือ ศิลปะแห่งการพ่อนรำที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ประดิษฐ์ขึ้นโดยใช้ร่างกายเคลื่อนไหวผสมผสานบทเพลง ทำนองเพลง มีการเลียนแบบหรือดัดแปลงจากธรรมชาติ ออกมาด้วยความประณีต วิจิตรบรรจง โดยมีท่ารำที่อ่อนช้อยสวยงาม ถ่ายทอดความรู้สึกทางด้านอารมณ์จิตใจมายังในรูปแบบการแสดงประกอบด้วย ระบำ รำ พ็อน โขน และละครอย่างสมบูรณ์

2. หลักการสอนนาฏศิลป์

นาฏศิลป์ เป็นการเรียนที่เน้นทักษะการปฏิบัติ ซึ่งมีความแตกต่างจากการสอนวิชาอื่น ๆ กล่าวคือ นาฏศิลป์เป็นการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย อย่างมีลีลาท่าทางที่อ่อนช้อยและงดงาม ดังนั้นการสอนนาฏศิลป์ จึงจำเป็นต้องมีหลักการสอนนาฏศิลป์โดยเฉพาะ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายขั้นตอนการสอนนาฏศิลป์ ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550: 66-68) ได้ระบุถึงวิธีการสอนเพื่อให้เกิดทักษะว่า การที่บุคคลสามารถที่จะเรียนรู้ในการทำสิ่งต่าง ๆ นอกจากจะต้องอาศัยสติปัญญาความคิด ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติแล้ว ยังต้องอาศัยทักษะในการทำงาน ทักษะเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้การทำงานคล่องแคล่ว มีประสิทธิภาพลักษณะการกระทำที่แสดงถึงการมีทักษะจะต้องประกอบด้วยทักษะ 2 ประการ คือ

- 1) ความแม่นยำและความรวดเร็วในการกระทำ (Accuracy and Speed)
- 2) ความสอดคล้องผสมผสานกัน (Co-Ordination)

จึงกล่าวได้ว่า ผู้ที่เกิดทักษะในสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมกระทำสิ่งนั้นได้อย่างชำนาญถูกต้องคล่องแคล่ว และแล้วเสร็จได้ด้วยดี

ขั้นตอนการเกิดทักษะผู้เรียนจะเกิดทักษะขึ้นได้ จะต้องมีการปฏิบัติใน 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนปฏิบัติไปกับผู้สอน โดยผู้สอนอธิบายประกอบ

2) **ขั้นปฏิบัติเอง** เป็นขั้นที่ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเองเพื่อให้เกิดความแม่นยำต้องพยายามไม่ให้เกิดความผิดพลาด

3) **ขั้นหาความชำนาญ** เป็นขั้นที่ผู้เรียนลงมือฝึกบ่อย ๆ ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญชำนาญยิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพทั้ง 3 ขั้นตอนนี้จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องกัน ผู้สอนจึงควรได้นำหลักการนี้ไปใช้ในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในสิ่งที่เรียน

อมรา กล้าเจริญ (2555: 52) ได้ระบุถึงวิธีการสอนนาฏศิลป์ไว้ ดังนี้

1) **ดนตรีนาฏศิลป์** ประกอบด้วยกิจกรรมใหญ่ 4 กลุ่ม คือ กิจกรรมเน้นจังหวะกิจกรรมการร้องเพลง กิจกรรมการฟังและกิจกรรมนาฏศิลป์ จากที่ผู้เขียนพบผู้สอนบางคนสอนทุกกลุ่ม บางคนก็แยกสอนทีละกลุ่ม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้สอน เพื่อความถูกต้องและเหมาะสม กิจกรรมทั้ง 4 กลุ่มนี้ควรสอนไปพร้อม ๆ กัน เช่น เมื่อจะสอนเพลงเด็กควรจะต้องรู้ตั้งแต่การจับจังหวะ ร้องเพลงตามจังหวะได้ สามารถแยกชนิดของเพลงได้ และใช้ท่าทางประกอบเพลงได้ไม่ควรแยกสอนทีละกลุ่ม ซึ่งทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความสนุกสนานในบทเรียนเท่าที่ควร แต่จะเน้นกิจกรรมใดมากหรือน้อยกว่ากันให้พิจารณาจากแผนการเรียนรู้นั้น ๆ

2) **การสอนดนตรีนาฏศิลป์** ควรเป็นรูปแบบของการสาธิตก่อนเป็นส่วนมากในขณะเดียวกันผู้สอนอาจใช้วิธีการสอนแบบอื่น ๆ เข้าผสมผสานในบางครั้ง เช่น การอภิปราย การใช้บทบาทสมมติหรือแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

3) มีลำดับขั้นตอนในการสอน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในกิจกรรมทั้งการเรียนภาคทฤษฎี และการฝึกภาคปฏิบัติควบคู่กัน

4) ในการเรียนการสอน ผู้สอนควรหาสื่อการเรียนมาใช้ประกอบการสอน เช่น รูปภาพ เทปเพลง ชุดการสอน วิทยากร บัตรคำ และเครื่องประกอบจังหวะที่ควรใช้ คือ ไม้เคาะจังหวะ ฉิ่ง เป็นต้น

จากหลักการสอนนาฏศิลป์ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า หลักการสอนนาฏศิลป์ที่ครูผู้สอนต้องคำนึงคือ ความสามารถของผู้เรียนแต่ละบุคคล โดยหลักการสอนที่ดีครูจะต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย เป็นตัวแบบที่ดีและพยายามใช้ศัพท์ที่เข้าใจง่ายควบคู่กับศัพท์ที่ถูกต้อง

3. การเตรียมการสอนนาฏศิลป์

บังอร อนุเมธางกุล (2552: 157) ระบุว่า ปัจจุบันนี้ต้องยอมรับว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาโดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาเป็นระดับการศึกษาที่มีความสำคัญที่ต้องพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับนักเรียนที่มีคุณค่า และเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคใหม่หรือที่เรียกว่ายุคไร้พรมแดน จึงจำเป็นต้องจัดการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยเฉพาะการสอนของครู ครูต้องเปลี่ยนจากการสอน โดยการบอกการบรรยายให้จดจำ มาเป็นเน้นให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักการวางแผนการทำงานเป็นผู้ที่ใฝ่หาความรู้จนเกิดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2555: 43-45) ระบุว่า เมื่อครูผู้สอนเข้าใจเนื้อหาหลักการสอนนาฏศิลป์แล้ว ครูจะต้องเตรียมการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ซึ่งการเตรียมการเรียนการสอนที่สำคัญที่สุดคือ การจัดทำโครงการสอนและแผนการเรียนรู้ ซึ่งเป็น การกำหนดแนวดำเนินการในการจัดการเรียนการสอน ให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ทุกจุดประสงค์ให้มีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดโดยมุ่งให้รายละเอียดอย่างหยาบ ๆ เกี่ยวกับ เนื้อหา ภาระงานหรือกิจกรรมหลักของผู้เรียน แนวทางการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนและ จำนวนคาบเวลาในการสอนในแต่ละจุดประสงค์การจัดทำโครงการสอนมีประโยชน์ ดังนี้

1) ช่วยอำนวยความสะดวกต่อผู้สอนในการทำแผนการเรียนรู้รายชั่วโมง เนื่องจาก โครงการสอนได้กำหนดกรอบงานสอนในภาพรวมไว้หมดแล้ว

2) ช่วยให้ผู้สอนสามารถสอนได้ทันเวลา เต็มเวลาและเต็มหลักสูตร เนื่องจากได้กำหนด แนวปฏิบัติไว้ครอบคลุมทั้งหมด

3) ทำให้ผู้เรียนสามารถมีบทบาทร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ได้ โดยเพิ่มเติมกิจกรรม หลักหรือเนื้อหาที่ผู้เรียนสนใจไว้ก่อนสอนจริง

4) ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบภาพรวมของการสอนของครูได้จากโครงการสอนว่า ผู้สอนได้กำหนดบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียนไว้มากน้อยแค่ไหน จะได้นำข้อมูลไปปรับปรุงตอน ทำแผนการเรียนรู้อย่างละเอียด

ดังนั้นสรุปได้ว่า วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนาฏศิลป์จะต้องบูรณาการทั้ง การร้องการรำ และการฟ้งดนตรีเข้าไปด้วย ครูผู้สอนต้องมีการเตรียมตัวตั้งแต่การศึกษาหลักสูตรใน ระดับชั้นที่สอน ศึกษาแนวการสอนนาฏศิลป์จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องการสอนนาฏศิลป์ควรสอน แบบองค์รวมทั้งในเรื่องของจังหวะ การร้องเพลง การฟ้ง และการรำรำครุควรใช้รูปแบบการสอน สาธิตก่อนเป็นส่วนมาก โดยอาจใช้การอภิปรายแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียน แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ครูวางแผนการเรียนรู้อย่างมีลำดับ ขั้นตอน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในกิจกรรม ทั้งการเรียนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติควบคู่กันไป

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้นาฏศิลป์

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 28) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสิน ผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการ พัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูล และสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

สมชาย รัตนทองคำ (2554: 149-151) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดภาคปฏิบัติซึ่งการวัด พฤติกรรมดังกล่าวมักเป็นการประสานสัมพันธ์ระหว่าง พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ลักษณะ สำคัญของการวัดทักษะพิสัยคือ

- 1) สามารถวัดได้ทั้งรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
- 2) ลักษณะงานที่แตกต่างกันต้องใช้วิธีการวัดหรือกระบวนการที่ต่างกัน

3) สามารถแบ่งวัดเป็นกระบวนงานหรือทักษะย่อย ๆ เช่น การรักษาทางกายภาพบำบัด สามารถวัดขั้นการตรวจร่างกายการประมวลผลการสรุปประเด็นปัญหา และการให้การรักษา เป็นต้น

4) ลักษณะการวัดแยกได้เป็น 3 ระดับ

4.1) ระดับพฤติกรรมโดยการสังเกตพฤติกรรมขณะปฏิบัติ

4.2) ระดับผลลัพธ์พิจารณาจากผลจากพฤติกรรมย่อยที่ปรากฏซึ่งพิจารณาได้ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

4.3) ระดับประสิทธิผล เป็นการวัดผลงานเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายการวัดโดยตรง

หลักการประเมินผลด้านทักษะปฏิบัติแบ่งออกเป็น ดังนี้

1) วัดให้ตรงจุดมุ่งหมายโดยพิจารณาผลสุดท้ายที่จะเกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน

2) ความสอดคล้องของงานที่กำหนดกับจุดประสงค์

3) ความเหมาะสมในการดำเนินงาน พิจารณาว่าผลงานดังกล่าวเกิดจากทำงานกลุ่มหรือเดี่ยว

4) ยุติธรรม

5) การให้คะแนนควรเป็นปรนัยและเที่ยงตรง กำหนดไว้ชัดเจนในแต่ละขั้นตอนจะได้คะแนนเท่าไร

6) มีเกณฑ์การประเมินผล ซึ่งพิจารณาจากกระบวนกรหรือวิธีการ และผลผลิตที่เกิดขึ้น ซึ่งพิจารณาทั้งปริมาณและคุณภาพ

7) วัดหลาย ๆ ครั้ง

ขั้นตอนการประเมิน มีดังนี้

1) กำหนดจุดประสงค์มักเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้สามารถวัดได้จริง

2) กำหนดงานใหญ่ปฏิบัติอาจแบ่งเป็นขั้นตอนย่อย ๆ ได้

3) กำหนดวิธีดำเนินการอย่างชัดเจน

4) กำหนดสถานการณ์หรือเงื่อนไขที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

5) กำหนดวิธีการวัด สามารถทำได้หลายวิธี เช่น เขียนตอบ (วัดความรู้หรือขั้นตอนการปฏิบัติ) สร้างสถานการณ์จำลองแล้วให้ตอบคำถาม วัดผลงานปฏิบัติจริง

6) กำหนดเครื่องมือวัด

7) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

8) กำหนดวิธีการประเมินผล เช่น อิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่ม

9) การสร้างเครื่องมือวัด มีลำดับขั้นตอนดังนี้

9.1) วางแผนสร้างเครื่องมือ พิจารณาวัตถุประสงค์การสอน

9.2) ดำเนินการสร้างเครื่องมือ

9.3) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

9.4) สร้างคู่มือการใช้เครื่องมือ

10) ดำเนินการวัด

สรุปได้ว่า นาฏศิลป์ เป็นแหล่งรวมศิลปะที่สร้างสรรค์ความงาม และมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวสามารถสื่อถึงวัฒนธรรมของกลุ่มชนนั้น ๆ ได้การจัดการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ ในสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายในการเรียนเพื่อเป็นการปลูกฝัง และส่งเสริมนิสัยทางศิลปะแก่ผู้เรียน ช่วยผ่อนคลายความเครียดและสร้างบุคลิกภาพที่ดี รวมทั้งเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่นไทย ดังนั้น การจัดการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ ครูผู้สอนจึงควรยึดจุดประสงค์ของหลักสูตรและนำเอาทฤษฎีหลักการของนาฏศิลป์ไปประกอบในการจัดกิจกรรม เพื่อให้เกิดค่านิยมเจตคติต่อศิลปวัฒนธรรมแห่งชาติ ส่งเสริมความถนัดและความสามารถของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดกิจกรรมตามลำดับขั้นตอน คือเริ่มจากการฝึกจังหวะแล้วค่อย ๆ เพิ่มขึ้นจนสามารถปฏิบัติได้ตามกระบวนการทางนาฏศิลป์ ในระหว่างการฝึกปฏิบัติกิจกรรมควรต้องสอดแทรกกิจกรรมและมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง มีการประเมินที่หลากหลายและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง

ร่วางมาตรฐาน

1. ประวัติร่วางมาตรฐาน

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2564: 110-116) ร่วางมาตรฐานเป็นการแสดงนาฏศิลป์เบื้องต้น ที่ผู้เรียนด้านนาฏศิลป์จะต้องได้รับการฝึกฝนเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนเพลง อื่น ๆ ที่ยากขึ้นประวัติความเป็นมา “รำโชน” การรำและการร้องของชาวบ้านที่เล่นกันเป็นคู่รอบครกตำข้าว รำกันเป็นวงกลมตามความถนัดไม่มีแบบแผน มีโชนเป็นเครื่องดนตรีชิ้นเอก จนกระทั่งรัฐบาลให้ความสำคัญกับการละเล่นรื่นเริงประจำชาติ จึงได้รับการปรับปรุงให้เป็นระเบียบแบบแผนโดยกรมศิลปากรในสมัยรัฐบาลของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม มีการกำหนดทำรำไว้เป็นแบบแผน รวมทั้งเนื้อร้องและทำนองเพลงจากนั้นในปี พ.ศ. 2487 จึงเปลี่ยนชื่อเป็น “ร่วางมาตรฐาน” กำหนดลักษณะการแสดงเป็นการรำร่วมกันระหว่างชายและหญิงเป็นคู่ ๆ เคลื่อนย้ายเวียนไปเป็นวงกลมตามทำนองเพลงใช้วงปี่พาทย์หรือวงดนตรีสากลบรรเลงประกอบร่วางมาตรฐาน เป็นการรำที่ได้รับความนิยมสืบมาจนถึงปัจจุบัน มักนิยมนำมาใช้หลังจากจบการแสดงหรือจบงานบันเทิงต่าง ๆ เพื่อเชิญชวนผู้ร่วมงานออกมาร่วางร่วมกัน เป็นการแสดงความสามัคคีกลมเกลียวอีก ทั้งยังเป็นที่ยินยอมของชาวต่างชาติในการออกมาร่วางเพื่อความสนุกสนาน ความสวยงามของการรำอยู่ที่กระบวนการทำรำ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะในแต่ละเพลงและเครื่องแต่งกายของไทยแบบต่าง ๆ

2. เพลงที่ใช้ประกอบการแสดงร่วางมาตรฐาน

เพลงที่ใช้ประกอบการแสดงเพลงร่วางมาตรฐานมีทั้งหมด 10 เพลง จมื่นมานิตยัณเรศ (เฉลิมเศวตนันท์) ขณะนั้นดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองการสังคีตกรมศิลปากร แต่งเนื้อร้องเพลงร่วางมาตรฐานไว้ จำนวน 4 เพลง คือ เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงรำซิมิรำ และเพลงคืนเดือนหงาย ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม แต่งเนื้อร้องเพิ่มอีก 6 เพลง คือ เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงยอดชายใจหาญ และเพลงบูชากรบ ส่วนทำนองเพลงทั้ง 10 เพลง ท่านศาสตราจารย์มนตรี ตราโมท ขณะนั้นดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกดุริยางค์ไทยกรมศิลปากรร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์เป็นผู้เรียบเรียงขึ้นใหม่

1. เพลงงามแสงเดือน

งามแสงเดือนมาเยือนส่องหล้า
เราเล่นเพื่อสนุก
ขอให้เล่นพอรำ

งามไบหน้ามาอยู่วงรำ (2 เที้ยว)
เปลื้องทุกข์วายระกำ
เพื่อสามัคคี เอย

2. เพลงชาวไทย

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
การที่เราได้เล่นสนุก
เพราะชาติเราได้เสรี
เราจึงควรช่วยชูชาติ
เพื่อความสุขเพิ่มพูน

ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
มีเอกราชสมบูรณ์
ให้แก่งกวางเจดจำรุง
ของชาวไทยเรา เอย

3. เพลงรำขิมารำ

รำมาขิมารำ
ยามงานเราทำงานจริงจัง
ถึงยามว่างเราจึงรำเล่น
ตามเสียงอย่างตามยุค
เล่นอะไรให้มีระเบียบ
มาขิมาเจ้าเอ๋ยมาพอรำ

เรียงระบำกันให้สนุก
ไม่ละไม่ทิ้งจะเกิดเชิญขุก
ตามเชิงเช่นเพื่อให้สร้างทุกข์
เล่นสนุกอย่างวัฒนธรรม
ให้งามเรียบจึงจะคมขำ
มาเล่นระบำของไทยเรา เอย

4. เพลงคืนเดือนหงาย

ยามกลางคืนเดือนหงาย
เย็นอะไรก็ไม่เย็นจิต
เย็นร่มธงไทยปกไทยทั่วหล้า

เย็นพระพายโบกพลั่วปลิวมา
เท่าเย็นผูกมิตรไม้เปื้อนระอา
เย็นยึ่งน้ำฟ้ามาประพรม เอย

5. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ

ดวงจันทร์วันเพ็ญ
ทรงกลดสดสี
แสงจันทร์อร่าม
ไม่งามเท่าหน้า
งามเอ๋ยแสนงาม
งามวงพักตร์ยิ่งดวงจันทร์
วากังวาน
รูปทรงสมส่วน
สมเป็นดอกไม้

ลอยเด่นอยู่ในนภา
รัศมีทอแสงงามตา
ฉายงามส่องฟ้า
นวลน่องยองโย
งามจริงยอดหญิงชาติไทย
จริตกริยานิมนวลละไม
อ่อนหวานจับใจ
ยั่ววนหทัย
ขวัญใจชาติ เอย

6. เพลงดอกไม้ของชาติ

ขวัญใจดอกไม้ของชาติ	งามวิลาสนวนาฏกรำรำ (2 เที้ยว)
(1) เหวอองค์อ่อนงาม	ตามแบบนาฏศิลป์
ชี้ชาติไทยเนาถิ่น	เจริญวัฒนธรรม
(2) งามทุกสิ่งสามารถ	สร้างชาติช่วยชาย
ดำเนินตามนโยบาย	สู้ทนเหนียวยากตรากตรำ

7. เพลงหญิงไทยใจงาม

เดือนพราวดาวแวววาวระยับ	แสงดาวประดับส่งให้เดือนงามเด่น
ดวงหน้าโสภะเพียงเดือนเพ็ญ	คุณความดีที่เห็นเสริมให้เด่นเลิศงาม
ขวัญใจหญิงไทยสงศรีชาติ	รूपงามพิลาศใจกล้ากาลเรื่องนาม
เกียรติยศก้องปรากฎทั่วคาม	หญิงไทยใจงามยิ่งเดือนดาวพราวแพรว

8. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า

ดวงจันทร์ขวัญฟ้า	ชื่นชีวาขวัญพี่
จันทร์ประจำราตรี	แต่ขวัญพี่ประจำใจ
ที่เทิดทูนคือชาติ	เอกราชอธิปไตย
ถนอมแนบสนิทใน	คือขวัญใจพี่ เอย

9. เพลงยอดชายใจหาญ

ไฉ่ยอดชายใจหาญ	ขอสมานไมตรี
น้องขอร่วมชีวี	กอบกรณีย์กิจชาติ
แม่สุดยากล้าเค็ญ	ไม่ขอเว้นเดินตาม
น้องจักสู้พยายาม	ทำเต็มความสามารถ

10. เพลงบุชานักรบ

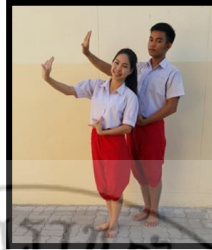
น้องรักรักบุชาพี	ที่มั่นคงที่มั่นคงกล้าหาญ
เป็นนักรู้เชี่ยวชาญ	สมศักดิ์ชาตินักรบ
น้องรักรักบุชาพี	ที่มานะที่มานะอดทน
หนักแสนหนักพิฆะญ	เกียรติที่ขจรจบ
น้องรักรักบุชาพี	ที่ขยันที่ขยันกิจการ
บากบั้นสร้างหลักฐาน	ทำทุกด้านทำทุกด้านครันครบ
น้องรักรักบุชาพี	ที่รักชาติที่รักชาติยิ่งชีวิต
เลือดเนื้อที่พลีอุทิศ	ชาติยังอยู่อยู่คู่พิภพ

3. ทำรำที่ใช้ประกอบการแสดงรำวงมาตรฐาน

ทำรำเพลงรำวงมาตรฐาน ประดิษฐ์โดย นางมัลลี คงประภัสร์ นางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิก และนางลมุล ยมะคุปต์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนนาฏศิลป์ไทย กรมศิลปากร ส่วนผู้คิดประดิษฐ์

จังหวะเท้าของเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ คือ นางจิตรา ทองแถม ณ อยุธยา อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสังคีตศิลป์ (ปัจจุบัน คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์)

1. เพลงงามแสงเดือน ใช้ท่ารำสอดสร้อยมาลา

ภาพ 2 ท่ารำสอดสร้อยมาลา

ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 24)

2. เพลงชาวไทย ใช้ท่ารำซึกแปงผัดหน้า

ภาพ 3 ท่ารำซึกแปงผัดหน้า

ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 25)

3. เพลงรำชิมารำ ใช้ท่ารำรำสาย

ภาพ 4 ท่ารำรำสาย

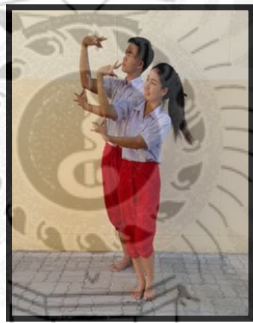
ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 25)

4. เพลงคืนเดือนหงาย ใช้ท่ารำสอดสร้อยมาลาแปลง

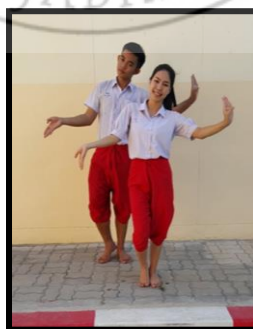

ภาพ 5 ท่ารำสอดสร้อยมาลาแปลง
ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 26)

5. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ ใช้ท่ารำแขกเต้าเข้ารัง และท่ารำมาลาเพียงไหล่

ภาพ 6 ท่ารำแขกเต้าเข้ารัง
ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 26)

ภาพ 7 ท่ารำมาลาเพียงไหล่
ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 27)

6. เพลงดอกไม้ของชาติ ใช้ทำรำรำยั่ว

ภาพ 8 ทำรำรำยั่ว

ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 27)

7. เพลงหญิงไทยใจงาม ใช้ทำรำพรหมสี่หน้า และ ทำรำยุงฟ้อนหาง

ภาพ 9 ทำรำพรหมสี่หน้า

ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 28)

ภาพ 10 ทำรำยุงฟ้อนหาง

ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 28)

8. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า ใช้ท่ารำข้างประสานงา และท่ารำจันทร์ทรงกลด

ภาพ 11 ท่ารำข้างประสานงา
ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 29)

ภาพ 12 ท่ารำจันทร์ทรงกลด
ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 29)

9. เพลงยอดชายใจหาญ ผู้หญิงใช้ท่ารำชะนีรำไม้ ผู้ชายใช้ท่าจ่อเพลิงกาฬ

ภาพ 13 ท่ารำชะนีรำไม้ และท่าจ่อเพลิงกาฬ
ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 30)

10. เพลงบุชานักรบ ใช้ท่ารำ 2 เปลี่ยนท่าตามทำนองเพลง
ช่วงบทร้อง ผู้หญิงใช้ท่ารำขัดจางนาง ผู้ชายใช้ท่ารำจันทร์ทรงกลด
ช่วงทำนองดนตรี ผู้หญิงใช้ท่ารำล่อแก้ว ผู้ชายใช้ท่ารำขอแก้ว

ภาพ 14 ท่ารำขัดจางนาง และท่ารำจันทร์ทรงกลด
ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 30)

ภาพ 15 ท่ารำล่อแก้ว และท่ารำขอแก้ว
ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 31)

4. เครื่องแต่งกายประกอบการแสดงรำวงมาตรฐาน

รำวงมาตรฐานนิยมเล่นในงานรื่นเริงบันเทิงต่าง ๆ และยังมีนิยมนำมาใช้เล่นแทนการเต้นรำ มีการกำหนดการแต่งกายของผู้แสดงให้ถูกระเบียบ ครั้งแรกปรากฏการแต่งกายแบบชุดสากลนิยมในสมัยนั้น ต่อมากรมศิลปากรได้กำหนดการแต่งกายชุดรำวงมาตรฐานด้วยการใช้ชุดไทยและชุดสากลนิยม โดยแต่งเป็นคู่ ๆ รับกันทั้งชายและหญิง แต่งสืบมาจนถึงปัจจุบัน ได้แก่

ภาพ 16 การแต่งกายประกอบการแสดงรำวงมาตรฐานของกรมศิลปากร
ที่มา: วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 31)

1. แบบชาวบ้าน

ผู้ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อคอพวงมาลัย เอวคาดผ้าห้อยชายด้านหน้า

ผู้หญิง นุ่งโจงกระเบน ห่มผ้าสไบอัดจีบ ปล่อยผม ประดับดอกไม้ที่ผมด้านซ้ายคาด

เข็มขัด ใส่เครื่องประดับ

ภาพ 17 การแต่งกายแบบชาวบ้าน

ที่มา: ณรงค์ ชูจันทร์: เข้าถึง 5 มีนาคม 2565 จาก <https://www.facebook.com/krupontrang>

2. แบบรัชกาลที่ 5

ผู้ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อราชปะแตน ใส่ถุงเท้า รองเท้า

หญิง นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อลูกไม้ สไบพาดบ่าผูกเป็นโบว์ ใส่เครื่องประดับมุก

ภาพ 18 การแต่งกายแบบรัชกาลที่ 5

ที่มา: ณรงค์ ชูจันทร์: เข้าถึง 5 มีนาคม 2565 จาก <https://www.facebook.com/krupontrang>

3. แบบสากลนิยม

ผู้ชาย นุ่งกางเกง สวมสูท ผูกเนคไท

ผู้หญิง นุ่งกระโปรงป้ายข้าง ยาวกรอมเท้า ใส่เสื้อคอกลม แขนกระบอก

ภาพ 19 การแต่งกายแบบสากลนิยม

ที่มา: ณรงค์ ชูจันทร์: เข้าถึง 5 มีนาคม 2565 จาก <https://www.facebook.com/krupontrang>

4. แบบราตรีสโมสร

ผู้ชาย นุ่งกางเกง สวมเสื้อพระราชทาน เอวคาดผ้าห้อยชายด้านหน้า

ผู้หญิง นุ่งกระโปรงยาวจีบหน้านาง ใส่เสื้อจับเดรป มีชายผ้าห้อยจากบ่าลงไป

ทางด้านหลัง เปิดไหล่ขวา ศีรษะทำผมเกล้าเป็นมวยสูง ใส่เกี้ยว และเครื่องประดับ

ภาพ 20 การแต่งกายแบบราตรีสโมสร

ที่มา: ณรงค์ ชูจันทร์: เข้าถึง 5 มีนาคม 2565 จาก <https://www.facebook.com/krupontrang>

รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์

1. ความหมายของทักษะการปฏิบัติ

มีนักการศึกษาให้ความหมายของทักษะการปฏิบัติไว้หลายท่าน ดังนี้

สมคิด สร้อยน้ำ (2552: 96) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง ความคล่องแคล่ว ความชำนาญ และความสามารถในการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ หรือการใช้วัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างคล่องแคล่วถูกต้องรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

คนที่มีความสามารถในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้รวดเร็ว คล่องแคล่วชำนาญและถูกต้อง เราเรียกคน ๆ นั้นว่าเป็นคนที่มีทักษะในการทำงานนั้น ๆ และในการเรียนการสอนครูมีความจำเป็นในการฝึกทักษะบางอย่างให้นักเรียนเพื่อนำไปใช้ปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันได้ เช่น ฝึกทักษะในการอ่านและเขียนหนังสือ การคิดคำนวณ การเล่นเกม การเล่นดนตรี เป็นต้น วิชาหรือกลุ่มวิชาที่จัดสอนในระดับประถมศึกษาจะมีวิชากลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือแห่งการเรียนรู้ กลุ่มการทำงานพื้นฐาน อาชีพ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ในระดับมัธยมศึกษาจะมีรายวิชาการงานอาชีพ ดนตรีนาฏศิลป์ พลศึกษา เป็นต้น

กัญญา ลินทรตันศิริกุล (2554: 320) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง การทำงานตามกระบวนการต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้น

นวลจิตต์ เชาว์กิตติพงศ์ (2555: 50) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง การเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการทำงานของกล้ามเนื้อ โดยงานดังกล่าวต้องมีความซับซ้อนจะต้องอาศัยความสามารถในการบริหารเบื้องต้นของกล้ามเนื้อหลาย ๆ ส่วนการทำงานดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้จากการสั่งงานของการปฏิสัมพันธ์ของการตอบสนองกับความรู้สึกที่ป้อนเข้าไป การทำงานนี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝนจะเกิดความชำนาญและความคงทน

ไพรวลัย ดาเกลี้ยง (2557: 5) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างคล่องแคล่ว ว่องไว รวดเร็ว แม่นยำ และมีประสิทธิภาพ

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2557: 9) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญกล้ามเนื้อของบุคคลซึ่งเรียกกันว่าทักษะปฏิบัติ หรือทักษะทางกล้ามเนื้อ การเกิดทักษะทางกล้ามเนื้อ หรือทักษะปฏิบัติจึงเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่เป็นผลผลิตจากการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง เช่น การผสมเชื้อเห็ด การบรรจุก้อนเห็ด การเก็บดอกเห็ด ล้วนแต่เป็นพฤติกรรมของกล้ามเนื้อที่แสดงออกในลักษณะของความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญ และชำนาญที่ต้องอาศัยการฝึกหัดที่เหมาะสม

จากความหมายของทักษะปฏิบัติที่นักการศึกษาหลายท่านได้นิยามเอาไว้พอสรุปได้ว่า ทักษะปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมการใช้วัยวะเคลื่อนไหวของร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรมหรืองาน ทั้งปวง ซึ่งทักษะปฏิบัติเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างพุทธิพิสัยกับสิ่งเร้าภายนอก ตั้งแต่ขั้นการเรียนรู้ การพร้อมปฏิบัติ การตอบสนองตามผู้นำในการปฏิบัติและการตอบสนองที่ซับซ้อน การปฏิบัตินั้นจะพิจารณาวิธีปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติงานและพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติ

2. รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 3-5) ได้อธิบายว่า รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้น เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาที่การปฏิบัติ แบ่งสาระที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจากหลักสูตร ได้แก่ ทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการสร้างของเล่นของใช้ การสร้างชิ้นงานหรือโครงการ ทักษะการสืบค้นข้อมูล และทักษะกระบวนการแก้ปัญหา

ทีศนา แคมมณี (2559: 247) ได้อธิบายรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะปฏิบัติหรือด้านทักษะพิสัย (Psycho-Motor Domain) ไว้ว่า เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนา

ความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติ การกระทำ หรือการแสดงออกต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการที่แตกต่างไปจากการพัฒนารูปแบบด้านอื่น ๆ รูปแบบที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านนี้ที่สำคัญที่จะนำเสนอมี 3 รูปแบบ ดังนี้

1) รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวความคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson, 1972) เป็น รูปแบบการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือเรียนรู้เป็นขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นการรู้ เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำโดยการให้ผู้เรียนสังเกตการทำงานอย่างตั้งใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม เป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงานหรือแสดงพฤติกรรมนั้นทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์

ขั้นที่ 3 เป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำหรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก จนกระทั่งสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำ จนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเองเป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติ และเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้น ๆ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้น ๆ จนผู้เรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญเป็นไปโดยอัตโนมัติ

ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้เป็นพื้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่าง ๆ

ขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญ และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้ว ผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการกระทำหรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นที่ตนต้องการ อาศัยการเคลื่อนไหวหรือการประสานงานของกล้ามเนื้อทั้งหลายได้อย่างดีมีความถูกต้อง และมีความชำนาญมีกระบวนการเรียนการสอน 7 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำโดยการให้ผู้เรียนสังเกตการทำงานนั้นอย่างตั้งใจ ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อมเป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงานหรือแสดงพฤติกรรมนั้นทั้งทางด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุมเป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำหรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูกจนกระทั่งสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติและเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้น ๆ ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้น ๆ จนผู้เรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญเป็นไปโดยอัตโนมัติ ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะให้ดียิ่งขึ้นและประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่าง ๆ และขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่มเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญและสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้ว ผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการกระทำหรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นที่ตนต้องการ

2) รูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ (Harrow's Instructional Model for psychomotor Domain) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ (Harrow, 1972: 50-56)

เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติต่าง ๆ กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์และชำนาญมีกระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำ ได้อย่างน้อยผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่าขั้นตอนหลักของการกระทำนั้น ๆ มีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้วให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็นผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของผู้สอนหรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการกระทำ

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออกขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้น จนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่วรวดเร็วราบรื่นและด้วยความมั่นใจ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ อย่างสบาย ๆ เป็นไปอย่างอัตโนมัติโดยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อย ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย

3) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ (Davie's Instructional Model for Psychomotor Domain) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ (Davie, 1971: 50-56) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก มีกระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบไม่ช้าหรือเร็วเกินไปก่อนการสาธิตครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือการแสดงแบบอย่างให้ดู เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้วผู้สอนอาจจะแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนนั้นทำงานได้ดีขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้วจึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ แต่ละรูปแบบที่กล่าวมามีวัตถุประสงค์ไปในทิศทางเดียวกัน คือ ช่วยพัฒนาทักษะปฏิบัติต่าง ๆ ของผู้เรียน

ให้ถูกต้องสมบูรณ์และชำนาญยิ่งขึ้น การเลือกใช้รูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิชาที่สอนเป็นสิ่งสำคัญผู้สอนควรศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนที่สนใจ รวมทั้งทำความเข้าใจลักษณะธรรมชาติของวิชาที่สอน จึงจะสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนมาใช้พัฒนาทักษะปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เนื่องจากเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาทักษะย่อย ๆ ก่อนแล้วจึงนำทักษะย่อยที่ได้นำมาเชื่อมโยงเป็นทักษะที่สมบูรณ์

จากการศึกษาพอสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสเป็นการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือทำงานด้วยตนเอง โดยมุ่งเน้นการฝึกวิธีการทำงานอย่างสม่ำเสมอ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง ทั้งการทำงานเป็นรายบุคคล การทำงานเป็นรายกลุ่ม ซึ่งจะทำให้สามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดีในการทำงาน คือ ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานอยู่เสมอมินิสัยที่ดีในการทำงานและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

เพื่อให้เข้าใจรูปแบบการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (ทีศนา แซมมณี, 2559: 246-247) ซึ่งได้อธิบายทฤษฎี หลักการแนวคิด วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน และผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มีรายละเอียด ดังนี้

1) แนวคิดรูปแบบการเรียนการสอนทักษะของเดวิส Davies (1971: 50-56) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันไปเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น

1.1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนทักษะของเดวิสรูปแบบนี้มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก

1.2) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนทักษะของเดวิส (5 ขั้น)

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินไปปกติ ก่อนการสาธิตครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งทีกระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามทีละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มี การสาธิตหรือการแสดงแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใดผู้สอนควรให้คำชี้แนะและช่วยแก้ไข จนผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้น จนทำได้ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจจะแนะนำเทคนิค วิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนนั้นทำงานได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่าย ขึ้นหรือสิ้นเปลืองเวลาน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียน สามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและ ผึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

2) ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ รูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของเดวิส สรุปได้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมากการฝึก ให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านี้ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น

จากการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (Psycho-Motor Domain) สรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติท่ารำ ของรายวิชานาฏศิลป์ ซึ่งหลักการทฤษฎีของเดวิส เชื่อว่าทักษะเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางกายของผู้เรียน และเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน และการจัดการการเรียนการสอนจะต้องเริ่มจากระดับที่ ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ลำดับชั้นการสอนของเดวิส เริ่มจากการสาธิตให้ดู ภาพรวม แล้วจึงแยกสอนทักษะย่อย ๆ ปฏิบัติ ซ้ำ ๆ จนกว่าจะทำได้ จึงสอนเทคนิควิธีการ แล้วจึง เชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ แต่ละส่วนให้ต่อเนื่องกันจนจบและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง ผู้เรียนจะสามารถ ปฏิบัติได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

1. ความหมายของกลุ่มสัมพันธ์

เทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย (2556: 45) คำว่ากลุ่มสัมพันธ์ เป็นคำที่แปลมาจากคำใน ภาษาอังกฤษ คือคำว่า Group Dynamic หรือ คำว่า Group Process ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยได้หลาย อย่าง เช่น กลุ่มสัมพันธ์ กระบวนการกลุ่ม พลังกลุ่ม พลวัตกลุ่ม ความเคลื่อนไหวหรือการไหวตัวของกลุ่ม กลศาสตร์ของกลุ่ม เป็นต้น แต่คำที่นิยมใช้กันมาก และมีความหมายที่เหมือนหรือใกล้เคียง กัน คือ คำว่ากระบวนการกลุ่ม และคำว่า กลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ หรือกระบวนการ กลุ่ม (Group Process) คือ การทำกิจกรรมร่วมกันของกลุ่มคนโดยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ ซึ่งการดำเนินกิจกรรมนี้มักจะมีวิธีเป็นขั้นเป็นตอน มีการแบ่งบทบาทความรับผิดชอบใน การทำงานร่วมกันและคำว่า พลวัตกลุ่ม พลังกลุ่ม (Group Dynamic) คือ บุคคลในกลุ่มมีการแสดงออก

แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของ กลุ่มหรือพลศาสตร์ของกลุ่ม กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เป็นกิจกรรมนันทนาการที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับการนำไปใช้เพื่อปรับปรุงพัฒนาการการอยู่ร่วมกันของบุคคล

Cartwright (1968: 4) ได้ให้ความหมายของกลุ่มสัมพันธ์ไว้ 3 ความหมาย คือ 1) กลุ่มสัมพันธ์ หมายถึง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการตัดสินใจ และสิ่งที่พึงได้รับการเข้าร่วมกลุ่ม ทุกคนจะรวมกลุ่มกันด้วยดี มีความเท่าเทียมกัน และใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ 2) กลุ่มสัมพันธ์ หมายถึง ชุดของเทคนิค เช่น การเล่นสวมบทบาท (Role Playing) การอภิปรายตามรหัส (Buzz - Sessions) การสังเกต (Observation) การส่งผลย้อนกลับของกระบวนการกลุ่ม (Feedback of Group Process) และการตัดสินใจของกลุ่ม (Group Decision) ซึ่งเทคนิคนี้ใช้ในการอบรมเพื่อปรับปรุงทักษะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ 3) กลุ่มสัมพันธ์ ได้แก่ การสืบสวนสอบสวนเพื่อให้ทราบถึงธรรมชาติของกลุ่ม กฎการพัฒนาของกลุ่มความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

จากความหมายของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่ากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสเรียนรู้ด้วยการมีส่วนร่วมกระทำกิจกรรมต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เพื่อส่งเสริมการวิเคราะห์ ความรู้สึก ความต้องการ แสดงเหตุผลไปในทางเดียวกัน ทำงานร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีระบบตลอดจนสามารถลดความเครียดและพัฒนาบุคลิกภาพของตนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ในกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ด้านการเรียนรู้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง

2. วัตถุประสงค์ของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

กระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา, กรมพลศึกษา, สถาบันพัฒนาบุคลากรการพลศึกษาและการกีฬา (2557: 31) อธิบายว่าวัตถุประสงค์ของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์มี ดังนี้

- 1) เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้กับสมาชิกเมื่อพบกันครั้งแรก
- 2) เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ความเป็นกันเอง ตื่นตัว และเป็นการสร้างบรรยากาศให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 3) เพื่อการสังเกตพฤติกรรมกลุ่มและบุคคล
- 4) เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 5) เพื่อเสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออก
- 6) เพื่อฝึกการฟัง การคิด และการพูด
- 7) เพื่อเป็นการพัฒนางานบริหารขององค์กร

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้เพื่อสร้างพื้นที่อันเหมาะสมให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เปิดใจ เปิดเผยประสบการณ์ ยอมรับและเข้าใจตนเอง กล้าที่จะเป็นตัวของตัวเอง ผ่านกระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่นำไปสู่การเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

3. ประโยชน์ของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

กระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา, กรมพลศึกษา, สถาบันพัฒนาบุคลากรการพลศึกษาและการกีฬา (2557: 32) อธิบายว่าประโยชน์ของการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ มีดังนี้

- 1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างเต็มที่

2) การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้จากกิจกรรมจะช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมรู้จักและสนใจตัวเองดียิ่งขึ้น

3) สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เข้ารับการอบรมสนุกสนาน ไม่เกิดความรู้สึกว่าถูกสอน และสามารถเรียนรู้ได้ในระยะเวลาอันสั้น

4) เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร และการรู้จักแก้ปัญหาทั้งส่วนตนและส่วนรวม

5) ช่วยให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อกันมีความเข้าใจเห็นใจกันลดการขัดแย้ง

6) ช่วยส่งเสริมให้การทำงานรวมพลังกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7) ช่วยให้ผู้ผลงานเป็นไปตามเป้าหมายและได้มาตรฐาน เป็นการเสริมสร้างพลังขององค์กร โดยบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ

8) ช่วยส่งเสริมในการพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และผ่อนคลายความตึงเครียด

ประโยชน์ของการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเป็นกิจกรรมที่นำสู่การปรับเปลี่ยนกระบวนการคิดของสมาชิกในกลุ่ม เปิดกว้างหรือเข้าใจคุณลักษณะของตนเองมากขึ้น ก่อนไปสู่การอภิปรายร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะสัจการแห่งตน

4. องค์ประกอบของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, กรมพลศึกษา, สถาบันพัฒนาบุคลากรการพลศึกษาและการกีฬา (2557: 32-34) อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของกลุ่มสัมพันธ์ ดังนี้

1) ความไว้วางใจ (trust) ความไว้วางใจในกันและกันของสมาชิกในกลุ่มจะช่วยให้กลุ่มมีประสิทธิภาพมากขึ้น เมื่อสมาชิกในกลุ่มทั้งหลายไว้วางใจกันการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มก็จะเป็นไปอย่างทั่วถึงและเปิดเผย

2) การสื่อสาร (communication) การสื่อสารจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ และการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ที่ส่งให้กันและกัน การสื่อสารนั้นจะเป็นทั้งแบบทางเดียวและ 2 ทาง ซึ่งทั้ง 2 อย่างมีความจำเป็นต่อกันเช่นกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะของข่าวสาร

3) ผู้นำกลุ่ม (leader) ผู้นำกลุ่มประเภทต่าง ๆ นั้นจะมีผลกระทบโดยตรงต่อความเป็นไปของกลุ่มอย่างมาก

4) ขนาดของกลุ่ม (group size) ขนาดกลุ่มมีความสำคัญต่อการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มสมาชิกในกลุ่มที่ใหญ่ขึ้น โอกาสต่าง ๆ ของสมาชิกในกลุ่มจะลดลง เช่น การสื่อสารการมีส่วนร่วม ความเห็นพ้องต้องกัน ความเอาใจใส่ต่อกัน เป็นต้น สำหรับขนาดของกลุ่มที่พอเหมาะนั้นก็มีหลายแนวความคิดที่แตกต่างกันอย่างไรก็ตามพอสรุปได้ว่ากลุ่มที่พอเหมาะ น่าจะอยู่ในระดับ 8-10 คน

5) อายุและเพศ (age & sex) อายุและเพศเป็นตัวแปรที่มีผลต่อกันมาก กลุ่มอายุที่แตกต่างกัน การแสดงออกก็ย่อมแตกต่างกันออกไป สำหรับเพศนั้นก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจและมีอิทธิพลต่อกัน ความแตกต่างระหว่างหญิงและชายนั้นมีมากมาย ทั้งทางร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม การเลี้ยงดู ความสนใจ ผลของความแตกต่างระหว่างเพศและอายุในกลุ่มก็จะส่งผลกระทบต่อความเป็นไปต่อการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มการตัดสินใจของกลุ่มและอื่น ๆ

6) สถานภาพและตำแหน่ง (status & position) สถานภาพและตำแหน่งของสมาชิกในกลุ่ม ทั้งสถานภาพภายนอกที่ติดมาหรือด้านตำแหน่งภายในกลุ่มเองจะส่งผล และอิทธิพลต่อกลุ่มทั้งด้านความคิดเห็น การตัดสินใจ หรือการโน้มน้าวชักชวนกลุ่ม

7) ระดับสติปัญญา (intelligence) สติปัญญานั้นเป็นสิ่งที่คำจำกัดความกันหลาย ๆ ด้าน แต่ไม่ว่าจะเป็นอะไรก็ตามระดับสติปัญญาก็เป็นสิ่งที่กระทบต่อกระบวนการกลุ่ม

8) บรรทัดฐานทางสังคมและค่านิยมทางสังคม (social norms and social value)

8.1) บรรทัดฐานทางสังคม เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ข้อบังคับ หรือมาตรฐาน ในการประพฤติปฏิบัติของคนในสังคมนั้น ๆ เป็นพฤติกรรมที่คาดว่าทุกคนควรจะทำดังนั้นจึงมีอิทธิพลเหนือความนึกคิดของมนุษย์ หรือเป็นสิ่งที่ทำให้คนเราลดปริมาณในการตัดสินใจต่อศีลธรรม (moral) จรรยาบรรณ (mores) และกฎหมาย (law)

8.2) ค่านิยมทางสังคม หมายถึง การยอมรับนับถือและพร้อมที่จะปฏิบัติตามคุณค่าที่คนหรือกลุ่มคนมีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ มนุษย์ สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ รวมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สำหรับกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ สมาชิกในกลุ่มจะมีค่านิยมบางอย่างที่คล้ายคลึงกันซึ่งมีได้หมายความว่าใครคนใดคนหนึ่งพยายามตั้งใจ หรือเปลี่ยนแปลงความคิด จากการที่สมาชิกจะค้นพบว่าตนมีความบังเอิญ มีความต้องการ และค่านิยมที่คล้ายคลึงกันความแตกต่างกันของบรรทัดฐานของสังคม และค่านิยมของสมาชิกกลุ่มที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อการดำเนินการของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพหรือล้มเหลวได้

9) ความแตกต่างกันระหว่างบุคคล (individual differences) ความแตกต่างระหว่างบุคคลนั้น เป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะส่งผลกระทบต่อกลุ่ม คนเรานั้นแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น ทางกาย ทางอารมณ์ ทางสติปัญญา สังคม โดยลักษณะของความแตกต่างกันดังนี้นั้นก็จะทำให้เกิดปมเด่น ปมด้อย ความแตกต่างในลักษณะและความสามารถ เป็นต้น

5. วิธีการสอนที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ทิตนา แชมมณี (2557: 152) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ต้องอาศัยวิธีการสอนต่าง ๆ หลายวิธี ซึ่งจะขอกล่าวย่อ ๆ ดังต่อไปนี้

1) เกม (Game) เป็นวิธีการวิธีหนึ่งซึ่งสามารถนำมาใช้ในการสอนกลุ่มสัมพันธ์ได้ดีโดยครูผู้สอนสร้างสถานการณ์หรือเกมการเล่นขึ้น แล้วให้ผู้เรียนลงเล่นด้วยตนเองภายใต้ข้อตกลงหรือกติกาบางอย่างที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง อันจะมีผลออกมาในรูปของการแพ้การชนะ วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหาและชนะอุปสรรคต่าง ๆ

2) บทบาทสมมติ (Role-Play) วิธีการนี้มีลักษณะเป็นสถานการณ์สมมติเช่นเดียวกับ เกม แต่มีการกำหนดบทบาทของผู้เล่นในสถานการณ์ที่สมมติขึ้นมา แล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาทนั้นและแสดงออกตามธรรมชาติโดยอาศัยบุคลิกภาพ ประสบการณ์และความรู้สึกนึกคิดของตนเองเป็นหลัก ดังนั้นวิธีนี้จึงมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาวิเคราะห์ถึงความรู้และพฤติกรรมของตน และผู้อื่น อันจะก่อให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่นอย่างลึกซึ้ง

3) กรณีตัวอย่าง (Case) เป็นวิธีการสอนอีกวิธีหนึ่งซึ่งใช้กรณี หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง ๆ มาดัดแปลงและใช้เป็นตัวอย่างในการให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์และอภิปรายร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจและฝึกฝนหาทางแก้ไขปัญหาที่กรณีตัวอย่างนั้น วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด

และพิจารณาข้อมูลที่ตนได้รับอย่างถี่ถ้วน และการอภิปรายจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน รวมทั้งการนำเอากรณีต่าง ๆ ซึ่งคล้ายคลึงกับชีวิตจริงมาใช้จะช่วยให้การเรียนรู้มีลักษณะใกล้เคียงกับความจริง ซึ่งมีส่วนทำให้การเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นวิธีการนี้จะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการเผชิญและแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้พบกับปัญหาจริง

4) สถานการณ์จำลอง (Simulation) คือการจำลองสถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงไปอยู่ในสถานการณ์นั้น และได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นจริงในเรื่องนั้น วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทดลองแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนอาจจะไม่กล้าแสดงออก เพราะอาจจะเป็นการเสี่ยงต่อผลที่จะได้รับจนเกินไป

5) ละคร (Acting or Dramatization) เป็นวิธีการที่ให้ผู้เรียนได้ทดลองแสดงบทบาทตามบทที่เขียนหรือกำหนดไว้ โดยผู้แสดงจะต้องพยายามแสดงให้สมตามบทบาทที่กำหนดไว้โดยไม่นำเอาบุคลิกภาพ และความรู้สึกนึกคิดของตนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกันจะมีส่วนทำให้เกิดผลเสียต่อการแสดงบทบาทนั้น วิธีการนี้เป็นวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สาระ โดยการช่วยกันนำสาระมาแสดงให้เห็นชัดเจนที่ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงละครร่วมกัน จะช่วยฝึกให้ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบในการเรียนรู้ร่วมกันได้ฝึกการทำงานร่วมกัน

6) การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก และช่วยให้ผู้เรียนได้ข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น การจัดกลุ่มย่อยมีหลายแบบต่าง ๆ กัน

จากการศึกษาวิธีการสอนที่ส่งเสริมการเรียนการสอนกระบวนการกลุ่ม พอสรุปได้ 6 วิธี ได้แก่ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง ละคร เกม และการอภิปรายกลุ่มย่อย ซึ่งวิธีการสอนดังกล่าวเป็นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีการแสดงออกตามประสบการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันระหว่างบุคคล โดยอยู่ภายใต้กฎกติกาเดียวกันเพื่อเป็นการเสริมทักษะในการเคลื่อนไหว การแก้ปัญหาและการคิดวิเคราะห์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาเพื่อนำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์มาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. หลักการเรียนรู้และการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

เยาเวพา เดชะคุปต์ (2552: 233-238) หลักการเรียนรู้ตามทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ถือว่าผู้เรียนทุกคนมีส่วนรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองหลักการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อใหญ่ ๆ ดังนี้

1) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Active Participation) จากการมีปฏิสัมพันธ์กันสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มย่อย

2) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ เนื้อหา และความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม (Analysis)

หลักการสอน

การสอนโดยอาศัยทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีหลักการที่ครูจะนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้ ดังนี้

1) การจัดตั้งจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน (Objectives) เพราะจุดมุ่งหมายเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะกำหนดจุดหมายปลายทาง และช่วยให้การเรียนการสอนเกิดผลสำเร็จตามที่ต้องการ

2) การจัดประสบการณ์เรียนรู้ (Learning Experiences) เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียน ขั้นต่อไปเป็นการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยประสบการณ์ขั้นเริ่มแรก (First Hand Experiences) ที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ด้วยตนเอง (Insight) ซึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำหรือเป็นผู้คิดค้นได้เอง

3) การพัฒนาความสามารถทางปัญญา (Intellectual Development) และมนุษยสัมพันธ์ (Human Relationship) การเรียนการสอนแต่ละครั้งเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมการเรียนรู้ เขาจะเกิดความรู้สึกเกี่ยวกับสิ่งที่ทำไปความรู้สึกนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับรู้แนวคิดของแต่ละบทเรียน แต่การรับรู้ของแต่ละคนแตกต่างกันตามประสบการณ์เดิม สติปัญญาและความสามารถ ผู้เรียนจะร่วมกันคิดวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้สึกระหว่างการทำงานในกลุ่มอันจะนำไปสู่การพัฒนาความคิดและสติปัญญา

4) การสรุปและการนำหลักการไปประยุกต์ใช้ (Application in Real Life) เมื่อผู้เรียนรับแนวคิดที่ถูกต้องเหมาะสมแล้ว ขั้นต่อไปช่วยให้ผู้เรียนสามารถสรุปสิ่งเหล่านั้นเข้าเป็นหมวดหมู่และเป็นกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับแต่ละบุคคล โดยครูต้องแนะแนวทางให้ผู้เรียนอธิบายเพื่อหาข้อสรุปหลักการของสิ่งที่เรียนมาและแนะนำการนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นต่อไป

ทิตานา แชมมณี (2555: 159-165) ในการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มสัมพันธ์นั้น นิยมใช้วิธีการศึกษาแบบห้องปฏิบัติการ (Laboratory Approach) และการฝึกแบบเข้มข้น (Intensive Training) กล่าวคือผู้ศึกษาได้ทดลองและเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมร่วมกันซึ่งผู้ศึกษาที่มาร่วมกิจกรรมนั้น จะมีโอกาสได้ทดลองและเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนและผู้อื่น โดยใช้การรวมกลุ่มเป็นเสมือนห้องทดลองปฏิบัติการ การศึกษาในลักษณะดังกล่าวจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเข้มข้น เพื่อช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจลึกซึ้ง วิธีการศึกษาหรือการเรียนตามลักษณะดังกล่าวนี้ เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่า มีพื้นฐานความเชื่อเกี่ยวกับหลักการเรียนรู้และการสอน ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้

1) หลักการเรียนรู้

1.1) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ตื่นตัวมีชีวิตชีวา (Active Learning) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนของตน

1.2) การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากแหล่งต่าง ๆ กัน มิใช่จากแหล่งใดแหล่งหนึ่งเพียงแหล่งเดียว ประสบการณ์ความรู้ที่คิดของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญ

1.3) การเรียนรู้ที่ดีจะต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากความเข้าใจและสามารถใช้ในการเรียนรู้นั้นให้เป็นประโยชน์ได้ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบด้วยตนเอง มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจลึกซึ้งและจดจำได้ดี

1.4) กระบวนการเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และคำตอบต่าง ๆ ที่ตนต้องการผลงานต่าง ๆ จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใดขึ้นกับกระบวนการเป็นสำคัญ

1.5) การเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียน คือ การเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้การช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งนั้นมากขึ้นและเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

2) หลักการสอน

ความเชื่อในหลักการเรียนรู้ดังกล่าวสะท้อนไปสู่หลักการสอนที่ใช้ในการสอนเรื่องกลุ่มสัมพันธ์ทั่ว ๆ ไป ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

2.1) ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (Active Participation)

2.2) ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มได้พูดคุยปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน (Group Interaction)

2.3) ยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นวิธีการสำคัญในการเรียนรู้ โดยครูพยายามจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นหาและค้นพบคำตอบด้วยตนเอง (Experiential Learning)

2.4) เน้นกระบวนการ (Process-Oriented) โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการกลุ่มและกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลงาน

2.5) เน้นการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน (Application of Knowledge) โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดหาแนวทางที่จะนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จากการศึกษาหลักการเรียนรู้และการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ข้างต้น พอสรุปได้ว่า เราสามารถนำความรู้ดังกล่าวมาใช้ในการสอนโดยทั่ว ๆ ไปได้เป็นอย่างดีแนวทางในการนำไปใช้ที่เห็นได้ชัดเจนมี ดังนี้

1. การนำหลักการเรียนรู้และหลักการสอนของกลุ่มสัมพันธ์ไปใช้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยอาศัยวิธีสอนแบบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เช่น การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้ด้วยตนเองควบคู่ไปกับการสอนแบบค้นพบ การสอนแบบบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความถนัดความสนใจและความต้องการของผู้เรียน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้จริง

2. การสอนกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์โดยบูรณาการในการสอนเนื้อหาสาระต่าง ๆ คือ การที่เมื่อใดก็ตามที่ครูสอนเนื้อหาสาระโดยมีการจัดกิจกรรมกลุ่ม ครูควรเอาใจใส่หรือดูแลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มที่ดีควบคู่ด้วย

3. การสอนกลุ่มสัมพันธ์โดยตรง โดยเน้นหรือให้ความสนใจเป็นพิเศษในปัญหาของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่มีผลตกระทบต่อกันและกัน การให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด้านกลุ่มสัมพันธ์ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลหนึ่งหรือหลายคนมีผลตกระทบต่อกัน นอกจากจะเป็นการช่วยให้ผลการเรียนของผู้เรียนดีขึ้นแล้ว ยังเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะในการปรับตัวและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอีกด้วย

7. การเตรียมการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

การสอนไม่ว่าจะวิธีใดหรือหลักการใด ย่อมต้องมีการเตรียมการสอนเพื่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของเด็ก การเตรียมการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ก็เช่นเดียวกันกับการสอนด้วยวิธีการอื่น ๆ จำเป็นต้องมีการวางแผนการสอนที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งระบบ แต่เนื่องจาก

การสอนโดยมีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีหลักการและลักษณะเฉพาะบางประการ การเตรียมการจึงต้องคำนึงถึงหลักการและลักษณะดังกล่าวด้วย ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้ ทิศนา แคมมณี (2555: 146-148) ได้กล่าวถึงการเตรียมการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ไว้ ดังนี้

1) การกำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่หลงทาง หรือออกนอกกลุ่มนอกทางครูจำเป็นต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนให้ชัดเจน โดยกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ จุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเฉพาะซึ่งในลักษณะหลังนี้ นิยมเขียนในเชิงพฤติกรรม (Behavior or Performance Objectives) นอกจากนี้จุดมุ่งหมายแต่ละประเภท อาจแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ (Cognitive Domain) ด้านทักษะ (Psychomotor) และด้านเจตคติ (Affective Domain) ทั้งนี้แล้วแต่ความเหมาะสมของเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของครูผู้สอน ในกรณีที่ ครูสอนเนื้อหาสาระของกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ และต้องการสอนกลุ่มสัมพันธ์สอดแทรกหรือควบคู่ ไปกับเนื้อหาสาระด้วย เพื่อความชัดเจนครูควรกำหนดจุดมุ่งหมายแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เป็นจุดมุ่งหมายด้านเนื้อหาส่วนหนึ่งและจุดมุ่งหมายด้านกลุ่มสัมพันธ์อีกส่วนหนึ่ง การกำหนดเช่นนี้จะช่วยให้เกิดความสะดวกและชัดเจนในการจัดกิจกรรมและการประเมินผล

2) การกำหนดเนื้อหาหรือความคิดรวบยอด เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมายชัดเจนแล้วครูผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอดที่จะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน และเขียนให้เข้าใจชัดเจนเพื่อใช้เป็นหลักในการออกแบบกิจกรรมสำหรับผู้เรียน

3) การกำหนดกิจกรรมหรือประสบการณ์เรียนรู้สำหรับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีลักษณะสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้และสอนดังกล่าวข้างต้น สามารถใช้กระบวนการเป็นขั้นตอน ดังนี้

3.1) ชี้นำ คือ การเตรียมความพร้อมในการเรียนให้แก่ผู้เรียน เช่น การทบทวนความรู้เดิม การสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ที่จะตามมา เป็นต้น

3.2) ชี้นกิจกรรม คือ การให้ผู้เรียนลงมือทำกิจกรรมที่เตรียมไว้ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการเรียนของตน และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์ อภิปรายให้เกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนขึ้นได้ในภายหลัง

3.3) ชี้นสรุปและนำไปใช้ เป็นขั้นของการรวบรวมความคิดเห็นและข้อมูลต่าง ๆ จากขั้นกิจกรรมและอภิปรายมาประสานกันจนได้ข้อสรุปที่ชัดเจน รวมทั้งการกระตุ้นให้ผู้เรียนนำเอาการเรียนรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติหรือใช้จริงในชีวิตประจำวัน

4) การประเมินผล

หลังจากเสร็จสิ้นการสอนแล้ว ครูจำเป็นต้องประเมินผลดูว่าผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ การวัดผลจะต้องวัดให้ตรงตามจุดมุ่งหมาย นอกจากนั้นครูควรกำหนดลงไปให้ชัดเจนว่าจะใช้วิธีการอะไรในการประเมินผลจุดมุ่งหมายแต่ละข้อและครบทั้ง 2 ด้าน คือ ทั้งทางด้านเนื้อหาและด้านกลุ่มสัมพันธ์

จากการศึกษาถึงการเตรียมการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ข้างต้น พอสรุปได้ว่า หากครูต้องการจะจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการสอนของกลุ่มสัมพันธ์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ครูควรเตรียมการสอนตามกระบวนการ คือ มีการวางแผนโดยการตั้งจุดมุ่งหมาย กำหนดเนื้อหาสาระพร้อมความคิดรวบยอด

ให้ชัดเจนเพื่อประโยชน์ในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหา และสิ่งที่ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีการประเมินผลเพื่อสามารถจัดกลุ่มนักเรียนตามความรู้ ความสามารถและทักษะของนักเรียน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เป็นกระบวนการเรียนรู้การพัฒนาทักษะปฏิบัติ เป็นการฝึกให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ให้ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ และเป็นการที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองเรียนรู้จากการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มและมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ ทักษะการปฏิบัติท่าจำและความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม นอกจากทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านทักษะการปฏิบัติท่าจำแล้วยังทำให้นักเรียนเข้าใจตนเองเข้าใจผู้อื่น ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์มีทั้งหมด 5 ขั้น ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้นจะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติไม่ซ้ำหรือเร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิตครูให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ซึ่งแนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต
2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เป็นขั้นที่ครูผู้สอนแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 8 คน ผู้สอนจะแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามทีละส่วนอย่างช้า ๆ
3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติทักษะย่อย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน โดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใดครูผู้สอนให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไปและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน
4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ เป็นขั้นที่เมื่อผู้เรียนภายในแต่ละกลุ่มปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น หรือให้ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการปฏิบัติทำให้สวยงามขึ้นหรือทำได้ง่ายขึ้น
5. ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ทำงานร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีระบบ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างที่ชำนาญและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะการปฏิบัติทำรำ

1. ความหมายทักษะการปฏิบัติทำรำ

เรณู โกศินานนท (2554: 6) ได้ให้ความหมายของทักษะการปฏิบัติทำรำ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงถึงความชำนาญในการใช้ความรู้ ทักษะ สติปัญญาในการปฏิบัติงาน หรือ กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีอันเป็นผลมาจากบุคคลได้เรียนรู้ได้รับประสบการณ์หรือ การอบรมพัฒนาตนเอง และแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างเหมาะสมในการกระทำหรือแก้ปัญหา ในการทำงานตามบทบาทหน้าที่ของตน

อุมารี นาสมตอง (2559: 15-16) ได้กล่าวถึงทักษะการปฏิบัติทำรำไว้ว่า การสอน นาฏศิลป์นั้นครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถทางนาฏศิลป์ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับผู้เรียนได้ สังเกตเลียนแบบท่าทางต่าง ๆ และจะต้องดัดแปลงท่าที่ง่ายไปหาที่ยากและท่าที่ยากทำให้ง่ายขึ้น เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนแต่คงรูปแบบเดิมไว้ ส่วนใหญ่จะใช้วิธีสอนแบบสาธิตให้ผู้เรียนได้สังเกต และปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นการนำเข้าสู่บทเรียนที่มีแบบแผนกระบวนการให้อิสระแก่ผู้เรียน ครูเป็นผู้ชี้แนะให้กำลังใจผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำและกล้าแก้ปัญหา ซึ่งผู้วิจัยได้ยึดหลักการและเทคนิคการสอนที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และจัดการเรียนการสอนที่เน้น กระบวนการปฏิบัติทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี การสอนนาฏศิลป์ ที่เน้นทักษะการปฏิบัติเป็นการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างมีลีลาท่าทางอ่อนช้อยงดงาม ดังนั้น การสอนนาฏศิลป์จึงจำเป็นต้องมีหลักการสอนนาฏศิลป์โดยเฉพาะจะส่งผลให้การจัดการเรียน การสอนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สุมิตร เทพวงษ์ (2555: 184) ได้กล่าวถึง ทักษะการปฏิบัติทำรำไว้ว่า ร่างกายของ ผู้แสดงที่ต้องเคลื่อนไหวด้วยลีลา ท่าทางที่แสดงออกอย่างสวยงามเกินปกติในการสื่อกับผู้ชมด้วย นาฏศัพท์ภาษาท่าทางนาฏศิลป์และการตีบท ผู้แสดงต้องมีความเป็นหนึ่งทั้งฝีมือการรำและ รูปแบบการใช้เวทีในการแสดง

กล่าวสรุปได้ว่า ทักษะการปฏิบัติทำรำเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงถึงความชำนาญ ในการใช้ความรู้ความสามารถ ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถทางนาฏศิลป์ เพื่อเป็นแบบ ให้แก่ผู้เรียนได้สังเกตเลียนแบบท่าทาง ซึ่งการปฏิบัติทำรำให้อ่อนช้อยมีลีลาท่าทางที่สวยงามนั้น จะต้องอาศัยการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ คล่องแคล่ว แม่นยำในการจดจำท่ารำ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับ ความสามารถเฉพาะตัวหรือบุคคล จากการศึกษาวิธีและแนวทางจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ ส่วนใหญ่จะเน้นการปฏิบัติจะมีขั้นตอนรูปแบบเดียวกัน ผู้วิจัยจึงนำเทคนิคและวิธีการสอนทักษะ ปฏิบัติไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

2. ขั้นตอนการปฏิบัติทำรำ

อุมารี นาสมตอง (2559: 17-18) ได้กล่าวถึง การปฏิบัติทำรำในการสอนว่า ครูผู้สอน จะต้องมีความรู้ความสามารถทางนาฏศิลป์ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับผู้เรียนได้สังเกตเลียนแบบท่าทาง ต่าง ๆ และจะต้องดัดแปลงท่าที่ง่ายไปหาที่ยากและท่าที่ยากทำให้ง่ายขึ้น เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แต่คงรูปแบบเดิมไว้ ส่วนใหญ่จะใช้ขั้นตอนและวิธีสอนแบบสาธิตให้ผู้เรียนได้สังเกตและปฏิบัติตาม

ซึ่งเป็นการนำเข้าสู่บทเรียนที่มีแบบแผนกระบวนการให้อิสระแก่ผู้เรียน ครูเป็นผู้ชี้แนะให้กำลังใจ ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำและกล้าแก้ปัญหา

จรรยาสมุทร ผลบุญ และมณฑล ผลบุญ (2559: 8) ได้กล่าวว่า การสอนนาฏศิลป์ควร คำนึงถึงความพร้อมและวุฒิภาวะของเด็ก การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาถือเป็นการวางพื้นฐานทางการเรียน เพื่อให้เด็กพึงพอใจในการรำและสามารถนำไปใช้ในการแสดง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กเกิดความรักและความเข้าใจ เป็นรากฐานนำไปสู่ความรู้ทักษะเบื้องต้น และสิ่งสำคัญผู้สอนควรมีใจรักและทำให้เด็กเกิดความสุขสนทนากับการเรียน เพื่อให้เกิดสุนทรียะกับตัว ผู้เรียนขั้นตอนในการสอนนั้นครูต้องสอนให้รู้จักนาฏยศัพท์ และฟังทำนองเพลงรู้จังหวะเพลงสามารถ ร้องและเคาะจังหวะได้จึงสามารถสอนปฏิบัติทำรำ

มนชนก รัตนจางง (2561: 22) ได้กล่าวว่า ลักษณะสำคัญของรูปแบบการสอน จะต้องมีการออกแบบอย่างเป็นขั้นตอน และจุดมุ่งหมายโดยใช้ปรัชญาทฤษฎีการเรียนรู้และแนวคิดต่าง ๆ เป็นพื้นฐาน มีการส่งเสริมด้วยทฤษฎีแรงจูงใจ และมีการอธิบายเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอน ซึ่งจะทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้น เป็นไปตามหลักที่ยึดถือและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การปฏิบัติทักษะทำรำครูต้องออกแบบการสอน การจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน ให้ผู้เรียนรู้จักนาฏยศัพท์การฟังทำนองเพลงรู้จังหวะของเพลง สามารถร้องและเคาะจังหวะได้ ซึ่งเป็นขั้นตอนพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้สามารถปฏิบัติทำรำดี ครูควร สร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกรักสนทนากับการเรียนมีการเสริมแรงจูงใจ ในการเรียน

3. การประเมินผลทักษะปฏิบัติทำรำ

ดาหวัน พิมพ์ศรี (2553: 26-28) ได้เสนอกระบวนการวัดผลภาคปฏิบัติการดำเนินงานในการวัดผลภาคปฏิบัติ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1) วิเคราะห์งาน

การวิเคราะห์งานเป็นการวิเคราะห์กิจกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อยโดยมีข้อกำหนดและ มาตรฐานของงานที่จะใช้ในการประเมิน เพื่อระบุการปฏิบัติที่ต้องการผลที่ได้จากการวิเคราะห์งาน จะนำไปสู่การกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถที่ต้องการวัด แหล่งข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์งาน ให้พิจารณาจากระดับของการประเมินกล่าว คือ

1.1) ถ้าเป็นการวัดผลและการประเมินผลระหว่างเรียนควรทำการวิเคราะห์งานจาก แผนการสอนของหน่วยการสอนหนึ่ง ๆ

1.2) ถ้าเป็นการวัดผลปลายปีควรทำการวิเคราะห์งานจากหลักสูตรหรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดในภาคนั้นหรือตลอดปี

2) กำหนดตัวบ่งชี้ของพฤติกรรมที่จะวัด

การกำหนดตัวบ่งชี้เป็นการกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนที่สามารถ สังเกตและวัดได้สิ่งที่ต้องคำนึงในการกำหนดตัวบ่งชี้ คือ

2.1) ประเภทของงานที่วิเคราะห์ได้จากข้อ 1 เช่น ประเภทของความรู้ ประเภทของ ทักษะปฏิบัติและประเภทของพฤติกรรมจิตพิสัย

2.2) ลำดับชั้นพฤติกรรม หรือลำดับความสามารถที่ต้องการให้เกิดขึ้นซึ่งขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะเป็นสำคัญกรอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวังได้กำหนดไว้ค่อนข้างชัดเจนอยู่แล้วในแต่ละช่วงชั้น และตัวอย่างพฤติกรรมบ่งชี้ที่ได้แสดงไว้ในหัวข้อเรียงลำดับชั้นของพฤติกรรมด้านต่าง ๆ

2.3) พัฒนาการของเด็กในด้านดนตรีและนาฏศิลป์พฤติกรรมบางกลุ่ม เช่น ความตั้งใจในการทำงานความรับผิดชอบความร่วมมือความสนใจความมีวินัยในตนเอง ฯลฯ เหล่านี้เป็นพฤติกรรมด้านคุณลักษณะควรมีการประเมินพฤติกรรมเหล่านี้ควบคู่ไปด้วย

3) กำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบเป็นการกำหนดน้ำหนักและคะแนนของแต่ละองค์ประกอบตามความสำคัญ (วิเคราะห์จากจุดมุ่งหมายในแผนการสอนหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร) หรือตามความยากง่ายของงาน เช่น

3.1) สัดส่วนน้ำหนักความสำคัญของพฤติกรรมที่เน้นพุทธพิสัยจิตพิสัยหรือทักษะพิสัย สัดส่วนน้ำหนักความสำคัญระหว่างส่วนที่เป็นกระบวนการผลงานและลักษณะนิสัยการทำงาน (ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายว่าต้องการเน้นส่วนใด)

3.2) สัดส่วนน้ำหนักความสำคัญระหว่างข้อรายการในส่วนหนึ่งที่เป็นกลุ่มเดียวกัน เช่น ในกลุ่มการปฏิบัติหรือลักษณะนิสัยขึ้นอยู่กับความยากหรือความสำคัญของขั้นตอนการปฏิบัติหรือทักษะที่ต้องการเน้น

4) กำหนดวิธีการวัด

การกำหนดวิธีการวัดที่ชัดเจนจะช่วยให้การเลือกชนิดของเครื่องมือมีความเหมาะสมถูกต้องมากยิ่งขึ้นวิธีการปฏิบัติงานที่ใช้อยู่ทั่วไปมีหลายวิธี คือ

4.1) แบบเขียนตอบในกระดาษ (Paper-pencil Performance) ซึ่งมักใช้ในกรณีการวัดภาคปฏิบัติระดับต้นที่ไม่ได้ให้นักเรียนปฏิบัติจริง ๆ

4.2) ให้ทำสิ่งที่เหมือนแบบ (Identification Test) มักใช้ในกรณีที่วัดทักษะมากกว่าการวัดภาคปฏิบัติโดยตรง

4.3) ให้ปฏิบัติงานในสถานการณ์จำลอง (Simulated Situation Test)

5) เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวัด

เครื่องมือที่นิยมใช้ในการวัดการปฏิบัติงาน ได้แก่ แบบสังเกตแบบตรวจสอบรายการแบบมาตราส่วนประมาณค่าระเบียบพฤติกรรมแบบรายงานตนเองแบบทดสอบเป็นต้นการวัดและการประเมินงานหนึ่ง ๆ อาจต้องใช้เครื่องมือมากกว่า 1 อย่าง

6) วางแผนดำเนินการสอน

การวางแผนดำเนินการสอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

6.1) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สถานที่สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ควรจัดให้มีสภาพคล้ายจริงมากที่สุด

6.2) งานที่ให้นักเรียนทำซึ่งนักเรียนทุกคนควรได้ทำทุกขั้นตอนเพื่อความเข้าใจในความสัมพันธ์ของงานที่ทำแต่ละส่วน

6.3) การควบคุมการปฏิบัติครูต้องมีวิธีการชี้แจงและตรวจสอบว่านักเรียนเข้าใจสิ่งที่ต้องทำอย่างสมบูรณ์แล้ว (อาจใช้วิธีบอกตั้งคำถามสาธิตประกอบกับคู่มือ) ในกรณีที่เป็น

การประเมินผลระหว่างเรียนควรมีการให้คำแนะนำนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนที่ข้อบกพร่องโดยกระตุ้นให้นักเรียนแก้ไขงานเองหรือครูช่วยเหลือน้อยที่สุด

6.4) การประเมินผลคำนึงถึงเครื่องมือคุณภาพของเครื่องมือการใช้การแปลความหมายคะแนนและการประเมิน

7) เตรียมคำสั่งคำชี้แจงเพื่อให้ใช้ในการบริหารการสอนในส่วนนี้อาจมีส่วนที่ใช้สำหรับครูและส่วนที่ใช้สำหรับนักเรียน

8) ทดลองเครื่องมือแล้วปรับปรุง เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือและปรับปรุงวิธีการดำเนินการให้ใช้ได้ง่ายสะดวก ในกรณีที่เป็นเครื่องมือที่ครูสร้างขึ้นใช้เองเฉพาะในห้องเรียนหรือในโรงเรียนของตนเองกระบวนการตามข้อ 7 และ 8 อาจไม่จำเป็นการหาคุณภาพเครื่องมืออาจใช้วิธีให้เพื่อนครูที่มีความรู้ด้านเนื้อหาและการวัดผลช่วยวิจารณ์

จากการวัดผลทักษะปฏิบัติดังกล่าวข้างต้นสรุปว่า การวัดผลการปฏิบัติงานจะประเมินทั้งกระบวนการและผลงาน เนื่องจากผลงานเกิดขึ้นพร้อมกันกับการปฏิบัติงานในกรณีเช่นนี้จำเป็นต้องวัดผลงานไปพร้อมกันกับกระบวนการ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับดนตรีและนาฏศิลป์ในบางกรณีอาจวัดและประเมินเฉพาะกระบวนการหรือผลงานแล้วแต่จุดมุ่งหมายของการวัด ซึ่งการวัดผลภาคปฏิบัติสามารถดำเนินการวัดพฤติกรรมที่ให้นักเรียนแสดงออกอยู่ในรูปของการปฏิบัติ มีกระบวนการปฏิบัติงานที่วัดได้มีการใช้เครื่องมือในการวัดผลและมีผลงานที่วัดได้ตามสภาพจริง

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า “ความพึงพอใจ” ไว้ดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2553: 15) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึงเป็นความรู้สึกพอใจในการร่วมกิจกรรมแบบเต็มใจ และพึงพอใจจนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เช่น ร้องรำทำเพลงร่วมกับคนอื่นด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลินสนุกสนานกับการเล่นเกมตัวเลข เป็นต้น

สาโรช ไชยสมบัติ (2555: 15) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นงานเกี่ยวกับการให้บริการ ดังนั้นผู้ให้บริการจึงต้องจัดให้บริการและปฏิบัติงานดำเนินการให้ผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจด้วยความพึงพอใจ

อรุณ รักธรรม (2557: 232) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง การสร้างภาวะทางใจในลักษณะของการกระทำสิ่งใดให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากแรงจูงใจ

กิติมา ปรีดีติลก (2559: 322) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ และได้รับการตอบสนองความต้องการนั้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นการสนองตอบในลักษณะที่ชื่นชอบ ชื่นชม พอใจในการได้รับจากสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์พัฒนาการในทุกด้านในระดับต่าง ๆ กันตามศักยภาพของผู้เรียนเป็นผลทำให้เห็นระดับความสำเร็จบรรลุเป็นเป้าหมายของครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากความหมายของความพึงพอใจ

พอสรุป ได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกในทางบวกความรู้สึกชอบพอใจทำให้ผู้คนเกิดความสบายใจ มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จและผลตอบแทนจากการปฏิบัติงาน ตามที่บุคคลนั้นปรารถนา ทำให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้นมีความมุ่งมั่นมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน ซึ่งเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงาน

2. การวัดและประเมินความพึงพอใจ

เนื่องจากความพึงพอใจเป็นทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การจะวัดว่าบุคคลมีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่นั้น จึงมีความจำเป็นต้องใช้และสร้างเครื่องมือที่จะช่วยวัดทัศนคตินั้น ๆ ได้ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

ชวลิต ชูกำแหง (2551: 112-113) ได้อธิบายถึงวิธีการวัดจิตพิสัยที่นิยม ดังนี้

1) การสังเกตเป็นการสังเกตการพูดการกระทำการเขียนของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด

2) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ครูใช้พูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกทัศนคติของนักเรียนเพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดออกมาแปลความหมายเกี่ยวกับลักษณะจิตพิสัยของนักเรียนได้ เช่น ครูอยากรู้ว่าเขาสนใจเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่เคยอ่านหนังสืออะไรดี ๆ บางคำตอบของนักเรียนจะทำให้ครูประเมินได้ว่า มีความสนใจการเรียนวิชาภาษาไทยมากน้อยปานใด

3) การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า เป็นเครื่องมือวัดทัศนคติ วัดความสนใจวัดคุณธรรมจริยธรรมไว้มากพอสมควรซึ่งครูคนอื่นสามารถนำไปใช้ได้ ถ้าเป็นแบบวัดทัศนคติหรือวัดความสนใจจะมีรูปแบบการวัด 3 รูปแบบ คือ แบบของลิเคิร์ท แบบเธอร์สโตน แบบของออสกูดแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบของลิเคิร์ท มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

ตาราง 3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามความพึงพอใจ

ข้อความที่กล่าวในเชิงนิมาน (ทางบวก) (Positive Statements)		ข้อความที่กล่าวในเชิงนิเสธ (ทางลบ) (Negative Statements)	
มากที่สุด	5 คะแนน	มากที่สุด	1 คะแนน
มาก	4 คะแนน	มาก	2 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน	ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน	น้อย	4 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน	น้อยที่สุด	5 คะแนน

3. การสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจ

ศุภศิริ โสมาเกต (2554: 49) ได้ศึกษาแนวคิดของ Scott และนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเสนอแนวคิดในการสร้างแรงจูงใจในการทำงานมีลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 งานควรมีส่วนสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัว และความหมายต่อผู้ทำ

ลักษณะที่ 2 งานต้องมีการวางแผนและวัดสำเร็จได้โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงานต้องมีความภูมิใจในการทำงานโดยตรง งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้การนำแนวคิดมาใช้เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนมีแนวทาง ดังนี้

1) ศึกษาความต้องการความสนใจของผู้เรียนและระดับความสามารถหรือพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน

2) วางแผนการสอนอย่างเป็นกระบวนการ และประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและกำหนดเป้าหมายในการทำงานสะท้อนผลงานและทำงานร่วมกันได้

จากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าวแล้ว เมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรม วิธีการ สื่อ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน จนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง โดยให้ผู้เรียนได้รับผลตอบแทนจากการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยเฉพาะผลตอบแทนภายในหรือรางวัลภายในที่เป็นความรู้สึกของผู้เรียน เช่น ความรู้สึกถึงความสำเร็จของตนเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ ได้ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ส่วนผลตอบแทนภายนอก เช่น คำชมเชย คະแนนผลสัมฤทธิ์ที่น่าพอใจ ตลอดจนได้รับการยกย่องชมเชยจากพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคคลอื่น ความพึงพอใจในการเรียนเกิดจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อจะนำไปสู่เป้าหมาย เมื่อเกิดความพึงพอใจจะเกิดผลที่ดีต่อการเรียนรู้ผลดีหรือนำพojใจนำไปสู่ความพึงพอใจทำให้งานที่ทำประสบผลสำเร็จ ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ในสิ่งที่เกิดจากการได้รับตอบสนองในสิ่งที่ตนเองคาดหวังไว้ เป็นไปตามคาดหวังจนทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

4. หลักและเกณฑ์ความพึงพอใจ

บุญชม ศรีสะอาด (2556: 99-103) ได้อธิบายว่าแบบวัดที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณข้างขึ้นกับว่า จะมีที่ระดับและเป็นข้อความเชิงนิมมาน (Positive Scale) หรือข้อความเชิงนิเสธ (Negative Scale) กรณีข้อความเชิงนิมมาน เช่น “วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่ช่วยพัฒนาสังคม” หรือ “วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่เรียนสนุก” (ในแบบวัดเจตคติที่มีต่อวิชาสังคม) จะตรวจให้คะแนนคำตอบด้านบวกเป็นค่าสูงด้านลบเป็นค่าต่ำ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ตรวจให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	ตรวจให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ตรวจให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ตรวจให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ตรวจให้ 1 คะแนน

กรณีข้อความเชิงนิเสธ เช่น “วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่นำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย” หรือ “พอจะถึงชั่วโมงเรียนสังคมศึกษาก็จะรู้สึกไม่อยากเรียน” (ในแบบวัดเจตคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา)

จะตรวจให้คะแนนกับกันกับคะแนนที่เป็นแบบนี้มัน กล่าวคือ จะให้คะแนนคำตอบ ด้านบวกเป็นค่าต่ำด้านลบเป็นค่าสูง

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ตรวจให้ 1 คะแนน
เห็นด้วย	ตรวจให้ 2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ตรวจให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ตรวจให้ 4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ตรวจให้ 5 คะแนน

มาตราส่วนประมาณค่าที่มีคำตอบในลักษณะอื่น เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จะตรวจให้คะแนนโดยใช้ระบบกันนี้ ในการใช้แบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่านี้ ผู้วิจัยอาจต้องการรายงานผลของการตอบของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแต่ละข้อหรือแต่ละด้าน (ซึ่งต่างก็ประกอบไปด้วยหลาย ๆ ข้อ) ว่ามีความเห็นอยู่ในระดับใด กรณีเช่นนี้จะต้องหาค่าเฉลี่ยของกลุ่มในแต่ละข้อ (หรือแต่ละด้าน) แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยอีกทีในการแปลความหมายนั้นจะใช้เกณฑ์ซึ่งเป็นระบบเดียวกันกับระบบการตรวจให้คะแนน ถ้าระบบการให้คะแนนตรงกับอธิบายมาแล้วจะใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	แปลความหมายว่า มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	แปลความหมายว่า มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	แปลความหมายว่า ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	แปลความหมายว่า น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	แปลความหมายว่า น้อยที่สุด

สมนึก ภัททิยธนี (2556: 64) ได้อธิบายว่าแบบวัด (Scale) ใช้วัดกับคุณลักษณะบางอย่างที่มีความลึกซึ้งกว่าแบบสอบถาม ผลการตอบแต่ละข้อจะได้คะแนนแน่นอน (ไม่มีการตอบผิด) ระดับที่กำหนดให้ เช่น คะแนน 5 ระดับเป็น 1 2 3 4 และ 5 คะแนน การหาความเที่ยงตรงของแบบมาตราส่วนประมาณค่า เครื่องมือรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่าควรมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Constant Validity) ในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพิจารณาโดยนำเครื่องมือที่รวมทั้งนิยามของตัวแปรที่มุ่งวัด กรณีที่มีคำอธิบายสิ่งที่วัดรวมทั้งการจำแนกเป็นประเภทย่อยนำเอารายละเอียดดังกล่าวผู้เชี่ยวชาญในสิ่งที่วัดนั้นพิจารณาตัดสินเป็นรายข้อไป โดยอาจใช้วิธีเดียวกันกับวิธีตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ อิงเกณฑ์ด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนที่ได้จากการตอบเครื่องมือที่สร้างขึ้นนี้กับคะแนนที่ได้จากเครื่องมือเป็นมาตรฐานที่วัดในสิ่งเดียวกันซึ่งมีผู้สร้างไว้แล้ว ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายดังกล่าวมีค่าสูงคือ 0.70 ขึ้นไป ก็นับว่ามีความเที่ยงตรงการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่ามีวิธีหาความเชื่อมั่น (Reliability) หลายวิธีในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งเสนอวิธีหาความเชื่อมั่นที่สามารถใช้กับเครื่องมือที่ไม่ได้ตรวจให้คะแนนเป็น 0 กับ 1 โดยตัดแปลง จากสูตร Kr - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ซึ่งใช้กับแบบทดสอบแบบเลือกตอบที่ให้คะแนน 1 สำหรับคำตอบที่ถูกและ 0 สำหรับคำตอบที่ผิดเงื่อนไข ดังสูตรทำให้สูตร Kr - 20 ไม่เหมาะสมสำหรับเครื่องมือที่ไม่ได้ตรวจ คะแนนเป็น 1 กับ 0 ค่าความเชื่อมั่น

ที่กำหนดวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) เรียกว่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) เหมาะสำหรับ เครื่องมือที่เป็น มาตรฐานประมาณค่า

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดความพึงพอใจ พบว่าความสามารถวัดได้หลายวิธี ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต แบบสอบถามและแบบมาตรฐานประมาณค่า ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการวัดความพึงพอใจแบบมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) สร้างเป็นแบบวัดชนิดปลายปิดมี 5 ระดับเพื่อวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ทั้งนี้เพราะแบบมาตรฐานประมาณค่ามีลักษณะที่สำคัญ คือ มีระดับความเข้มข้นให้เลือกตอบระดับที่ตอบมีทั้งด้านบวกและด้านลบ และสามารถแปลงผลการตอบเป็นคะแนนที่สามารถจัดความรู้สึกเชิงปริมาณได้

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

ตาราง 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์	ทักษะการปฏิบัติ ทำซ้ำ	ทักษะการ ทำงานกลุ่ม	ความพึง พอใจ
1. ขึ้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ			✓
2. ขึ้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์	✓	✓	✓
3. ขึ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์	✓	✓	✓
4. ขึ้นให้เทคนิควิธีการร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์	✓	✓	✓
5. ขึ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์	✓	✓	✓

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลักขณา บุตรพรม (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติ เดวิสและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การใช้ชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิสและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเหมาะสม ควรส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้สอนนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ต่อไปซึ่งไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ 0.50 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนที่ได้รับการสอน

โดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่องนาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก

นิตยา เต็งประเสริฐ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส และการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ ชุด ระบายไก่ วิชาดนตรีนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเปรมฤทัย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน 3 ห้องเรียนรวม 86 คน ผลการวิจัย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รูปแบบการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส และการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบการแสดง ชุด ระบายไก่ วิชาดนตรีนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธารทิพย์ พิทักษ์สาลี (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์ และภาษาทำนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.03/87.41 ซึ่ง สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนหลังเรียนด้วย ชุดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วย ชุดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.7400 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 74.00 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

บุญรอด ชาตียนนท์ (2559: 205-218) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในรายวิชา การปลูกพืชผักสวนครัว สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากรพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชาการปลูกพืชผักสวนครัว สำหรับนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประสิทธิภาพเท่ากับ 84.20/86.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ค่าดัชนีประสิทธิผล ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในรายวิชา การปลูกพืชผักสวนครัว สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร มีค่าเท่ากับ 0.75

ปาลภัสสร ภูสากล (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการเรียนรู้วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ เรื่อง การใช้ ทำทางนาฏศิลป์ในการร่างมาตรฐาน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีและนาฏศิลป์สำหรับการส่งเสริมทักษะการขับร้องและ ความสามารถการทำงานเป็นทีมในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีชื่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่า LGPS Model มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน 1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (Lead into Lessons) 2. กลุ่มและระดมความคิด (Groups and Brainstorming) 3. นำเสนอ (Presentation) 4. สรุปและ ประเมินผล (Summary and Evaluation) 2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี และนาฏศิลป์สำหรับการส่งเสริมทักษะการขับร้อง และความสามารถการทำงานเป็นทีมในนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลการเรียนรู้เรื่องครบเครื่องเรื่องดนตรีสูงขึ้นกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ

การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีและนาฏศิลป์สำหรับการส่งเสริมทักษะการขับร้อง และความสามารถในการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมากที่สุด

ชนันธร หิรัญเชาว์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะนาฏศิลป์ไทยและความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ อยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อนุพงษ์ ยุธชัย (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรำมวยโบราณ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.26/90.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (75/75) 2) นักเรียนมีทักษะปฏิบัติรำมวยโบราณ คิดเป็นร้อยละ 87.21 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ทุกคน 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ชนากานต์ อ่อนประทุม (2563: 99-100) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐาน โดยใช้แนวคิดทฤษฎีเดวีส์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบของเดวีส์ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 84.15/83.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบของเดวีส์หลังเรียนอยู่ในระดับดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์และมีความพึงพอใจ ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวีส์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.65$)

พัชรี จันทกุล (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.34/85.78 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 0.76 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.76 หรือคิดเป็นร้อยละ 75.71 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ

การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

วราวุธ มะปะทัง (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิส เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ (87.08/82.58) ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) 2) ดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิส เรื่อง พื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.7191 3) นักเรียนมีทักษะปฏิบัติหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่อง พื้นฐานนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในร้อยละ 84.04

สุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์ (2562: 4-5) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทยเรื่อง ระบำพรตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ระบำพรตน์ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ระบำพรตน์ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการ เรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อินทรา ดีแป้น (2563: 77) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการ ฟ้อนร้อยเอ็ดเพชรงามตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเขียนร้อยเอ็ดเพชรงาม ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X}=4.69$, $SD= 0.16$) 2) ทักษะปฏิบัติของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการฟ้อนร้อยเอ็ดเพชรงามตามแนวคิด ของเดวิส มีค่าเท่ากับ 81.56 อยู่ในระดับดีมาก 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อ กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการฟ้อนร้อยเอ็ดเพชรงามตามแนวคิดของเดวิส อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} =4.90$, $SD = 0.11$)

กาสิตี ศรีทา (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ นาฏยศัพท์ โดยใช้รูปแบบของเดวิสกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏยศัพท์ โดยใช้รูปแบบของเดวิส มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 85.47/84.09 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) 2) นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนมีคะแนนทักษะปฏิบัตินาฏยศัพท์คิดเป็นร้อยละ 87.88 ซึ่งสูงขึ้นไปกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ นาฏยศัพท์ โดยใช้รูปแบบของเดวิสโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =4.00$, $SD=0.55$)

คะนิงนิจ บุญน้อย (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ขอมโสมขวัญตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแห่งซ็อมโฮมชวัญ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีค่าเท่ากับ 82.68/88.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (75/75) 2) ระดับทักษะปฏิบัติของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแห่งซ็อมโฮมชวัญ อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 88.49 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแห่งซ็อมโฮมชวัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ชไมพร จันทรวินุสย์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ ระบายอากาศภาณินหาร โดยทักษะปฏิบัติของเดวิส ผลวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้และทักษะปฏิบัติรายวิชา ระบายอากาศภาณินหาร สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาปริญญาตรีมีความพึงพอใจการเรียนในรายวิชา ระบายอากาศภาณินหาร โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติรวมในระดับมากที่สุด

ชุดิกายุจน์ บุตรวิชา (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดการเรียนรู้สาระดนตรีโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลวิจัยพบว่า 1) ชุดการเรียนรู้ สาระดนตรี โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.34 85.78 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ สาระดนตรี โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ดัชนี ประสิทธิภาพของการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สาระดนตรี โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เท่ากับ 0.7571 แสดงว่านักเรียนมีคะแนน เพิ่มขึ้น 0.7571 หรือ คิดเป็นร้อยละ 75.71 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สาระดนตรีโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

นิตยา เกิดกัน (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง รำวงมาตรฐาน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (เทศบาลวัดนิโครธาราม) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลเมืองพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง รำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 2) ความพึงพอใจต่อการ จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมาก

วรรณวิชา วงษ์วิจารณ์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน ทักษะปฏิบัติของเดวิส รายวิชานาฏศิลป์ ชุดนาฏยาลีลาบ้านแหลม สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดป่าพุทธศ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชานาฏศิลป์ นาฏยาลีลาบ้านแหลม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์การศึกษาด้านทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชานาฏศิลป์ นาฏยาลีลาบ้านแหลม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.42 สูงกว่าเกณฑ์คุณภาพร้อยละ 80

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการจัดการ เรียนการสอนทักษะปฏิบัติทำรำของรายวิชานาฏศิลป์ ซึ่งหลักการทฤษฎีของเดวิสเชื่อว่าทักษะ

เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางกายของผู้เรียน และเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน และการจัดการการเรียนสอนจะต้องเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ลำดับชั้นการสอนของเดวิสเริ่มจากการสาธิตให้ดูภาพรวม แล้วจึงแยกสอนทีละย่อย ๆ ปฏิบัติซ้ำ ๆ จนกว่าจะทำได้ จึงสอนเทคนิควิธีการแล้วจึงเชื่อมโยงทีละย่อย ๆ แต่ละส่วนให้ต่อเนื่องกันจนจบและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ และเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์เป็นกิจกรรมที่สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสเรียนรู้ด้วยการมีส่วนร่วมกระทำกิจกรรมต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เพื่อส่งเสริมการวิเคราะห์ ความรู้สึก ความต้องการแสดงเหตุผลไปในทางเดียวกัน ทำงานร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีระบบ ตลอดจนสามารถลดความเครียดและพัฒนาบุคลิกภาพของตนให้ดีขึ้น ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ในกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ด้านการเรียนรู้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำร่ำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กล่าวไว้ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 70 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีรูปแบบการวิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One-Shot Case Design โดยศึกษาจากกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

ตาราง 5 แบบแผนการวิจัย

การทดลอง	การประเมินหลังเรียน
X	O

X แผน การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา

O แผน การประเมินหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้
2. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำ จำนวน 5 ฉบับ
3. แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม จำนวน 5 ฉบับ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 1 ฉบับ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม มีวิธีการสร้างดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
 - 1.2 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์
 - 1.3 ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 - 1.4 สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง รำวงมาตรฐาน โดยมี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ชิ้นงาน / ภาระงาน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล

ตาราง 6 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิค
กลุ่มสัมพันธ์

แผน ที่	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์การ เรียนรู้	ชั่วโมง
1	ร่ำวงมาตรฐาน : ดอกไม้ของ ชาติ	เพลงดอกไม้ของชาติ กระบวนท่ารำ ผู้ชาย ใช้ท่ารำยั่ว ผู้หญิง ใช้ท่ารำยั่ว	- บอกประวัติความเป็น มาของร่ำวง มาตรฐานได้ (K) - ปฏิบัติท่ารำเพลง หญิงไทยใจงามได้ (P) - เห็นคุณค่านาฏศิลป์ ไทย เพลงร่ำวง มาตรฐาน (A)	2
2	ร่ำวงมาตรฐาน : หญิงไทยใจ งาม	เพลงหญิงไทยใจงาม กระบวนท่ารำ ผู้ชาย ใช้ท่าพรหมสี่หน้าและยุงพื่อน หาง ผู้หญิง ใช้ท่าพรหมสี่หน้าและยุงพื่อนหาง	- บอกประวัติความเป็น มาของร่ำวง มาตรฐานได้ (K) - ปฏิบัติท่ารำเพลง หญิงไทยใจงามได้ (P) - เห็นคุณค่านาฏศิลป์ ไทย เพลงร่ำวง มาตรฐาน (A)	2
3	ร่ำวงมาตรฐาน : ดวงจันทร์ ขวัญฟ้า	เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า กระบวนท่ารำ ผู้ชาย ใช้ท่าข้างประสานงาและจันทร์ ทรงกลดแปลง ผู้หญิง ใช้ท่าข้างประสานงาและจันทร์ ทรงกลดแปลง	- บอกลักษณะการ แสดงและท่ารำที่ใช้ใน เพลงร่ำวงมาตรฐานได้ (K) - ปฏิบัติท่ารำเพลง ดวงจันทร์ขวัญฟ้าได้ (P) - เห็นคุณค่านาฏศิลป์ ไทย เพลงร่ำวง มาตรฐาน (A)	2

ตาราง 6 (ต่อ)

แผน ที่	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	ชั่วโมง
4	ร่ำวงมาตรฐาน : ยอดชายใจ หาญ	เพลงยอดชายใจหาญ กระบวนท่ารำ ผู้ชาย ใช้ท่าจ่อเพลิงกาฬ ผู้หญิง ใช้ท่าชะนีร้ายไม้	- บอกลักษณะการ แต่งกายที่ใช้ในการ แสดงร่ำวงมาตรฐาน ได้ (K) - ปฏิบัติท่ารำเพลง ยอดชายใจหาญได้ (P) - เห็นคุณค่านาฏศิลป์ ไทย เพลงร่ำวง มาตรฐาน (A)	2
5	ร่ำวงมาตรฐาน : บุษานักรบ	เพลงบุษานักรบ กระบวนท่ารำ ผู้ชาย ใช้ท่าจันทร์ทรงกลด/ขอแก้ว ผู้หญิง ใช้ท่าขัดจางนาง/ล่อแก้ว	- จดจำเนื้อเพลงร่ำวง มาตรฐานได้ (K) - ปฏิบัติท่ารำเพลง บุษานักรบ (P) - เห็นคุณค่านาฏศิลป์ ไทย เพลงร่ำวง มาตรฐาน (A)	2
รวม				10

1.5 นำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความครอบคลุมแต่ละองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินเป็นมาตราส่วนประมาณค่ามีระดับการวัด 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2, 1 โดยกำหนดความหมายของคะแนน

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

1.6 นำคะแนนผลประเมินแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่มีคุณภาพและความเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 109) พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป ถือว่าแผนมีคุณภาพและสามารถใช้ได้

4.51-5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51-3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

จากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94 (ดังภาคผนวก ง) หมายความว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ในรายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้ ต้องทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ คือ ปรับการทำงานกลุ่มในจุดประสงค์ให้ สอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผลและปรับโครงสร้างคำถามเป็นประธานกิจกรรม

1.7 จัดพิมพ์แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ศิลป์ เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไป ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียน หาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จำนวนนักเรียน 1 ห้องเรียน

1.8 ปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำ จำนวน 1 ฉบับ ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำจากหนังสือและเอกสาร ต่าง ๆ หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล

2.3 สร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำ โดยสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาตาม วัตถุประสงค์โดยกำหนดพฤติกรรมปฏิบัติ คะแนนการปฏิบัติและเกณฑ์การปฏิบัติ ดังนี้

ตาราง 7 แบบประเมินทักษะปฏิบัติ

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
ความถูกต้องของท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้องครบถ้วนทุกด้าน (การย่อเท้า การกระทุ้งเท้าการเตะเท้า การเปลี่ยนมือ การเปลี่ยนเอียงยังตลอดจนการหันตัว และหมุนตัว)	ปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้องอาจมีติดขัดหรือผิดพลาดบ้าง 1-2 ครั้ง	ปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ เช่น เปลี่ยนมือได้ เปลี่ยนเอียงได้ย่อเท้าได้แต่หมุนตัวไม่ได้ เป็นต้น	ปฏิบัติท่ารำได้เพียงบางส่วนเช่นเปลี่ยนมือและเปลี่ยนเอียงได้แต่ย่อเท้าได้หมุนตัวไม่ได้ เป็นต้น

ตาราง 7 (ต่อ)

รายการ ประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
ลีลา ท่ารำ	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจน หันตัว และหมุนตัวได้อย่าง สัมพันธ์ลงตัวจนทำให้ การแสดงดูอ่อนช้อย งดงาม	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจน หันตัวและหมุนตัว ได้อย่างลื่นไหลอาจ มี ตี ต ขัด ห รือ ผิดพลาดบ้าง แต่ไม่ ทำให้ การแสดง สะดุด	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจนหันตัว และหมุนตัว ได้อย่าง ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ทำให้การแสดง ขาดช่วง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจน หันตัวและหมุนตัว ได้อย่างสัมพันธ์กัน เพียงบางครั้งทำให้ การแสดงดูตืดขัดไม่ ลื่นไหล
จังหวะ	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจน หัน ตัวเลขหมุนตัวได้ อย่างสัมพันธ์ลงตัว ถูกต้องตรงจังหวะ	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้าตลอดจน หันตัวเลขหมุนตัว ได้อย่างถูกต้อง ตรง จังหวะอาจมีตืดขัด หรือผิดพลาด 1-2 ครั้ง	เคลื่อนไหวศีรษะมือ เท้า ตลอดจน หัน ตัวเลขหมุนตัว ได้ตรง จังหวะเป็นส่วนใหญ่ เช่นเปลี่ยนมือเปลี่ยน เอียงย่อเท้าได้ตรง จังหวะแต่หมุนตัว ไม่ได้เป็นต้น	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้าตลอดจนหัน ตัวเลขหมุนตัวได้ ตรงจังหวะเพียง 1- 2 ครั้ง
ความ พร้อม เพรียง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า หัน ตัว หมุน ตัวเลขเคลื่อนไหวที่วงได้ อย่างต่อเนื่องพร้อม เพรียงกันเว้นระยะ ช่องไฟ ได้อย่าง สวยงามตลอดการ แสดง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า หัน ตัว หมุน ตัว และ เคลื่อนไหวที่วงได้อย่าง ต่อเนื่องพร้อม เพรียงกัน	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า หันตัว หมุนตัว และเคลื่อนไหวที่วงได้ อย่างต่อเนื่อง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้าหันตัวหมุน ตัวเลขเคลื่อนไหวที่วง ได้อย่างต่อเนื่อง อาจมีตืดขัดหรือ ผิดพลาดบ้าง
ความกล้า แสดงออก	ปฏิบัติท่ารำอย่างมี ความสุขมั่นใจในการ แสดงออกสงร่อยยิ้ม ให้แก่กันตลอดการ แสดงสร้างรอยยิ้ม และความสุขให้กับ ผู้ชมได้	ปฏิบัติท่ารำอย่างมี ความสุขมั่นใจใน การแสดงออกมี รอยยิ้มปรากฏให้ เห็น บน ใบ หน้า ตลอดการแสดง	ปฏิบัติท่ารำอย่างมี ความสุขแสดงออกถึง ความกังวลแต่ยังมี รอยยิ้มปรากฏให้เห็น บนใบหน้า	ขาดความมั่นใจและ แสดงออกถึงความ กังวลอย่างเห็นได้ ชัดมีรอยยิ้มปรากฏ บนใบหน้าเพียง 1- 2 ครั้ง

เกณฑ์การให้คะแนน (เกณฑ์การผ่านการประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)

ระดับคุณภาพ

4 หมายถึง ดีมาก

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การแบ่งผลคะแนน

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.00 ทักษะการปฏิบัติทำร่ำอยู่ในระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 ทักษะการปฏิบัติทำร่ำอยู่ในระดับดี

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 ทักษะการปฏิบัติทำร่ำอยู่ในระดับพอใช้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 ทักษะการปฏิบัติทำร่ำอยู่ในระดับควรปรับปรุง

2.4 นำแบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำร่ำที่ได้ เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องหรือไม่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 หมายความว่า แน่ใจว่าแบบประเมินทักษะปฏิบัติทำร่ำมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

คะแนน 0 หมายความว่า ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินทักษะปฏิบัติทำร่ำมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

คะแนน -1 หมายความว่า แน่ใจว่าแบบประเมินทักษะปฏิบัติทำร่ำมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

แล้วนำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของข้อคำถาม โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่ามีค่า IOC อยู่ในระหว่าง 0.67 -1.00 (ดังภาคผนวก ง)

2.5 ปรับปรุงแบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำร่ำ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จำนวนนักเรียน 1 ห้องเรียน

2.6 หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก (ดังภาคผนวก ง)

2.7 ปรับปรุงแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ เพื่อไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยโดยปรับปรุงรูปแบบการจัดพิมพ์

3. แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม จำนวน 5 ฉบับ ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นกลุ่มจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล

3.3 สร้างแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม โดยสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์โดยกำหนดพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติคะแนนการปฏิบัติและเกณฑ์การปฏิบัติ ดังนี้

ตาราง 8 แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
1. การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	กระตือรือร้น จัดการแทน สมาชิกกลุ่มและ รับฟังความ คิดเห็นผู้อื่น เสมอ	กระตือรือร้น จัดการแทน สมาชิกกลุ่มและ รับฟังความ คิดเห็นผู้อื่นได้ เป็นส่วนใหญ่	ไม่กระตือรือร้น จัดการแทน สมาชิกกลุ่มและ รับฟังความ คิดเห็นผู้อื่นได้ เป็นส่วนน้อย	ไม่สามารถ จัดการแทน เพื่อน ๆ และ ไม่ค่อยรับฟัง ความคิดเห็น ของสมาชิกใน กลุ่มเลย
2. มีน้ำใจ ช่วยเหลือกัน ภายในกลุ่ม	ช่วยเหลือและมี น้ำใจกับเพื่อน ทุกครั้งที่ มีโอกาส	ช่วยเหลือและมี น้ำใจกับเพื่อน เป็นส่วนใหญ่	ช่วยเหลือและมี น้ำใจกับเพื่อน เป็นส่วนน้อย	ไม่ช่วยเหลือ เพื่อน
3. ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่	รับผิดชอบ ปฏิบัติกิจกรรม ตามกติกาทุก กิจกรรมอย่าง เต็มที่	รับผิดชอบ ปฏิบัติกิจกรรม ตามกติกาเป็น ส่วนใหญ่	สามารถปฏิบัติ กิจกรรมตาม กติกาทุก กิจกรรมได้น้อย มาก	ไม่สามารถ ปฏิบัติกิจกรรม ตามกติกาทุก กิจกรรมได้เลย
4. ความสนุกสนาน	แสดงถึงความ สุขในขณะ ปฏิบัติกิจกรรม ตลอดกิจกรรม	แสดงออกถึง ความสุขในการ ปฏิบัติกิจกรรม เป็นส่วนใหญ่	แสดงออกถึง ความสุขในขณะ ปฏิบัติกิจกรรม เป็นส่วนน้อย	ไม่แสดงออกถึง ความสุขในขณะ ปฏิบัติกิจกรรม เลย
5. การมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น ภายใน กลุ่ม	กล้าแสดง ความคิดเห็น ถูกต้องตรง ประเด็น	กล้าแสดง ความคิดเห็น ตรงประเด็นเป็น ส่วนใหญ่	กล้าแสดง ความคิดเห็น ตรงประเด็นเป็น ส่วนน้อย	ไม่กล้าแสดง ความคิดเห็น

เกณฑ์การให้คะแนน (เกณฑ์การ ผ่านการประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)

ระดับคุณภาพ

4 หมายถึง ดีมาก

3 หมายถึง ดี

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การแบ่งผลคะแนน

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.00 ทักษะการการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 ทักษะการการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 ทักษะการการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับพอใช้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 ทักษะการการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับควรปรับปรุง

3.4 นำแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นกลุ่มที่ได้ เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถาม แต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องหรือไม่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ดังนี้

คะแนน +1 หมายความว่า แน่ใจว่าแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

คะแนน 0 หมายความว่า ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

คะแนน -1 หมายความว่า แน่ใจว่าแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

แล้วนำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของข้อคำถาม โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่ามีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อคำถาม

3.5 ปรับปรุงแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นกลุ่มตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นกลุ่มเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จำนวนนักเรียน 1 ห้องเรียน

3.6 หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.932 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก (ตั้งภาคผนวก ง)

3.7 ปรับปรุงแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนนาฏศิลป์ ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

5	หมายถึง	พึงพอใจในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	พึงพอใจในระดับมาก
3	หมายถึง	พึงพอใจในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	พึงพอใจในระดับน้อย
1	หมายถึง	พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อการเรียนนาฏศิลป์

4.2 ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างเครื่องมือ สำหรับใช้วัดความพึงพอใจของนักเรียน

4.3 สร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อการเรียนนาฏศิลป์ ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนนาฏศิลป์ ไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยวิธีการสอบถาม

4.5 หาค่าความเที่ยงตรงโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC = 0.97 ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 (ดังภาคผนวก ง)

4.6 นำข้อที่มีความเที่ยงตรงจำนวน 20 ข้อ นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 มีความพึงพอใจมากที่สุด (ดังภาคผนวก ง)

4.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจการเรียนรู้นาฏศิลป์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจใช้เกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 109) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
2.51 -3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่เรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชานาฏศิลป์ เรื่องรำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชานาฏศิลป์ เรื่องรำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

2. ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา ที่เรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจนครบทั้ง 5 แผน โดยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 สัปดาห์ ๆ ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 10 ชั่วโมง

ตาราง 9 กิจกรรมการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

แผนที่	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	ชั่วโมง
1	รำวง มาตรฐาน : ดอกไม้ของ ชาติ	เพลงดอกไม้ของชาติ กระบวนท่ารำ ผู้ชายใช้ท่ารำยั่ว ผู้หญิงใช้ท่ารำยั่ว	- บอกประวัติความเป็นมาของ รำวงมาตรฐานได้ (K) - ปฏิบัติท่ารำเพลงหญิงไทยใจ งามได้ (P) - เห็นคุณค่านาฏศิลป์ไทย เพลง รำวงมาตรฐาน (A)	2
2	รำวง มาตรฐาน : หญิงไทยใจ งาม	เพลงหญิงไทยใจงาม กระบวนท่ารำ ผู้ชายใช้ท่าพรมสี่หน้า และยุงพ้อนหาง ผู้หญิงใช้ท่าพรมสี่หน้า และยุงพ้อนหาง	- บอกประวัติความเป็นมาของ รำวงมาตรฐานได้ (K) - ปฏิบัติท่ารำเพลงหญิงไทยใจ งามได้ (P) - เห็นคุณค่านาฏศิลป์ไทย เพลงรำ วงมาตรฐาน (A)	2
3	รำวง มาตรฐาน : ดวงจันทร์ ขวัญฟ้า	เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า กระบวนท่ารำ ผู้ชายใช้ท่าข้างประสานงา และจันทร์ทรงกลดแปลง ผู้หญิงใช้ท่าข้างประสานงา และจันทร์ทรงกลดแปลง	- บอกลักษณะการแสดงและท่า รำที่ใช้ในเพลงรำวงมาตรฐานได้ (K) - ปฏิบัติท่ารำเพลงดวงจันทร์ขวัญ ฟ้าได้ (P) - เห็นคุณค่านาฏศิลป์ไทย เพลง รำวงมาตรฐาน (A)	3
4	รำวง มาตรฐาน : ยอดชายใจ หาญ	เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า กระบวนท่ารำ ผู้ชายใช้ท่าข้างประสานงา และจันทร์ทรงกลดแปลง ผู้หญิงใช้ท่าข้างประสานงา และจันทร์ทรงกลดแปลง	- บอกลักษณะการแต่งกายที่ใช้ใน การแสดงรำวงมาตรฐานได้ (K) - ปฏิบัติท่ารำเพลงยอดชายใจ หาญได้ (P) - เห็นคุณค่านาฏศิลป์ไทย เพลง รำวงมาตรฐาน (A)	4

ตาราง 9 (ต่อ)

แผนที่	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	ชั่วโมง
5	ร่ำวง มาตรฐาน : บุชานักรบ	เพลงบุชานักรบ กระบวนท่ารำ ผู้ชาย ใช้ท่าจันทร์ทรง กลด/ขอแก้ว ผู้หญิง ใช้ท่าซัดจาง นาง/ล่อแก้ว	- จดจำเนื้อเพลงร่ำวงมาตรฐานได้ (K) - ปฏิบัติท่ารำเพลงบุชานักรบ (P) - เห็นคุณค่านาฏศิลป์ไทย เพลงร่ำวง มาตรฐาน (A)	2
รวม				10

3. เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกกิจกรรมแล้ว ผู้สอนทำการทดสอบทักษะปฏิบัติท่ารำวงมาตรฐาน โดยการประเมินทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ตามกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ออกแบบขึ้น

4. หลังจากการทดสอบทักษะปฏิบัติโดยการประเมินทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ตามกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ออกแบบขึ้นแล้วนั้น ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

5. ตรวจสอบให้คะแนนการทดลอง แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติท่ารำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยใช้ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย (\bar{X}), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD), (Single Sample t – test)

1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยใช้ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย (\bar{X}), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD), (Single Sample t – test)

1.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติท่ารำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

2.1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้หาค่าเฉลี่ยความเหมาะสม (\bar{X})

2.1.2 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำร่าหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence: IOC)

2.1.3. แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่มหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC)

2.1.4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.1 สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 การคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

2.2.2 สถิติเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบคะแนนทักษะการปฏิบัติทางนาฏศิลป์สถิติทดสอบค่าที (Single Sample t - test) กับเกณฑ์ร้อยละ 80

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปรผลของวิจัย ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์
2. ผลการวิเคราะห์ทักษะการปฏิบัติทำรำ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ผลการวิเคราะห์ทักษะการทำงานกลุ่ม โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80
4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา ต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียน
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (t-test)

** แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญ				แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ยรวม	
แผนการจัดการเรียนรู้ 1	4.83	5.00	5.00	4.94	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ 2	4.83	5.00	5.00	4.94	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ 3	4.83	5.00	5.00	4.94	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ 4	4.83	5.00	5.00	4.94	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ 5	4.83	5.00	5.00	4.94	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยรวม	4.83	5.00	5.00	4.94	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า ผลของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ภาพรวม พบว่าทุกแผนการจัดการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.94, SD = 0.13) มีความเหมาะสมมากที่สุด และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทำรำ และทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันที่ (\bar{X} = 5.00) รองลงมาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ (\bar{X} = 4.91) และ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยสุดเท่ากับ (\bar{X} = 4.83)

2. ผลการวิเคราะห์ทักษะการปฏิบัติทำรำ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ตาราง 11 ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 (n = 35)

ทักษะการปฏิบัติทำรำ	คะแนนเต็ม	คะแนนตามเกณฑ์ ร้อยละ 80	หลังเรียน		t-test
			\bar{x}	SD	
ความถูกต้องของท่ารำ	4	3.20	3.80	0.18	19.56**
ลีลาท่ารำ	4	3.20	3.82	0.18	20.43**
จังหวะ	4	3.20	3.81	0.19	18.62**
ความพร้อมเพรียง	4	3.20	3.82	0.17	22.11**
ความกล้าแสดงออก	4	3.20	3.78	0.20	17.06**
ภาพรวม	20	16.00	19.03	0.82	21.80**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 พบว่า ผลของประเมินทักษะปฏิบัติทำรำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 19.03, SD = 0.82) เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่าคะแนนทักษะปฏิบัติทำรำวางสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความพร้อมเพรียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ (\bar{X} = 3.82, SD = 0.17) รองลงมา ด้านลีลาท่ารำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 3.82, SD = 0.18) ด้านจังหวะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 3.81, SD = 0.19) ด้านความถูกต้องของท่ารำ (\bar{X} = 3.80, SD = 0.18) และความกล้าแสดงออกมีค่าเฉลี่ยน้อยสุดเท่ากับ (\bar{X} = 3.78, SD = 0.20)

3. ผลการวิเคราะห์ทักษะทำงานกลุ่ม โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 คะแนนทักษะปฏิบัติทำรำวางสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 12 ผลการประเมินทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 80

ทักษะการทำงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม	คะแนนตามเกณฑ์ ร้อยละ 80	หลังเรียน		t-test
			\bar{x}	SD	
1. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4	3.20	3.57	0.61	8.75**
2. มีน้ำใจ/ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม	4	3.20	3.46	0.66	6.63**
3. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4	3.20	3.80	0.47	5.61**
4. ความสนุกสนาน	4	3.20	3.51	0.61	6.10**
5. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม	4	3.20	3.63	0.55	6.64**
ภาพรวม	20	16.00	18.00	1.213	16.83**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 พบว่า ผลของทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 18.00, SD = 1.213) เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่าคะแนนทักษะการทำงานกลุ่ม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ (\bar{X} = 3.80, SD = 0.47) รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 3.63, SD = 0.55) ด้านรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 3.57, SD = 0.61) ด้านความสนุกสนานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 3.51, SD = 0.61) และด้านมีน้ำใจ/ช่วยเหลือกันภายในกลุ่มมีค่าเฉลี่ยน้อยสุดเท่ากับ (\bar{X} = 3.46, SD = 0.66)

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา ต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

ตาราง 13 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยาศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ (N=35)

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจ	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านสาระการเรียนรู้				
1	เนื้อหา มีความเหมาะสมกับการฝึกทักษะพื้นฐานวิชา ศิลปศึกษา	4.51	0.61	มากที่สุด
2	เนื้อหา เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	4.54	0.70	มากที่สุด
3	เนื้อหา ในแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเวลา	4.60	0.65	มากที่สุด
4	เนื้อหา ในการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4.57	0.61	มากที่สุด
	รวมด้านสาระการเรียนรู้	4.56	0.34	มากที่สุด
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้				
5	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของ เดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้ผู้เรียนรู้จักการเป็น ผู้นำและผู้ตามที่ดี และทำให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น	4.54	0.61	มากที่สุด
6	ครูเอาใจใส่ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดในการทำกิจกรรม	4.60	0.55	มากที่สุด
7	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของ เดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ทำให้นักเรียนแลกเปลี่ยน ความรู้พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน	4.51	0.70	มากที่สุด
8	กิจกรรมที่ใช้ฝึกทักษะทำรำมีความเหมาะสมกับระดับ ความสามารถของนักเรียน	4.57	0.61	มากที่สุด
9	รูปแบบการสอน ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่ม สัมพันธ์ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นและ ยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน	4.57	0.66	มากที่สุด
10	นักเรียนได้ฝึกทักษะปฏิบัติจากทักษะย่อย ๆ ไปสู่ทักษะ ใหญ่ส่งผลทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จ	4.57	0.50	มากที่สุด
11	นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ และมีความกล้าแสดงออก	4.54	0.66	มากที่สุด
12	รูปแบบการสอน ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่ม สัมพันธ์ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจ และภาคภูมิใจใน ความสามารถของตนเอง	4.54	0.70	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจ	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
13	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียนและประยุกต์ใช้กับกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้	4.54	0.66	มากที่สุด
14	หลังจากการฝึกรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์แล้ว นักเรียนชอบรายวิชานาฏศิลป์	4.60	0.55	มากที่สุด
15	รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ทำให้นักเรียนเรียนรู้และฝึกทักษะร่วมกันมากขึ้น	4.51	0.61	มากที่สุด
	รวมด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.56	0.24	มากที่สุด
	ด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้			
16	สื่อวัสดุอุปกรณ์ ที่นำมาใช้ในกิจกรรมทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียน	4.57	0.65	มากที่สุด
17	สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนมีอย่างเพียงพอ	4.54	0.51	มากที่สุด
	รวมด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้	4.56	0.48	มากที่สุด
	ด้านการวัดและประเมินผล			
18	ผู้สอนมีการทดสอบตามเนื้อหาวิชา	4.54	0.61	มากที่สุด
19	คะแนนที่ได้ตรงกับระดับความสามารถของนักเรียน	4.57	0.56	มากที่สุด
20	กิจกรรมการวัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	4.57	0.70	มากที่สุด
	รวมด้านการวัดและประเมินผล	4.56	0.36	มากที่สุด
	รวม	4.56	0.36	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.56, SD = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ (\bar{X} = 4.56, SD = 0.24) รองลงมา ด้านสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ (\bar{X} = 4.56, SD = 0.34) ด้านการวัดและประเมินผลเท่ากับ (\bar{X} = 4.56, SD = 0.36) และด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ค่าเฉลี่ยน้อยสุดเท่ากับ (\bar{X} = 4.56, SD = 0.48)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครั้งนี้เป็น การวิจัยกึ่งทดลองโดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติ ทำรำวงมาตรฐานและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอน ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติทำรำโดยใช้ รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) เพื่อเปรียบเทียบทักษะทำงานกลุ่มโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติ ของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ การสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ ขั้นที่ 1 ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการเรียนโดยใช้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ขั้นที่ 2 ดำเนินกิจกรรม การเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาศิลปะศึกษา เรื่อง รำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิค กลุ่มสัมพันธ์ โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา ที่เรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจนครบทั้ง 5 แผน โดยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 สัปดาห์ ๆ ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 10 ชั่วโมง ขั้นที่ 3 เมื่อ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกกิจกรรมแล้ว ผู้สอนทำการทดสอบทักษะปฏิบัติทำรำวงมาตรฐาน โดย การประเมินทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ตามกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ออกแบบขึ้น ขั้นที่ 4 หลังจากการ ทดสอบทักษะปฏิบัติโดยการประเมินทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ ตามกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ออกแบบขึ้น แล้วนั้นให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ขั้นที่ 5 ตรวจสอบให้ คະเนนการทดลองแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

สรุป

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$, $SD = 0.13$) โดยทุกแผนสามารถนำไปใช้ได้จริง
2. ผลทักษะการปฏิบัติทำรำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผลทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.36$)

อภิปรายผล

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. ผลของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ภาพรวมพบว่าทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.94$, $SD = 0.13$) มีความเหมาะสมมากที่สุด และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทำรำ และทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันที่ ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ ($\bar{X} = 4.91$) และ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยสุดเท่ากับ ($\bar{X} = 4.83$) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราวุธ มะปะทั่ง (2563: 69) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิส เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า แผนพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิส เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 1 หน่วย เรื่อง พื้นฐานนาฏศิลป์ มีแผนการเรียน 6 แผน ใช้เวลาเรียน 12 ชั่วโมง แต่ละแผนมีการจัดกิจกรรม 5 ชั้น ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ย 4.56

แสดงว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ที่เป็นเช่นนี้อาจมาจาก 1) ก่อนเรียนดำเนินการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างและดูตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ทั้งเอกสาร ตำรา งานวิจัยต่าง ๆ 2) วิธีการชัดเจน จัดสื่อการเรียนรู้และมีวิธีการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลาง ศึกษาชั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านกระบวนการกลั่นกรอง การตรวจสอบแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดจนการประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของคณะผู้เชี่ยวชาญ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังได้ผ่านกระบวนการทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างก่อนที่จะนำไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้เพื่อให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทดลอง และเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการจัดการเรียนรู้โดยได้นำผลการทดลองไปปรับปรุงก่อนทดสอบจริงเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์เหมาะสมและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการวางแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีขั้นตอน 5) การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์เป็นการสอนตั้งแต่การเริ่มรับรู้รูปแบบของนักเรียน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญและทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นทำให้สามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติทำซ้ำ และพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และบทบาทในกิจกรรมจึงทำให้สามารถเข้าใจเนื้อหา และลำดับขั้นตอนการปฏิบัติพื้นฐานนาฏศิลป์ได้เป็นอย่างดี เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ คณิงนิจ บุญน้อย (2564) เรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ซอหม้อซอขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า จากผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการฟ้อนแห่ซอหม้อซอขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิเคราะห์ เท่ากับ 82.68/88.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 ที่ตั้งไว้ หมายความว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการฟ้อนแห่ซอหม้อซอขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยให้เกิดการเรียนรู้เฉลี่ยร้อยละ 82.68/88.49 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560: 3) การพัฒนาชุดกิจกรรมชุมนุมนาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ พบว่าในภาพรวมแผนการจัดการเรียนรู้มีเหมาะสมระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4.38 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญรอด ชาติยานนท์ (2559: 205-218) ได้ศึกษาผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ในรายวิชา การปลูกพืชผักสวนครัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากรพบว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ในรายวิชาการปลูกพืชผักสวนครัว สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประสิทธิภาพเท่ากับ 84.20/86.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ในรายวิชาการปลูกพืชผักสวนครัวสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร มีค่าเท่ากับ 0.7523

2. ผลของประเมินทักษะปฏิบัติทำซ้ำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 19.03, SD = 0.82)

เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่าคะแนนทักษะปฏิบัติทำราวสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความพร้อมเพรียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ (\bar{X} =3.82, SD = 0.17) รองลงมา ด้านลีลาท่ารำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} =3.82, S.D. = 0.18) ด้านจังหวะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} =3.81, SD = 0.19) ด้านความถูกต้องของท่ารำ (\bar{X} =3.80, SD = 0.18) และความกล้าแสดงออกมีค่าเฉลี่ยน้อยสุดเท่ากับ (\bar{X} =3.78, SD = 0.20) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ กายสิทธิ์ ศรีทา (2564) เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏยศัพท์ โดยใช้รูปแบบของเดวิสกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะปฏิบัตินาฏยศัพท์คิดเป็นร้อยละ 87.88 ซึ่งสูงเกินกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จะเห็นว่าทักษะปฏิบัติท่ารำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่ได้ผลเช่นนี้ เพราะว่ามีนักเรียนมีความตั้งใจ ช่วยเหลือกันภายในกลุ่มได้เป็นอย่างดี มั่นใจที่จะปฏิบัติท่ารำในแต่ละเพลงมีการฝึกซ้อมที่ดีจนเกิดความชำนาญทำให้เกิดลีลาท่ารำและความพร้อมเพรียงกันภายในกลุ่ม อีกทั้งยังสามารถปฏิบัติท่ารำประกอบกับจังหวะของรำวงมาตรฐานได้อย่างถูกต้อง โดยรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสมีขั้นตอนในการปฏิบัติท่ารำที่เป็นไปอย่างช้า ๆ จากทักษะย่อย ๆ มีการดูท่ารำจากครูผู้สอน นักเรียนได้ฝึกฝนและการปฏิบัติเองได้และสามารถปฏิบัติเชื่อมโยงเป็นท่ารำที่สมบูรณ์ได้ จนนักเรียนเกิดความภูมิใจในความสุขสนทน โดยการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติท่ารำเป็นกระบวนการที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยและระดับชั้น โดยมี 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิตครูให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกตชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต 2) ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เป็นขั้นที่ให้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ครูผู้สอนแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 8 คน ผู้สอนจะแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ 3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติทักษะย่อยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน โดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ครูผู้สอนให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการ เป็นขั้นที่เมื่อผู้เรียนภายในแต่ละกลุ่มปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น หรือให้ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการปฏิบัติทำให้สวยงามขึ้นหรือทำได้ง่ายขึ้น 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นขั้นที่เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนภายในกลุ่มช่วยเหลือกันจนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ทำงานร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีระบบต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างที่ชำนาญและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง ผลที่นักเรียนจะได้รับจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ คือสามารถปฏิบัติทักษะ

ได้มั่นใจถูกต้องมีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรรณวิชา วงษ์วิจารณ์ (2564) เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส รายวิชานาฏศิลป์ ชุตนาภยาลีลาบ้านแหลม สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดป่าพฤษ์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชานาฏศิลป์ ชุตนาภยาลีลาบ้านแหลมมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 87.42 สูงกว่าเกณฑ์คุณภาพร้อยละ 80

3. ผลของทักษะการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 18.00, SD = 1.213) เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่าคะแนนทักษะการทำงานกลุ่ม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ (\bar{X} = 3.80, SD = 0.47) ผลเป็นเช่นนี้ อาจมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และนักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งในการปฏิบัติจะเป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองภายในกลุ่ม รองลงมาด้านการมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 3.63, SD = 0.55) ผลเป็นเช่นนี้ อาจมาจากการที่ครูผู้สอนให้นักเรียนภายในกลุ่มสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติทำท่าหรือเทคนิคการรำของเพื่อนในกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 3.57, SD = 0.61) ผลเป็นเช่นนี้ อาจมาจากการนักเรียนภายในกลุ่มให้เกียรติซึ่งกันและกันกับเพื่อนภายในกลุ่ม ทำให้เกิดการรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนภายในกลุ่มล้วนนำไปพัฒนาสมาชิกภายในกลุ่มร่วมกัน ด้านความสนุกสนานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 3.51, SD = 0.61) ผลเป็นเช่นนี้ อาจมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งส่งผลดีต่อนักเรียนในการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และสนุกสนาน ทำให้นักเรียนเกิดความพร้อมในการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทำท่าทุกขั้นตอน และด้านมีน้ำใจ/ช่วยเหลือกันภายในกลุ่มมีค่าเฉลี่ยน้อยสุดเท่ากับ (\bar{X} = 3.46, SD = 0.66) ผลเป็นเช่นนี้ อาจมาจากการที่นักเรียนให้ความสำคัญกับการปฏิบัติทำของตัวเอง อาจจะมีบางช่วงเวลาที่ละเลยเพื่อนภายในกลุ่ม ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย นิตยา เกิดกัน (2564) เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง รำวงมาตรฐาน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (เทศบาลวัดนิโครธาราม) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลเมืองพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องรำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการของการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับกลุ่มสัมพันธ์ ในภาพรวมสูงกว่าเกณฑ์ อาจมาจากการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และนักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม โดยมี 5 ขั้นตอน ซึ่งครูจะใช้เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ในขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนที่ 5 สามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้นักเรียนได้เห็นทักษะปฏิบัติในภาพรวมแล้ว ครูทำการสาธิตแต่ละท่าให้นักเรียนดูโดยเริ่มจากการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานของท่ารำวงมาตรฐานแต่ละเพลง โดยครูมีการแนะนำให้นักเรียนได้สังเกตตาม ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ในขั้นนี้ครูจะใช้เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์เข้ามาให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสังเกต และปฏิบัติตามครูไปทีละท่าอย่างช้า ๆ โดยในขั้นนี้จะให้นักเรียนช่วยเหลือกันภายในกลุ่มและครูคอยดูแล ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนี้ให้ผู้เรียน

ปฏิบัติทักษะย่อย นักเรียนปฏิบัติโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู โดยครูใช้เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ให้นักเรียนช่วยเหลือปฏิบัติท่าภายในกลุ่มสัมพันธ์โดยปฏิบัติท่าย่อย ๆ หากมีการติดขัด นักเรียนปฏิบัติท่ารำผิดครูจะให้คำชี้แนะและช่วยแก้ไขจนกระทั่งนักเรียนปฏิบัติได้ เมื่อนักเรียนทำท่าย่อยนั้นได้แล้ว ครูจะเริ่มสาธิตทักษะย่อยหรือต่อท่าย่อยต่อไปอีกทีละท่าและให้ นักเรียนทำท่านั้น ๆ จนได้และทำซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จนมีความสวยงามและคล่องแคล่ว ขั้นตอนที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการเมื่อนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูแนะนำเทคนิควิธีการในการปฏิบัติท่าร่างมาตรฐาน เช่น การตั้งวง การรำคู่ การเอียงศีรษะ การวางเท้า การย่อเท้า การเชื่อมท่ารำในแต่ละท่า เมื่อรู้เทคนิคครูจะใช้เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์โดยให้นักเรียนในกลุ่มปฏิบัติทำได้ง่ายขึ้นและสามารถทำท่านั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสวยงาม ขั้นตอนที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติท่าร่างมาตรฐานได้ครบทุกท่าสมบูรณ์แล้ว ครูใช้เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์โดยให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติท่ารำทั้งหมด ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติซ้ำหลาย ๆ รอบจนนักเรียนสามารถปฏิบัติเชื่อมโยง ทำได้ต่อเนื่องอย่างสวยงามและชำนาญ ซึ่งเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์เป็นผลดีต่อนักเรียนในการปรับตัวให้ร่วมกันอย่างมีความสุขเกิดความสุขสนุกสนานสามัคคี นักเรียนกล้าคิดกล้าปฏิบัติทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน ส่งผลให้เกิดบรรยากาศการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และด้านการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตติกาญจน์ บุตรวิธา (2564) เรื่อง ผลการใช้ชุดการเรียนรู้สาระดนตรี โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ สาระดนตรี โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรี จันทกุล (2563) เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติท่ารำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.56, SD = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ (\bar{X} = 4.56, SD = 0.24) ผลเป็นเช่นนี้อาจจะมาจากครูเอาใจใส่ในให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดในการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งทักษะท่ารำมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน ส่งผลให้นักเรียนชอบรายวิชาศิลปศึกษา รองลงมาด้านสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ (\bar{X} = 4.56, SD = 0.34) ผลเป็นเช่นนี้อาจจะมาจากการจัดการสรรเวลาของครูผู้สอนมีความเหมาะสม มีการจัดเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยากและเนื้อหาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้ ด้านการวัดและประเมินผลเท่ากับ (\bar{X} = 4.56, SD = 0.36) ผลเป็นเช่นนี้อาจจะมาจากนักเรียนพึงพอใจในคะแนนที่ได้ตรงกับระดับความสามารถของตนเอง อีกทั้งครูผู้สอนมีการทดสอบตามเนื้อหาวิชา และวัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

และด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ค่าเฉลี่ยน้อยสุด เท่ากับ (\bar{X} = 4.56, SD =0.48) ผลเป็นเช่นนี้อาจจะมาจากสื่อที่ครูใช้ประกอบการสอนอาจจะมีความน่าสนใจน้อย

ซึ่งผลจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ในครั้งนี้แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ทั้งนี้เนื่องจากการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ย่อมเกิดปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากในการอยู่ร่วมกันของสังคมปัจจุบันเพราะการปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มจะทำให้เกิดพลังนำไปสู่เป้าหมายร่วมกัน ทำให้บทบาทหน้าที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเกิดการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์เป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจที่ได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการเป็นขั้นเป็นตอน ทำให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจได้ปฏิบัติจริง ส่งผลให้ผู้เรียนสนใจและมีความกระตือรือร้นในบทเรียนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุพงษ์ บุรชัย (2562) เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่อง รำมวยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชไมพร จันทรวินิตย์ (2564) เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ระดับภาคฤดูร้อนโดยทักษะปฏิบัติของเดวิส ผลวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชาการะบำมาตรฐาน ภาคฤดูร้อน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ อินทิรา ตีแป้น (2563) เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพ่อนร้อยเอ็ดเพชรงาม ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพ่อนร้อยเอ็ดเพชรงามตามแนวคิดของเดวิส อยู่ในระดับดีมาก (\bar{X} =4.90, SD = 0.11)

ข้อเสนอแนะ

ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยนำผลที่ได้มาเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนที่มีโครงสร้างและขอบข่ายของเนื้อหาและบริบทที่อยู่ใกล้เคียงได้

1.2 ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ครูผู้สอนควรสรุปการจัดการเรียนรู้สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับปรุงแก้ไขครั้งต่อไปให้ดีขึ้น

1.3 ครูผู้สอนจะต้องรู้การสาธิตการฝึกปฏิบัติต้องทำตามขั้นตอนอย่างชัดเจนและให้นักเรียนช่วยเหลือกันภายในกลุ่มสัมพันธ์อย่างเต็มที่เพื่อสร้างความสามัคคีของผู้เรียนภายในกลุ่ม

1.4 ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นระยะการฝึกทักษะเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นความต่อเนื่องของท่ารำ

1.5 ในการปฏิบัติหรือให้นักเรียนลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเอง ควรกำหนดเวลาที่ใช้ให้ชัดเจนทุกครั้งและมีการแจ้งเตือนให้นักเรียนทราบเป็นระยะ ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติงานให้เสร็จทันเวลา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อทักษะการปฏิบัติท่ารำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.1 ควรมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนทักษะปฏิบัติของนักเรียนในเนื้อหาของเพลงรำพื้นฐาน สารนาฏศิลป์

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสกับทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของแฮร์โรว์ เปรียบเทียบการสอนกับรูปแบบอื่น

2.3 ควรมีการวิจัยพัฒนาแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารนาฏศิลป์ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ ที่หลากหลายยิ่งขึ้น

2.4 ควรมีการวิจัยโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ โดยศึกษาตัวแปรตามอื่น ๆ ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการออกแบบท่ารำ เป็นต้น

2.5 ควรมีการวิจัยรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ไปใช้ในกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ ที่เป็นทักษะปฏิบัติในระดับเดียวกัน หรือต่างระดับชั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

2.6 ในการประเมินทักษะปฏิบัติหรือทักษะการทำงานกลุ่ม ควรมีครูผู้ช่วยในการสังเกตด้วยตาเปล่า ในครั้งต่อไปควรวิจัยโดยการบันทึกวิดีโอเพื่อประเมินพฤติกรรมของนักเรียนได้แม่นยำและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2541). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, กรมพลศึกษา, สถาบันพัฒนาบุคลากรการพลศึกษาและการกีฬา. (2557). **คู่มือผู้นำนันทนาการ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญญา ลินทร์ตันศิริกุล. (2554). **การวางแผนการวัดและประเมินผลการศึกษา**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กายสิทธิ์ ศรีทา. (2564). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยใช้รูปแบบของ เดวีส์กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กิตติมา ปรีดีดิถก. (2559). **ทฤษฎีบริหารองค์กร**. กรุงเทพมหานคร: ชนะการพิมพ์.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2556). **กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ปานาฏศิลป์**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คะนิงนิจ บุญน้อย. (2564). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพอนแห่งซอมโฮมขวัญตาม แนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จรรย์สมร ผลบุญ และมณฑล ผลบุญ. (2559). **พัฒนาระบบการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติท่ารำที่ใช้ในงานนาฏศิลป์**. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ชนันธร หิรัญเขาว์. (2561). **การพัฒนาทักษะนาฏศิลป์ไทยและความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิด ของเดวีส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ชนากานต์ อ่อนประทุม. (2563). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐานโดยใช้ รูปแบบของเดวีส์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**: วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนาธิป พรกุล. (2552). **การสอนกระบวนการคิดทฤษฎีและการนำไปใช้**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทวีพริ้นท์ จำกัด.
- ชไมพร จันทรวินบูลย์. (2564). **ผลการจัดการเรียนรู้ ะบ่างฤดาภินิหารโดยทักษะปฏิบัติของเดวีส์**. นาฏศิลป์ศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชวลิต ชูก้าแพง. (2551). **พัฒนาหลักสูตร**. มหาสารคาม: ทีคิวพี จำกัด.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาดะช. (2555). **คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพมหานคร: แม็ค.
- ชุติกัญญา บุตรวิชา. (2564). **ผลการใช้ชุดการเรียนรู้สาระดนตรี โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ กลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- ณรงค์ ชูจันทร์. (2565). **ร่างมาตรฐาน** (Online). <https://www.facebook.com/krupontrang>, 5 มีนาคม 2565.
- ณัฐภูมิ กิจรุ่งเรือง และคณะ. (2555). **ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของครูมีอาชีพ**. กรุงเทพมหานคร: สถาพรบุ๊คส์.
- ดาหวัน พิมพ์ศรี. (2553). **การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องร่างมาตรฐานเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้าและรำพื้นเมืองแบบเน้นการปฏิบัติและการใช้สื่อประสม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทีศนา แคมมณี. (2555). **กลุ่มสัมพันธ์ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: บุรพาศิลป์การพิมพ์.
- _____. (2557). **กลุ่มสัมพันธ์ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: บุรพาศิลป์การพิมพ์.
- _____. (2559). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2563). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทพประสิทธิ์ กุลธวัชชัย. (2556). **การนันทนาการ**. สำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธารทิพย์ พิทักษ์สาลี. (2557). **ผลการใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นวลจิตต์ เขาวงกตพิงค์. (2555). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติครูวิชาชีพ**. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา เกิดกัน. (2564). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องร่างมาตรฐานโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (เทศบาลวัดนิโครธาราม) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลเมืองพัทลุง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- นิตยา เต็งประเสริฐ. (2558). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติ เดวีส์และการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ ชุดระบำไก่ วิชาดนตรี-นาฏศิลป์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- นिरาศ จันทระจิตร. (2559). **การเรียนรู้ด้านการคิด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บังอร อนุเมธางกูร. (2552). **พฤติกรรมการสอนนาฏศิลป์**. สงขลา: สถาบันราชภัฏราชนครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญรอด ชาตียนนท์. (2559). “ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ในรายวิชาการปลูกพืชผักสวนครัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร.” **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยศิลปากร**. 3 (กันยายน), 205-218.

- ปาลภัสสร ภู่อากุล. (2560). ผลการเรียนรู้วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ เรื่อง การใช้ท่าทางนาฏศิลป์ใน การรำวงมาตรฐานโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ชลบุรี: โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง.
- พัชรี จันทกุล. (2563). ผลการใช้ชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่ม สัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ไพรวลัย ดาเกลี้ยง. (2557). จิตรกรรมพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: แพลน พรินต์ติ้ง.
- มนชนก รัตน์จำนงค์. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ด้วยรูปแบบการสอน แบบทางตรงผสมผสานทักษะปฏิบัติของเดวีส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มนสิข สิทธิสมบุรณ์. (2558). การจัดการเรียนรู้และการสอน. คณะศึกษาศาสตร์. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เยาวพา เดชะคุปต์ . (2552). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: แม็ค.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2555). การพัฒนาหลักสูตรตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์.
- โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา. (2562). แบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน บันทึกผล การเรียนรายวิชาศิลปศึกษา (ปพ.5). สงขลา: โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา.
- โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา. (2563). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา. สงขลา: โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา.
- เรณู โกศินานนท์. (2554). นาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2553). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ลักขณา บุตรพรม. (2557). การใช้ชุดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวีส์และการเรียนรู้ แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติเรื่องนาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วรรณวิษา วงษ์วิจารณ์. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ รายวิชานาฏศิลป์ ชุดนาฏยาลีสถาบ้านแหลม สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัด ป่าพฤษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี.
- วรายุทธ มะปะทัง. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่อง พื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2553). เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาพัฒนาการเรียนการสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2555). การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ Backward Design. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมชุมนุมนาฏศิลป์ เรื่องร่างมาตรฐานโดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ศุภสิริ โสมาเกต. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดยโครงการกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. (2564). หนังสือเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ม.3. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- สมคิด สร้อยน้ำ. (2552). การพัฒนาตัวแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมชาย รัตน์ทองคำ. (2554). “การวัดและประเมินผลทางการศึกษา.” วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น. 5 (มกราคม), 137-153.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2556). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กทม: ประสานการพิมพ์.
- สมาน เอกพิมพ์. (2560). การจัดการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมและการจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 Learning Management Environment and Classroom Management in the 21st Century. มหาสารคาม: ตักศิลาการพิมพ์.
- สาโรช ไชยสมบัติ. (2555). ความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. (2557). การสอนทักษะปฏิบัติ (Workshop Teaching). กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุทธิพงษ์ นนท์ตุลา. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ. สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2564.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2554). การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอนการสร้างแบบฝึก. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.
- สุพัตรา สุโพธิ์พัฒน์. (2562). การศึกษาทักษะนาฏศิลป์ไทยเรื่องระบำพรัตน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุมิตร เทพวงษ์. (2555). นาฏศิลป์ไทย: นาฏศิลป์สำหรับครูประถมศึกษาอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.
- สุนมมาลย์ นิมเนติพันธ์. (2554). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานนาฏศิลป์ ม.4 - 6. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2544). **นาฏศิลป์ปริทรรศน์**. ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุพงษ์ ยุธชัย. (2562). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบแบบฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องรามวโยโบราณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อมรา กล้าเจริญ. (2555). **โขน**. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม.
- อรวรรณ ชมวัฒนา. (2557). **หนังสือเรียนรายวิชาดนตรี - นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- อรุณ รักษธรรม. (2557). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา: ทฤษฎีองค์การ**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). **หลักการสอน**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- อินทรา ดีแป้น. (2563). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเพื่อนร้อยเอ็ดเพชรงามตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อุมรี นาสมทอง. (2559). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่องการประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงไทยสากล กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เอกรินทร์ สี่มหาศาล. (2551). **กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแนวคิดสู่ปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์.
- Cartwright, Dorwin and Alwin Zander. (1968). **Group Dynamics: Research and Theory**. New York: Harper & Row Publishers.
- Davies, I.K. (1971). **The Management of Learning**. London: McGraw - Hill.
- Harrow, A. (1972) **A taxonomy of psychomotor domain: a guide for developing behavioral objectives**. New York: David McKay.
- Simpson, D. (1972). **Teaching physical education: A system approach**. Boston: Houghton Mufflin.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงานมหาวิทยาลัยทักษิณ
เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
2. นายรณกฤต เพชรเกลี้ยง ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงานมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์
3. นางสาวนิภาภรณ์ สโมสร ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรม
สถานที่ทำงานสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสตูล
เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๓/ว ๐๑๖

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายวรากร สุพรรณท้าว รหัส ๖๓๖๑๙๑๐๒๕ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิค กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติท่ารำ และทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียน หาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นายวรากร สุพรรณท้าว พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือ วิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วันฉัตร จารวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๔๓๓ ๖๔๔๘

<http://bundit.skru.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นายวรากร สุพรรณท้าว

โทร. ๐๙๙-๓๖๑๖๙๒๙

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของ นายวรกร สุพรรณท้าว รหัส ๖๓G๑๙๑๐๒๕ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำรำ และทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา” นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว และพิจารณา

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

(ลงชื่อ).....

(ผศ.ดร.นพเก้า ณ พัทลุง)

ตำแหน่ง.....อาจารย์.....

หน่วยงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๓/ว ๐๑๖

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์รณกฤต เพชรเกลี้ยง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายวรากร สุพรรณท้าว รหัส ๖๓G๑๙๑๐๒๕ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิค กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำร่า และทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียน หาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษา อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นายวรากร สุพรรณท้าว พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือ วิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วันฉัตร จารุวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๕๓๓ ๖๙๔๘

<http://bundit.skru.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นายวรากร สุพรรณท้าว

โทร. ๐๙๙-๓๖๑๖๙๒๙

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า อาจารย์รณกฤต เพชรเกลี้ยง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของ นายวรกร สุพรรณท้าว รหัส ๖๓G๑๔๑๐๒๕ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำร่า และทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา” นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว และพิจารณา

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

(ลงชื่อ).....

(นายรณกฤต เพชรเกลี้ยง)

ตำแหน่ง.....อาจารย์.....

หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จพระยา

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๓/ว ๐๑๖

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบขอมอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวนิภาภรณ์ สโมสร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายวรากร สุพรรณท้าว รหัส ๖๓G๑๙๑๐๒๕ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิค กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำร่า และทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียน หาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นายวรากร สุพรรณท้าว พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือ วิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วันฉัตร จารุวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๔๓๓ ๖๙๔๔๘

<http://bundit.skru.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นายวรากร สุพรรณท้าว

โทร. ๐๙๙-๓๖๑๖๙๒๙

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า นางสาวนิภาภรณ์ สโมสร เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของ นายวรากร สุพรรณท้าว รหัส ๖๓G๑๙๑๐๒๕ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำรำ และทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา” นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว และพิจารณา

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

(ลงชื่อ).....

(นางสาวนิภาภรณ์ สโมสร)

ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรม

หน่วยงาน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสตูล

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ไทย) ลักษณะแผน บูรณาการ เฉพาะสาระ

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พื้นฐานนาฏศิลป์

เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน

วันที่.....ชั้น ม.3/1 เวลา.....น. วันที่.....ชั้น ม.3/2 เวลา.....น.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ตัวชี้วัด

ม.3/2 ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครที่เหมาะสมบรรยายเปรียบเทียบการแสดงอาภักดิ์ปฏิกิริยาของ ผู้คนในชีวิตประจำวันและในการแสดง

3. สาระสำคัญ

รำวงมาตรฐานเดิม คือการแสดงรำโทนเป็นการแสดงของชาวบ้านในแถบภาคกลาง ลักษณะการร้อง และรำไปตามความถนัดของผู้รำไม่มีแบบแผนตายตัว ซึ่งมีมานานในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ต่อมา กรมศิลปากรได้ปรับปรุงรำโทนขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. 2487 โดยนำท่ารำมาจากการรำแม่บท แต่งทำนองเนื้อเพลง ใหม่เปลี่ยนชื่อมาเป็นรำวงมาตรฐานจนถึงปัจจุบัน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

บรรยายเปรียบเทียบการแสดงรำวงมาตรฐานได้

ด้านทักษะและกระบวนการ (P)

ปฏิบัติท่ารำเพลงดอกไม้ของชาติได้

ทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มได้

ด้านคุณลักษณะ (A)

เห็นคุณค่านาฏศิลป์ไทย เพลงรำวงมาตรฐาน

5. เนื้อหาสาระ

รำวงมาตรฐานวิวัฒนาการมาจากการแสดงรำโทน ลักษณะการร้องและรำไปตามความถนัดของผู้รำการประดิษฐ์ท่ารำไม่มีแบบแผนตายตัว เพลงดอกไม้ของชาติ ใช้ท่ารำรำยั่ว จัดอยู่ในบทเพลง ลำดับที่ 6 เนื้อเพลงกล่าวถึงผู้หญิงไทยเปรียบเสมือนดอกไม้มีการรำรำด้วยการแสดงออกอย่างอ่อนช้อย

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย ใฝ่เรียนรู้

- มุ่งมั่นในการทำงาน
- รักความเป็นไทย

8. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงาน : การฝึกปฏิบัติทำรำเพลงดอกไม้ของชาติ

ชิ้นงาน : -

9. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

1.1 ครูอธิบายความรู้ เรื่อง ประวัติความเป็นมาของการแสดงรำวงมาตรฐาน การประดิษฐ์ทำรำวงมาตรฐานโดยใช้โปรแกรมนำเสนอ และ เปิดวิดีโอเพลงดอกไม้ของชาติ ให้นักเรียนดูและให้นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้โดยให้เปรียบเทียบท่าทางการแสดงรำวงมาตรฐานกับอากัปกริยาของผู้คนในชีวิตประจำวัน

1.2 ครูสาธิตให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะกระบวนการทำรำเพลงดอกไม้ของชาติ โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ การปฏิบัติทำรำยั่ว เป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินไป ครูให้คำแนะนำกระบวนการทำรำแก่ผู้เรียนในการสังเกต และชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกตให้แก่ผู้เรียน

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย + กลุ่มสัมพันธ์

2.1 ครูแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนจะแยกทักษะกระบวนการทำรำเพลงดอกไม้ของชาติให้เป็นทักษะทำรำย่อย ๆ

2.2 ครูสาธิตทำรำส่วนย่อยของทำรำยั่ว แต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ ทำรำยั่ว โดยแบ่งปฏิบัติทำดังนี้ มือซ้ายตั้งวงล่าง มือขวาจับส่งหลัง เอียงศีรษะด้านเดียวกับวง ขาย-หญิง หันหน้าเข้าหากัน โดยชายก้าวเท้าขวาออกนอกวงรำก่อนคำร้องเล็กน้อย หญิงถอยเท้าขวาออกนอกวงรำเล็กน้อย

2.3 ครูให้สมาชิกในกลุ่มสร้างความสัมพันธ์ คือ ให้ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม หาวิธีแก้ไขปัญหาเรียนรู้ในการยอมรับพัฒนาตนและให้ความร่วมมือกับเพื่อนภายในกลุ่ม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย + กลุ่มสัมพันธ์

3.1 ครูให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดูหากติดขัดจุดใดให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกันเบื้องต้น หากผู้เรียนไม่มั่นใจผู้สอนจะให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนผู้เรียนทำได้

3.2 เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไปโดยให้ผู้เรียน ก้าวซ้ายเป็นจังหวะที่ 1 ก้าวขวาเป็นจังหวะที่ 2 แล้วจรดสั้นเท้าซ้ายสองครั้งเป็นจังหวะที่ 3 และ 4 และเท้าซ้ายถอยหลังเป็นจังหวะที่ 5 พร้อมทั้งเปลี่ยนเป็นมือขวาตั้งวงต่ำ มือซ้ายจับส่งหลัง ศีรษะเอียงขวา รำเช่นนี้ไปจนจบเพลงและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ + กลุ่มสัมพันธ์

4.1 เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสั้นเปลืองเวลาน้อยลง เป็นต้น โดยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันดูกระบวนการทำรำของเพื่อนภายในกลุ่ม

5. ชั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ + กลุ่มสัมพันธ์

5.1 เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างที่ชำนาญ

5.2 ครูและเพื่อนในกลุ่มคอยตรวจสอบความถูกต้อง ครูกล่าวคำชื่นชมถ้ากลุ่มนั้นทำได้ดี ในขณะที่นักเรียนฝึกปฏิบัติครูสังเกตพฤติกรรมของ นักเรียนในขณะที่ฝึกปฏิบัติ และบันทึกคะแนนลงในแบบประเมินการปฏิบัติ

10. สื่อการเรียนรู้

- โปรแกรมนำเสนอ
- วีดีโอเพลงดอกไม้ของชาติ
- ดนตรีและคำร้องเพลงดอกไม้ของชาติ

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

11.1 วิธีการวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์
1. ประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำวงมาตรฐาน	แบบประเมินทักษะการแสดงเรื่องรำวงมาตรฐาน	เป็นแบบรูบรีค กำหนดคะแนนออกเป็น 4 ระดับ ทำการประเมินใน 5 ประเด็น ได้แก่ ความถูกต้องของท่ารำ ลีลาท่ารำ จังหวะ ความพร้อมเพรียง ความกล้าแสดงออก	เกณฑ์ การให้คะแนน (เกณฑ์ การ ผ่าน การ ประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม	เป็นแบบรูบรีค กำหนดคะแนนออกเป็น 4 ระดับ ทำการประเมินใน 5 ประเด็น ได้แก่ บทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบการรับฟังความคิดเห็น ผลสำเร็จของงาน	เกณฑ์ การให้คะแนน (เกณฑ์ การ ผ่าน การ ประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)

11.2 เครื่องมือ

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำเพลงดอกไม้ของชาติ

แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

11.3 ผู้ประเมิน

- นักเรียน ครู
 ผู้ปกครอง อื่น ๆ

12. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นายวรากร สุพรรณท้าว)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(นายร้อแก้ว ทวีไธสง)

13. บันทึกผลหลังสอน

13.1 จำนวนผู้เรียน คน ไม่มา คน คือเลขที่.....

13.2 พฤติกรรมของผู้เรียน

.....

13.3 การดำเนินการของครู

.....

13.4 สรุปผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

.....

13.5 แนวทางจัดการให้ความช่วยเหลือกับผู้ไม่มาเรียน

.....

13.6 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
(นายวรากร สุพรรณท้าว)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ไทย) ลักษณะแผน บูรณาการ เฉพาะสาระ

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พื้นฐานนาฏศิลป์

เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน

วันที่.....ชั้น ม.3/1 เวลา.....น. วันที่.....ชั้น ม.3/2 เวลา.....น.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ตัวชี้วัด

ม.3/2 ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครที่เหมาะสม บรรยายเปรียบเทียบการแสดงอากัปกิริยาของผู้คนในชีวิตประจำวันและในการแสดง

3. สาระสำคัญ

รำวงมาตรฐานเดิม คือการแสดงรำไท่เป็นการแสดงของชาวบ้านในแถบภาคกลางซึ่งมีมานานในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ต่อมากรมศิลปากรได้ปรับปรุงรำไท่ขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. 2487 โดยนำท่ารำมาจากการรำแม่บท แต่งทำนองเนื้อเพลงใหม่เปลี่ยนชื่อมาเป็นรำวงมาตรฐานจนถึงปัจจุบันมีทั้งหมด 10 เพลง ซึ่งแต่ละเพลงจะมีท่ารำเฉพาะของแต่ละเพลงนั้น

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

บรรยายเปรียบเทียบการแสดงรำวงมาตรฐานได้

ด้านทักษะและกระบวนการ (P)

ปฏิบัติท่ารำเพลงหญิงไทยใจงามได้

ด้านคุณลักษณะ (A)

เห็นคุณค่านาฏศิลป์ไทย เพลงรำวงมาตรฐาน

5. เนื้อหาสาระ

ท่ารำวงมาตรฐานได้ประดิษฐ์ท่ารำโดยนำมาจากเพลงแม่บท เพลงหญิงไทยใจงามเนื้อเพลงจัดอยู่ในเพลงลำดับที่ 7 ใช้ท่าพรหมสีหน้า และท่ายุงพ้อนหาง เนื้อเพลงกล่าวถึงดวงจันทร์ที่ส่องแสงอยู่บนท้องฟ้า มีความงดงามมาก เปรียบเหมือนกับดวงหน้าของหญิงสาวที่มีความงดงามมีคุณความดี

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

- รักความเป็นไทย

8. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงาน : การฝึกปฏิบัติทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม

ชิ้นงาน : -

9. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

1.1 ครูอธิบายความรู้ เรื่องการประดิษฐ์ทำรำวงมาตรฐานที่ได้นำกระบวนการทำรำจากเพลงแม่บทใช้โปรแกรมนำเสนอและเปิดวิดีโอเพลงหญิงไทยใจงามให้นักเรียนดูและให้นักเรียนร่วมกันเปรียบเทียบท่าทางการแสดงรำวงมาตรฐานกับอาการปฏิกิริยาของผู้คนในชีวิตประจำวัน

1.2 ครูสาธิตให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะกระบวนการทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ การปฏิบัติทำรำพรหมสี่หน้าและท่ายุงพ้องหาง เป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติไม่ซ้ำหรือเร็วเกินไป ครูให้คำแนะนำกระบวนการทำรำแก่ผู้เรียนในการสังเกต และชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกตให้แก่ผู้เรียน

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย + กลุ่มสัมพันธ์

2.1 ครูแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนจะแยกทักษะกระบวนการทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม ให้เป็นทักษะทำรำย่อย ๆ

2.2 ครูสาธิตทำรำส่วนย่อยของทำรำยั่ว แต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ ทำรำยั่ว โดยแบ่งปฏิบัติทำดังนี้ ทำพรหมสี่หน้าจับคว่ำสองมือข้างตัวระดับเอว หมุนจับขึ้น แล้วปล่อยจับเป็นแบมือหงายทั้งสองมือสูงระดับศีรษะหันปลายนิ้วออกข้างศีรษะ ท่ายุงพ้องหางแทงปลายมือที่ตั้งข้างศีรษะลงส่งมือไปข้างหลัง แขนตั้ง ฝ่ามือคว่ำ ปลายนิ้วชี้ขึ้น

2.3 ครูให้สมาชิกในกลุ่มสร้างความสัมพันธ์ คือ ให้ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม หาวิธีแก้ไขปัญหาร่วมกัน เรียนรู้ในการยอมรับพัฒนาตนเองและให้ความร่วมมือกับเพื่อนภายในกลุ่ม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย + กลุ่มสัมพันธ์

3.1 ครูให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีครูสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใดให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกันเบื้องต้น หากผู้เรียนไม่มั่นใจผู้สอนจะให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนผู้เรียนทำได้

3.2 เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป โดยให้ผู้เรียน ใช้ท่าพรหมสี่หน้าและท่ายุงพ้องหางโดยเริ่มโดยท่าพรหมสี่หน้า ต่อด้วยท่ายุงพ้อง ต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ การก้าวเท้าจะมี 4 จังหวะ ให้ก้าวเท้าตามจังหวะที่ 1-4 ต่อเนื่องกันไปให้เข้ากับจังหวะเพลงโดยเริ่มต้นเท้าขวา คือ จังหวะที่ 1 วางเท้าหลัง (เท้าซ้าย) เต็มเท้า ยกเท้าหน้า (เท้าขวา) ขึ้น แล้ววางเท้าลง จังหวะที่ 2 ก้าวเท้าซ้าย จังหวะที่ 3 ก้าวเท้าขวา จังหวะที่ 4 กระทุ้งเท้าซ้าย

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ + กลุ่มสัมพันธ์

4.1 เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสั้นเปลืองเวลาน้อยลง เป็นต้น โดยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันดูกระบวนการทำรำของเพื่อนภายในกลุ่ม

5. ชั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ + กลุ่มสัมพันธ์

5.1 เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างที่ชำนาญ

5.2 ครูและเพื่อนในกลุ่มคอยตรวจสอบความถูกต้อง ครูกล่าวคำชื่นชมถ้ากลุ่มนั้นทำได้ดี ในขณะที่นักเรียนฝึกปฏิบัติครูสังเกตพฤติกรรมของ นักเรียนในขณะที่ฝึกปฏิบัติ และบันทึกคะแนนลงในแบบประเมินการปฏิบัติ

10. สื่อการเรียนรู้

- โปรแกรมนำเสนอ
- วีดิโอเพลงหญิงไทยใจงาม
- ดนตรีและคำร้องเพลงหญิงไทยใจงาม

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

11.1 วิธีการวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์
1. ประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำวงมาตรฐาน	แบบประเมินทักษะการแสดงเรื่องรำวงมาตรฐาน	เป็นแบบบูรบริค กำหนดคะแนนออกเป็น 4 ระดับ ทำการประเมินใน 5 ประเด็น ได้แก่ ความถูกต้องของท่ารำ ลีลาท่ารำ จังหวะ ความพร้อมเพรียง ความกล้าแสดงออก	เกณฑ์ การให้คะแนน (เกณฑ์ การ ผ่าน การ ประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม	เป็นแบบบูรบริค กำหนดคะแนนออกเป็น 4 ระดับ ทำการประเมินใน 5 ประเด็น ได้แก่ บทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบการรับฟังความคิดเห็น ผลสำเร็จของงาน	เกณฑ์ การให้คะแนน (เกณฑ์ การ ผ่าน การ ประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)

11.2 เครื่องมือ

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม

แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

11.3 ผู้ประเมิน

- นักเรียน ครู
 ผู้ปกครอง อื่น ๆ

12. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (นายวรากร สุพรรณท้าว)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
 (นายร้อเก็ม ทวีไธสง)

13. บันทึกผลหลังสอน

13.1 จำนวนผู้เรียน คน ไม่มา คน คือเลขที่.....

.....

13.2 พฤติกรรมของผู้เรียน

.....

13.3 การดำเนินการของครู

.....

13.4 สรุปผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

.....

13.5 แนวทางจัดการให้ความช่วยเหลือกับผู้ไม่มาเรียน

.....

13.6 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นายวรากร สุพรรณท้าว)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ไทย) ลักษณะแผน บูรณาการ เฉพาะสาระ

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พื้นฐานนาฏศิลป์

เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน

วันที่.....ชั้น ม.3/1 เวลา.....น. วันที่.....ชั้น ม.3/2 เวลา.....น.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ตัวชี้วัด

ม.3/3 มีทักษะในการใช้ความคิดในการพัฒนารูปแบบการแสดง

3. สาระสำคัญ

รำวงมาตรฐานเดิม คือการแสดงรำโทนเป็นการแสดงของชาวบ้านในแถบภาคกลางซึ่งมีมานานในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ต่อมากรมศิลปากรได้ปรับปรุงรำโทนขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. 2487 โดยนำท่ารำมาจากการรำแม่บท แต่งทำนองเนื้อเพลงใหม่เปลี่ยนชื่อมาเป็นรำวงมาตรฐานจนถึงปัจจุบันมีทั้งหมด 10 เพลง ซึ่งแต่ละเพลงจะมีท่ารำเฉพาะของแต่ละเพลงนั้น

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

บอกเหตุผลในการพัฒนารำวงมาตรฐานได้

ด้านทักษะและกระบวนการ (P)

ปฏิบัติท่ารำเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้าได้

ด้านคุณลักษณะ (A)

เห็นคุณค่านาฏศิลป์ไทย เพลงรำวงมาตรฐาน

5. เนื้อหาสาระ

รำวงมาตรฐานเป็นการรำ ประเภทรำหมู่ ประกอบด้วยผู้แสดง 4-5 คู่ (8-10 คน) เป็นการรำร่วมกันระหว่างผู้ชายและผู้หญิง เดินกันเป็นวงกลมทวนเข็มนาฬิกา เพลงลำดับที่ 8 ใช้ท่ารำทำซ่างประสานงาและท่าจันทร์ทรงกลด คือเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้ามีความหมายว่า สิ่งที่เกิดทูนยกย่องไว้ก็คือ ประเทศไทยที่เป็นเอกราชมีอิสระแก่ตนไม่ขึ้นกับใคร และสิ่งที่แนบสนิทอยู่ในใจของชายก็คือหญิงอันเป็นสุดที่รัก

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- รักความเป็นไทย

8. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงาน : การฝึกปฏิบัติทำรำเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า

ชิ้นงาน : -

9. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

1.1 ครูอธิบายความรู้เรื่อง รูปแบบการแสดงรำวงมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมนำเสนอ และเปิด VDO เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า ให้นักเรียนดูและให้นักเรียนร่วมกันสนทนาว่าการแสดงรำวงมาตรฐานสามารถพัฒนา รูปแบบการแสดงได้อย่างไร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทสังคมวัฒนธรรมของนักเรียนได้อย่างไร

1.2 ครูสาธิตให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะกระบวนการทำรำเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า ใช้ท่าช้างประสานงาและท่าจันทร์ทรงกลดแปลง โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ การปฏิบัติทำเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินปกติ ครูให้คำแนะนำกระบวนการทำแก่ผู้เรียนในการสังเกต และชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกตให้แก่ผู้เรียน

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย + กลุ่มสัมพันธ์

2.1 ครูแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนจะแยกทักษะกระบวนการทำรำเพลงหญิงไทยใจงามให้เป็นทักษะทำรำย่อย ๆ

2.2 ครูสาธิตส่วนทำรำย่อยการใช้ท่าช้างประสานงาและท่าจันทร์ทรงกลดแปลง แต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ โดยครูได้แบ่งทักษะย่อยออกเป็นมือทั้งสองจับคว่าด้านหน้า เอียงซ้ายจับมือหงายทั้งสองข้าง เขยียดแขนตึงไปข้างหน้าเสมอไหล่เป็นท่า “ช้างประสานงา” ท่าเชื่อม ปล่อยจับลงเป็นแบมือหงาย ปลายนิ้วตกลงอย่างรวดเร็ว พลิกข้อมือทั้งสองขึ้น เป็นตั้งวงหน้าให้ปลายนิ้วชี้ขึ้นระดับคิ้ว หย่อนข้อศอกพองามเป็นท่า “จันทร์ทรงกลด”

2.3 ครูให้สมาชิกในกลุ่มสร้างความสัมพันธ์ คือ ให้ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม หาวิธีแก้ไขปัญหา เรียนรู้ในการยอมรับพัฒนาตนและให้ความร่วมมือกับเพื่อนภายในกลุ่ม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย + กลุ่มสัมพันธ์

3.1 ครูให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใดให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกันเบื้องต้น หากผู้เรียนไม่มั่นใจผู้สอนจะให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนผู้เรียนทำได้

3.2 เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป โดยการปฏิบัติการก้าวเท้า โดยก้าวเท้าขวา ก้าวเท้าซ้ายแล้วใช้เท้าขวาวางหลัง ก้าวเท้าซ้าย ก้าวเท้าขวา ใช้เท้าซ้ายวางหลัง ทำเช่นนี้จนจบเพลงและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ + กลุ่มสัมพันธ์

4.1 เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น โดยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันดูกระบวนการทำราคาของเพื่อนภายในกลุ่ม

5. ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ + กลุ่มสัมพันธ์

5.1 เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างที่ชำนาญ

5.2 ครูและเพื่อนในกลุ่มคอยตรวจสอบความถูกต้อง ครูกล่าวชื่นชมถ้ากลุ่มนั้นทำได้ดี ในขณะที่นักเรียนฝึกปฏิบัติครูสังเกตพฤติกรรมของ นักเรียนในขณะที่ฝึกปฏิบัติ และบันทึกคะแนนลงในแบบประเมินการปฏิบัติ

10. สื่อการเรียนรู้

- โปรแกรมนำเสนอ ที่มาของทำราวมมาตรฐานและกระบวนการทำ
- VDO เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า
- ดนตรีและคำร้องเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

11.1 วิธีการวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์
1. ประเมินทักษะการปฏิบัติทำราวมมาตรฐาน	แบบประเมินทักษะการแสดงเรื่องราวมมาตรฐาน	เป็นแบบรูบริค กำหนดคะแนนออกเป็น 4 ระดับ ทำการประเมินใน 5 ประเด็น ได้แก่ ความถูกต้องของทำรา ลีลาทำรา จังหวะ ความพร้อมเพรียง ความกล้าแสดงออก	เกณฑ์ การให้คะแนน (เกณฑ์ การ ผ่าน การ ประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม	เป็นแบบรูบริค กำหนดคะแนนออกเป็น 4 ระดับ ทำการประเมินใน 5 ประเด็น ได้แก่ บทบาทหน้าที่ การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ การรับฟังความคิดเห็น ผลสำเร็จของงาน	เกณฑ์ การให้คะแนน (เกณฑ์ การ ผ่าน การ ประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)

11.2 เครื่องมือ

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำราเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า

แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

11.3 ผู้ประเมิน

- นักเรียน ครู
 ผู้ปกครอง อื่น ๆ

12. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นายวรากร สุพรรณท้าว)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(นายร้อเก็ม ทวีไธ้ะ)

13. บันทึกผลหลังสอน

13.1 จำนวนผู้เรียน คน ไม่มา คน คือเลขที่.....

.....

13.2 พฤติกรรมของผู้เรียน

.....

13.3 การดำเนินการของครู

.....

13.4 สรุปผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

.....

13.5 แนวทางจัดการให้ความช่วยเหลือกับผู้ไม่มาเรียน

.....

13.6 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นายวรากร สุพรรณท้าว)

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ไทย) ลักษณะแผน บูรณาการ เฉพาะสาระ

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พื้นฐานนาฏศิลป์

เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน

วันที่.....ชั้น ม.3/1 เวลา.....น. วันที่.....ชั้น ม.3/2 เวลา.....น.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ตัวชี้วัด

ม.3/4 มีทักษะในการแปลความและการสื่อสารผ่านการแสดง

3. สาระสำคัญ

รำวงมาตรฐานเดิม คือการแสดงรำโชนเป็นการแสดงของชาวบ้านในแถบภาคกลางซึ่งมีมานานในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ต่อมากรมศิลปากรได้ปรับปรุงรำโชนขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. 2487 โดยนำท่ารำมาจาก การรำแม่บท แต่งทำนองเนื้อเพลงใหม่เปลี่ยนชื่อมาเป็นรำวงมาตรฐานจนถึงปัจจุบันมีทั้งหมด 10 เพลง ซึ่งแต่ละเพลงจะมีท่ารำเฉพาะของแต่ละเพลงนั้น

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

สาธิตการสื่อสารผ่านการแสดงได้

ด้านทักษะและกระบวนการ (P)

ปฏิบัติท่ารำเพลงยอดชายใจหาญได้

ด้านคุณลักษณะ (A)

เห็นคุณค่านาฏศิลป์ไทย เพลงรำวงมาตรฐาน

5. เนื้อหาสาระ

การแสดงรำวงมาตรฐานมีการประดิษฐ์ท่ารำและท่าทางประกอบการแสดงมาจากการรำแม่บท เพลงยอดชายใจหาญ เป็นเพลงรำวงมาตรฐาน ลำดับที่ 9 มีกระบวนการท่ารำ คือ ผู้หญิงใช้ท่าชะนีร้ายไม้ และผู้ชายใช้ท่าจ้อเพลิงกาฬ

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- รักความเป็นไทย

8. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงาน : การฝึกปฏิบัติทำรำเพลงยอดชายใจหาญ

ชิ้นงาน : -

9. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

1.1 ครูอธิบายความรู้เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน ว่ามีการประดิษฐ์ท่ารำและท่าทางประกอบ การแสดงมาจากการรำแม่บท โดยใช้โปรแกรมนำเสนอ และ เปิด VDO เพลง ยอดชายใจหาญ ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนร่วมกันสาธิตท่ารำวงมาตรฐานที่ผู้เชี่ยวชาญทางนาฏศิลป์ได้ประดิษฐ์ขึ้น

1.2 ครูสาธิตให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะกระบวนการท่ารำเพลงยอดชายหาญ ใช้ท่าชะนีรำไม้ ทำจ่อเพลิงภาพ โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ การปฏิบัติท่าเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินปกติก่อนการสาธิต ครูให้คำแนะนำกระบวนการท่ารำแก่ผู้เรียนในการสังเกต และชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกตให้แก่ผู้เรียน

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย + กลุ่มสัมพันธ์

2.1 ครูแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนจะแยกทักษะกระบวนการท่ารำเพลงหญิงไทยใจงามให้เป็นทักษะท่ารำย่อย ๆ

2.2 ครูสาธิตส่วนท่ารำย่อยการรำท่าชะนีรำไม้ ทำจ่อเพลิงภาพ แต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ โดยปฏิบัติท่ารำ เนื้อร้องยอดชายใจหาญ ขอสมานไมตรี

(ผู้หญิง) มือขวาตั้งวงบน มือซ้ายแบหงายระดับไหล่ แล้วพลิกข้อมือเป็นมือตั้ง เปลี่ยนเป็นมือหงาย สลับกันไปตามจังหวะของเพลง ลักษณะเหมือนรำสาย เป็นท่า “ชะนีรำไม้”

(ผู้ชาย) มือซ้ายตั้งวงบน มือขวาจิบหงายระดับต่ำกว่าวงกลางเล็กน้อย และงอแขนเล็กน้อย เป็นท่า “จ่อเพลิงภาพ”

2.3 ครูให้สมาชิกในกลุ่มสร้างความสัมพันธ์ คือ ให้ช่วยเหลือกันภายในกลุ่มหาวิธีแก้ไขปัญหาเรียนรู้ ในการยอมรับพัฒนาตนและให้ความร่วมมือกับเพื่อนภายในกลุ่ม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย + กลุ่มสัมพันธ์

3.1 ครูให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกันเบื้องต้น หากผู้เรียนไม่มั่นใจผู้สอนจะให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนผู้เรียนทำได้

3.2 เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป เนื้อร้องน้องขอร่วมชีวิต กอบกรณีย์กิจชาติ

(ผู้หญิง) มือซ้ายตั้งวงบน มือขวาแบหงายระดับไหล่ แล้วพลิกข้อมือเป็นมือตั้ง เปลี่ยนเป็นมือหงาย สลับกันไป

(ผู้ชาย) มือขวาตั้งวงบน มือซ้ายจิบหงาย ระดับต่ำกว่าวงกลาง ทำท่าเช่นนี้สลับกันจนจบเพลง ส่วน การก้าวเท้า จะก้าวเท้าไปเรื่อย ๆ ตามจังหวะของเพลงและเดินเบี่ยงตัวออกนอกวงทำให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะ ย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ + กลุ่มสัมพันธ์

4.1 เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น โดยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันดูกระบวนการท่ารำของเพื่อนภายในกลุ่ม

5. ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ + กลุ่มสัมพันธ์

5.1 เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้วจึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างที่ชำนาญ

5.2 ครูและเพื่อนในกลุ่มคอยตรวจสอบความถูกต้อง ครูกล่าวชื่นชมถ้ากลุ่มนั้นทำได้ดี ในขณะที่นักเรียนฝึกปฏิบัติครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ฝึกปฏิบัติ และบันทึกคะแนนลงในแบบประเมินการปฏิบัติ

10. สื่อการเรียนรู้

- โปรแกรมนำเสนอ
- VDO เพลงยอดชายใจหาญ
- ดนตรีและคำร้องเพลงยอดชายใจหาญ

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

11.1 วิธีการวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์
1. ประเมินทักษะการปฏิบัติทำราวมาตรฐาน	แบบประเมินทักษะการแสดงเรื่องราวมาตรฐาน	เป็นแบบรูบรีคกำหนดคะแนนออกเป็น 4 ระดับ ทำการประเมินใน 5 ประเด็น ได้แก่ ความถูกต้องของท่ารำ ลีลาท่ารำ จังหวะ ความพร้อมเพรียง ความกล้าแสดงออก	เกณฑ์ การให้คะแนน (เกณฑ์ การ ผ่าน การ ประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม	เป็นแบบรูบรีค กำหนดคะแนนออกเป็น 4 ระดับ ทำการประเมินใน 5 ประเด็น ได้แก่ บทบาทหน้าที่ การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบการรับฟังความคิดเห็น ผลสำเร็จของงาน	เกณฑ์ การให้คะแนน (เกณฑ์ การ ผ่าน การ ประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)

11.2 เครื่องมือ

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำเพลงยอดชายใจหาญ
แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

11.3 ผู้ประเมิน

- นักเรียน ครู
 ผู้ปกครอง อื่น ๆ

12. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นายวรากร สุพรรณท้าว)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(นายร่อแก้ว ทวีไธสง)

13. บันทึกผลหลังสอน

13.1 จำนวนผู้เรียน คน ไม่มา คน คือเลขที่.....

13.2 พฤติกรรมของผู้เรียน

.....
.....

13.3 การดำเนินการของครู

.....
.....

13.4 สรุปผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

.....
.....

13.5 แนวทางจัดการให้ความช่วยเหลือกับผู้ไม่มาเรียน

.....
.....

13.6 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นายวรากร สุพรรณท้าว)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์ไทย) ลักษณะแผน บูรณาการ เฉพาะสาระ

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พื้นฐานนาฏศิลป์

เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน

วันที่..... ชั้น ม.3/1 เวลา..... น. วันที่..... ชั้น ม.3/2 เวลา..... น.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ตัวชี้วัด

ม.3/4 มีทักษะในการแปลความและการสื่อสารผ่านการแสดง

3. สาระสำคัญ

รำวงมาตรฐานเดิม คือการแสดงรำไท่นเป็นการแสดงของชาวบ้านในแถบภาคกลางซึ่งมีมานานในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ต่อมากรมศิลปากรได้ปรับปรุงรำไท่นขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. 2487 โดยนำท่ารำมาจากกรร รำแม่บท แต่งทำนองเนื้อเพลงใหม่เปลี่ยนชื่อมาเป็นรำวงมาตรฐานจนถึงปัจจุบันมีทั้งหมด 10 เพลงซึ่งแต่ละ เพลงจะมีท่ารำเฉพาะของแต่ละเพลงนั้น

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

สาธิตการสื่อสารผ่านการแสดงได้

ด้านทักษะและกระบวนการ (P)

ปฏิบัติท่ารำเพลงบุชานันทรบ

ด้านคุณลักษณะ (A)

เห็นคุณค่านาฏศิลป์ไทย เพลงรำวงมาตรฐาน

5. เนื้อหาสาระ

การแสดงรำวงมาตรฐานมีการการประดิษฐ์ท่ารำและท่าทางประกอบการแสดงมาจากการรำแม่บท เพลงบุชานันทรบ เป็นเพลงลำดับที่ 10 มีกระบวนท่ารำ คือ ท่าผู้หญิง ชัดจางนาง ท่าผู้ชายชาย จันทรทรวงกลด ในเที่ยวเพลงที่ 1 ท่าผู้หญิง ล่อแก้ว ท่าผู้ชาย ขอแก้ว ในเที่ยวเพลงที่ 2 เนื้อเพลง น่องรักและบุชานัน เพราะมีความกล้าหาญ เป็นนักร้องที่เก่งกล้าสามารถสมกับเป็นชายชาตินักรบ

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- รักความเป็นไทย

8. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงาน : การฝึกปฏิบัติทำรำเพลงบุชานักรบ

ชิ้นงาน : -

9. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์

1. ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

1.1 ครูอธิบายความรู้เรื่อง การแสดงรำวงมาตรฐาน ว่ามีการประดิษฐ์ท่ารำและท่าทางประกอบการแสดง มาจากการรำแม่บท และคุณค่าการแสดงรำวงมาตรฐาน โดยใช้ PowerPoint และ เปิด VDO เพลงบุชานักรบ ให้นักเรียนดูและให้นักเรียนร่วมกันสาธิตท่ารำวงมาตรฐานที่ผู้เชี่ยวชาญทางนาฏศิลป์ได้ประดิษฐ์ขึ้น

1.2 ครูสาธิตให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะกระบวนการทำรำเพลงบุชานักรบ โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมด ตั้งแต่ต้นจนจบ การปฏิบัติทำเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินไปก่อนการสาธิต ครูให้คำแนะนำกระบวนการทำรำแก่ผู้เรียนในการสังเกต และชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกตให้แก่ผู้เรียน

2. ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย + กลุ่มสัมพันธ์

2.1 ครูแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนจะแยกทักษะกระบวนการทำรำเพลงบุชานักรบ ให้เป็นทักษะทำรำย่อย ๆ

2.2 ครูสาธิตส่วนทำรำย่อยการรำท่าผู้หญิง ชัดจางนาง ท่าผู้ชาย จันทร์ทรงกลด

เนื้อร้อง “น้องรัก”

(ผู้หญิง) มือทั้งสองจับคว่า

(ผู้ชาย) มือทั้งสองจับคว่าระดับวงกลางแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วน

อย่างช้า ๆ

เนื้อร้อง “รักบุชาพี”

(ผู้หญิง) พลิกข้อมือเป็นจีบหงายไขว้กัน มือขวาทับซ้ายอยู่ระดับวงล่าง เอียงขวา

(ผู้ชาย) พลิกข้อมือเป็นจีบหงายระดับวงกลาง งอแขนเล็กน้อย

เนื้อร้อง “ที่มันคง”

(ผู้หญิง) สลัดจีบเป็นมือแบหงายปลายนิ้วตก

(ผู้ชาย) สลัดจีบเป็นมือแบหงายปลายนิ้วตก ระดับวงกลาง

เนื้อร้อง ที่มันคงกล้าหาญ

(ผู้หญิง) พลิกมือขึ้นตั้งวงล่าง มือยังไขว้กันอยู่เอียงซ้าย เป็นท่า "ชัดจางนาง"

(ผู้ชาย) พลิกมือขึ้นตั้งวงกลาง เป็นท่า "จันทร์ทรงกลด"

การก้าวเท้า เท้าขวาก้าวข้าง ก้าวเท้าซ้ายไขว้ ก้าวเท้าขวา แล้วจรดจุมกเท้าซ้ายย่อเข้าลง จากนั้น เท้าซ้ายก้าวข้าง เท้าขวาก้าวไขว้ เท้าขวาจรดจุมกเท้าแล้วย่อเข้า ทำเช่นนี้สลับกันตามจังหวะ จนจบหนึ่งรอบ

2.3 ครูให้สมาชิกในกลุ่มสร้างความสัมพันธ์ คือ ให้ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม หาวิธีแก้ไขปัญหา เรียนรู้ในการยอมรับพัฒนาตนเองและให้ความร่วมมือกับเพื่อนภายในกลุ่ม

3. ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย + กลุ่มสัมพันธ์

3.1 ครูให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกันเบื้องต้น หากผู้เรียนไม่มั่นใจผู้สอนจะให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนผู้เรียนทำได้

3.2 เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป เทียวที่ 2 ทำผู้หญิง “ล่อแก้ว” ทำผู้ชาย “ขอแก้ว”

เนื้อเรื่อง น้องรักรักบุชาพี

(ผู้หญิง) จังหวะที่ 1 มือซ้ายเลื่อนขึ้นไปตั้งวงบน มือขวาจับล่อแก้วคว่ำ แล้วเปลี่ยนเป็นจับล่อแก้วหงาย หักข้อมือเข้าลำแขน แขนตั้งต่ำกว่าไหล่เล็กน้อย

(ผู้ชาย) จังหวะที่ 2 มือซ้ายตั้งวงบน มือขวาซ้อนมือหมุนข้อมือไปทางนิ้วก้อย แล้วแบมือในลักษณะขอ โดยยื่นมือไปรับแก้วของหญิง แขนงอเล็กน้อย

ก้าวเท้าเหมือนกันโดยเท้าขวานักหลังก่อน เริ่มก้าวเท้าซ้าย ก้าวเท้าขวา เท้าซ้ายวางหลังที่มั่นคงที่มั่นคงกล้าหาญ

(ผู้หญิง) จังหวะที่ 2 ปลอยจับล่อแก้วลงเป็นแบมือหงายปลายนิ้วตก แล้วยกขึ้นตั้งวงบน มือซ้ายจับล่อแก้วคว่ำระดับวงบนแล้วเปลี่ยนเป็นจับล่อแก้วหงาย

(ผู้ชาย) มือขวาเปลี่ยนไปเป็นตั้งวงบน มือซ้ายแบมือยื่นออกไปรับแก้วของหญิงการก้าวเท้าเท้าซ้ายหน้าหลังก่อนแล้วก้าวเท้าขวา ก้าวเท้าซ้าย เท้าขวาวางหลัง

ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

4. ขั้นให้เทคนิควิธีการ + กลุ่มสัมพันธ์

4.1 เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น โดยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันดูกระบวนการทำของเพื่อนภายในกลุ่ม

5. ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ + กลุ่มสัมพันธ์

5.1 เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างที่ชำนาญ

5.2 ครูและเพื่อนในกลุ่มคอยตรวจสอบความถูกต้อง ครูกล่าวคำชื่นชมถ้ากลุ่มนั้นทำได้ดี ในขณะที่นักเรียนฝึกปฏิบัติครูสังเกตพฤติกรรมของ นักเรียนในขณะที่ฝึกปฏิบัติ และบันทึกคะแนนลงในแบบประเมินการปฏิบัติ

10. สื่อการเรียนรู้

- PowerPoint เรื่องเนื้อเพลงร่ำวงมาตรฐาน
- VDO เพลงบุชานักรบ
- ดนตรีและคำร้องเพลงบุชานักรบ

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

11.1 วิธีการวัดและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์
1. ประเมินทักษะการปฏิบัติทำร่วมาตรฐาน	แบบประเมินทักษะการแสดงเรื่องร่วมาตรฐาน	เป็นแบบรูบรีค กำหนดคะแนนออกเป็น 4 ระดับ ทำการประเมินใน 5 ประเด็น ได้แก่ ความถูกต้องของท่าท่า ลีลาท่าท่า จังหวะ ความพร้อมเพรียง ความกล้าแสดงออก	เกณฑ์ การให้คะแนน (เกณฑ์ การ ผ่าน การ ประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม	เป็นแบบรูบรีค กำหนดคะแนนออกเป็น 4 ระดับ ทำการประเมินใน 5 ประเด็น ได้แก่ บทบาทหน้าที่ การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ การรับฟังความคิดเห็น ผลสำเร็จของงาน	เกณฑ์ การให้คะแนน (เกณฑ์ การ ผ่าน การ ประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)

11.2 เครื่องมือ

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติท่าท่าเพลงบุงชานกรบ

แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

11.3 ผู้ประเมิน

- นักเรียน ครู
 ผู้ปกครอง อื่น ๆ

12. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นายวรารกร สุพรรณท้าว)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(นายร่อแก้ว ทวีไธสง)

13. บันทึกผลหลังสอน

13.1 จำนวนผู้เรียน คน ไม่มา คน คือเลขที่.....

13.2 พฤติกรรมของผู้เรียน

.....

.....

13.3 การดำเนินการของครู

.....

.....

13.4 สรุปผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

.....

.....

13.5 แนวทางจัดการให้ความช่วยเหลือกับผู้ไม่มาเรียน

.....

.....

13.6 ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นายวรากร สุพรรณท้าว)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำร่ำ

แบบประเมินทักษะการแสดงรำวงมาตรฐาน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
ความถูกต้องของท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้องครบถ้วนทุกด้าน (การย่อเท้า การกระทุ้งเท้า การเตะเท้า การเปลี่ยนมือ การเปลี่ยนเอียงยังตลอดจนการหันตัว และหมุนตัว)	ปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้องอาจมีติดขัดหรือผิดพลาดบ้าง 1-2 ครั้ง	ปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ เช่น เปลี่ยนมือได้ เปลี่ยนเอียงได้ย่อเท้าได้ แต่หมุนตัวไม่ได้เป็นต้น	ปฏิบัติท่ารำได้เพียงบางส่วนเช่นเปลี่ยนมือและเปลี่ยนเอียงได้แต่ย่อเท้าได้หมุนตัวไม่ได้เป็นต้น
ลีลาท่ารำ	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้า ตลอดจน หันตัว และหมุนตัวได้อย่างสัมพันธ์ลงตัวจนทำให้การแสดงดูอ่อนช้อยงดงาม	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้า ตลอดจน หันตัวและหมุนตัวได้อย่างลื่นไหลอาจมีติดขัดหรือผิดพลาดบ้าง แต่ไม่ทำให้การแสดงสะดุด	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้า ตลอดจน หันตัว และหมุนตัว ได้อย่างถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ทำให้การแสดงขาดช่วง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้า ตลอดจน หันตัว และหมุนตัว ได้อย่างสัมพันธ์กันเพียงบางครั้งทำให้การแสดงดูติดขัดไม่ลื่นไหล
จังหวะ	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้า ตลอดจน หันตัว เลขหมุนตัวได้อย่างสัมพันธ์ลงตัวถูกต้องตรงจังหวะ	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้า ตลอดจน หันตัว เลขหมุนตัว ได้อย่างถูกต้อง ตรงจังหวะอาจมีติดขัดหรือผิดพลาด 1-2 ครั้ง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้า ตลอดจน หันตัว เลขหมุนตัว ได้ตรงจังหวะ เป็นส่วนใหญ เช่น เปลี่ยนมือเปลี่ยนเอียงย่อเท้าได้ตรงจังหวะแต่หมุนตัวไม่ได้เป็นต้น	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้า ตลอดจน หันตัว เลขหมุนตัว ได้ตรงจังหวะเพียง 1-2 ครั้ง
ความพร้อมเพรียง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้า หันตัว หมุนตัว เลขเคลื่อนไหวที่วงได้อย่างต่อเนื่องพร้อมเพรียงกัน เว้นระยะช่องไฟได้อย่างสวยงามตลอดการแสดง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้า หันตัว หมุนตัว และเคลื่อนไหวที่วงได้อย่างต่อเนื่องพร้อมเพรียงกัน	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้า หันตัว หมุนตัว และเคลื่อนไหวที่วงได้อย่างต่อเนื่อง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้า หันตัว หมุนตัว เลขเคลื่อนไหวที่วงได้อย่างต่อเนื่องอาจมีติดขัดหรือผิดพลาดบ้าง

รายการ ประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
ความกล้า แสดงออก	ปฏิบัติทำร่าอย่างมี ความมุ่งมั่นใจในการ แสดงออกส่งรอยยิ้ม ให้แก่กันตลอดการ แสดงสร้างรอยยิ้ม และความสุขให้กับ ผู้ชมได้	ปฏิบัติทำร่าอย่างมี ความมุ่งมั่นใจในการ แสดงออกมีรอยยิ้ม ปรากฏให้เห็นบน ใบหน้าตลอดการ แสดง	ปฏิบัติทำร่าอย่างมี ความสุขแสดงออกถึง ความกังวลแต่ยังมี รอยยิ้มปรากฏให้เห็น บนใบหน้า	ขาดความมั่นใจและ แสดงออกถึงความ กังวลอย่างเห็นได้ชัด มีรอยยิ้มปรากฏบน ใบหน้าเพียง 1-2 ครั้ง

เกณฑ์การให้คะแนน (เกณฑ์การ ผ่านการประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)

ระดับคุณภาพ

- 4 หมายถึง ดีมาก
- 3 หมายถึง ดี
- 2 หมายถึง พอใช้
- 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
1. ความเป็นผู้นำผู้ ตาม	กระตือรือร้น จัดการแทน สมาชิกกลุ่มและ รับฟังความ คิดเห็นผู้อื่นเสมอ	กระตือรือร้น จัดการแทน สมาชิกกลุ่มและ รับฟังความ คิดเห็นผู้อื่นได้ เป็นส่วนใหญ่	ไม่กระตือรือร้น จัดการแทน สมาชิกกลุ่มและ รับฟังความ คิดเห็นผู้อื่นได้ เป็นส่วนน้อย	ไม่สามารถจัดการ แทนเพื่อน ๆ และไม่ค่อยรับ ฟังความคิดเห็น ของสมาชิกใน กลุ่มเลย
2. มีน้ำใจ/ช่วยเหลือ กันภายในกลุ่ม	ช่วยเหลือและมี น้ำใจกับเพื่อนทุก ครั้งที่มีโอกาส	ช่วยเหลือและมี น้ำใจกับเพื่อน เป็นส่วนใหญ่	ช่วยเหลือและมี น้ำใจกับเพื่อน เป็นส่วนน้อย	ไม่ช่วยเหลือเพื่อน
3. ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่	รับผิดชอบปฏิบัติ กิจกรรมตาม กติกาทุกกิจกรรม อย่างเต็มที่	รับผิดชอบปฏิบัติ กิจกรรมตาม กติกาเป็นส่ว นใหญ่	สามารถปฏิบัติ กิจกรรมตาม กติกาทุกกิจกรรม ได้น้อยมาก	ไม่สามารถปฏิบัติ กิจกรรมตาม กติกาทุกกิจกรรม ได้เลย
4. ความสนุกสนาน	แสดงถึงความสุข ในขณะที่ปฏิบัติ กิจกรรมตลอด กิจกรรม	แสดงออกถึง ความสุขในการ ปฏิบัติกิจกรรม เป็นส่วนใหญ่	แสดงออกถึง ความสุขในขณะที่ ปฏิบัติกิจกรรม เป็นส่วนน้อย	ไม่แสดงออกถึง ความสุขในขณะที่ ปฏิบัติกิจกรรม เลย
5. การมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น ภายในกลุ่ม	กล้าแสดงความ คิดเห็นและ ถูกต้องตรง ประเด็น	กล้าแสดงความ คิดเห็นและถูก ตรงประเด็นเป็น ส่วนใหญ่	กล้าแสดงความ คิดเห็นและถูก ตรงประเด็นเป็น ส่วนน้อย	ไม่กล้าแสดงความ คิดเห็น

เกณฑ์การให้คะแนน (เกณฑ์การผ่านการประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)

ระดับคุณภาพ

- 4 หมายถึง ดีมาก
- 3 หมายถึง ดี
- 2 หมายถึง พอใช้
- 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

ข้อสอบวัดทักษะการปฏิบัติทำร่ำและทักษะการทำงานกลุ่ม

ข้อสอบวัดทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อต้องการประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เป็นรายบุคคล
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนที่ตรงกับภารกิจของท่านโดยเทียบกับเกณฑ์ที่ระบุไว้

เพลงดอกไม้ของชาติ

ชื่อ.....เลขที่.....

ข้อสอบวัดทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม	ระดับคะแนน				ข้อเสนอแนะ
	4	3	2	1	
1. ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำเพลงดอกไม้ของชาติโดยปฏิบัติทำรำยั่ว					
● รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส					
1.1 ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำยั่วในเพลงดอกไม้ของชาติให้ถูกต้อง					
1.2 ให้นักเรียนใส่ลีลาประกอบการรำ ทำรำยั่ว					
1.3 ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำให้ลงจังหวะ					
1.4 ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำให้มีความพร้อมเพรียง					
1.5 ให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการปฏิบัติทำรำ					
● เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์					
1.6 ให้นักเรียนมีความเป็นผู้นำผู้ตาม					
1.7 ให้นักเรียนมีน้ำใจช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม					
1.8. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบหน้าที่					
1.9 ให้นักเรียนมีความสนุกสนานกับการแสดงรำวงมาตรฐาน					
1.10 ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม					

ข้อสอบวัดทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อต้องการประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เป็นรายบุคคล
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนที่ตรงกับภารกิจของท่านโดยเทียบกับเกณฑ์ที่ระบุไว้

เพลงหญิงไทยใจงาม

ชื่อ.....เลขที่.....

ข้อสอบวัดทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม	ระดับคะแนน				ข้อเสนอแนะ
	4	3	2	1	
1. ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม โดยปฏิบัติทำพรหมสี่หน้าและท่ายูงพ็อนหาง					
● รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส					
1.1 ให้นักเรียนปฏิบัติทำพรหมสี่หน้าและท่ายูงพ็อนหางในเพลงหญิงไทยใจงามให้ถูกต้อง					
1.2 ให้นักเรียนใส่ลีลาประกอบการรำทำพรหมสี่หน้าและท่ายูงพ็อนหาง					
1.3 ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำให้ลงจังหวะ					
1.4 ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำให้มีความพร้อมเพรียง					
1.5 ให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการปฏิบัติทำรำ					
● เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์					
1.6 ให้นักเรียนมีความเป็นผู้นำผู้ตาม					
1.7 ให้นักเรียนมีน้ำใจช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม					
1.8 ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่					
1.9 ให้นักเรียนมีความสนุกสนานกับการแสดงรำวงมาตรฐาน					
1.10 ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม					

ข้อสอบวัดทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อต้องการประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เป็นรายบุคคล
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนที่ตรงกับการสังเกตของท่านโดยเทียบกับเกณฑ์ที่ระบุไว้

เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า

ชื่อ.....เลขที่.....

ข้อสอบวัดทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม	ระดับคะแนน				ข้อเสนอแนะ
	4	3	2	1	
1. ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า โดยปฏิบัติทำข้างประธานงาและทำจันทร์ทรงกลดแปลง					
● รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส					
1.1 ให้นักเรียนปฏิบัติทำข้างประธานงาและทำจันทร์ทรงกลดแปลงในเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้าให้ถูกต้อง					
1.2 ให้นักเรียนใส่ลีลาประกอบการทำข้างประธานงาและทำจันทร์ทรงกลดแปลง					
1.3 ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำให้ลงจังหวะ					
1.4 ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำให้มีความพร้อมเพรียง					
1.5 ให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการปฏิบัติทำรำ					
● เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์					
1.6 ให้นักเรียนมีความเป็นผู้นำผู้ตาม					
1.7 ให้นักเรียนมีน้ำใจช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม					
1.8 ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่					
1.9 ให้นักเรียนมีความสนุกสนานกับการแสดงรำวงมาตรฐาน					
1.10 ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม					

ข้อสอบวัดทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อต้องการประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เป็นรายบุคคล
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนที่ตรงกับการสังเกตของท่านโดยเทียบกับเกณฑ์ที่ระบุไว้

เพลงเพลงยอดชายใจหาญงาม

ชื่อ.....เลขที่.....

ข้อสอบวัดทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม	ระดับคะแนน				ข้อเสนอแนะ
	4	3	2	1	
1. ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำเพลงยอดชายใจหาญ ผู้ชาย ปฏิบัติทำจ้อเพลงกาฬ ผู้หญิง ปฏิบัติทำชะนีรำไม้					
● รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส					
1.1 ให้นักเรียนปฏิบัติทำโดยผู้ชาย ปฏิบัติทำจ้อเพลงกาฬ โดยผู้หญิง ปฏิบัติทำชะนีรำไม้ในเพลงยอดชายใจหาญงามให้ถูกต้อง					
1.2 ให้นักเรียนใส่ลีลาประกอบการรำ เพลงยอดชายใจหาญ					
1.3 ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำให้ลงจังหวะ					
1.4 ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำให้มีความพร้อมเพรียง					
1.5 ให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการปฏิบัติทำรำ					
● เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์					
1.6 ให้นักเรียนมีความเป็นผู้นำผู้ตาม					
1.7 ให้นักเรียนมีน้ำใจช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม					
1.8. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบหน้าที่					
1.9 ให้นักเรียนมีความสนุกสนานกับการแสดงรำวงมาตรฐาน					
1.10 ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม					

ข้อสอบวัดทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อต้องการประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ เป็นรายบุคคล
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนที่ตรงกับการสังเกตของท่านโดยเทียบกับเกณฑ์ที่ระบุไว้

เพลงบวงษานักรบ

ชื่อ.....เลขที่.....

ข้อสอบวัดทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่ม	ระดับคะแนน				ข้อเสนอแนะ
	4	3	2	1	
1. ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำเพลงบวงษานักรบ ผู้ชาย ปฏิบัติทำจันทร์ทรงกลด/ท่าขอแก้ว ผู้หญิง ปฏิบัติทำซัดจางนาง/ท่าล่อแก้ว					
● รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส					
1.1 ให้นักเรียนปฏิบัติโดยท่าผู้ชาย ปฏิบัติทำ จันทร์ทรงกลด/ท่าขอแก้ว โดยผู้หญิง ปฏิบัติทำซัด จางนาง/ท่าล่อแก้ว ในเพลงเพลงบวงษานักรบให้ ถูกต้อง					
1.2 ให้นักเรียนใส่ลีลาประกอบการรำ เพลงบวง ษานักรบ					
1.3 ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำให้ลงจังหวะ					
1.4 ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำให้มีความพร้อม เพรียง					
1.5 ให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการ ปฏิบัติทำรำ					
● เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์					
1.6 ให้นักเรียนมีความเป็นผู้นำผู้ตาม					
1.7 ให้นักเรียนมีน้ำใจช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม					
1.8. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่					
1.9 ให้นักเรียนมีความสนุกสนานกับการแสดงรำ วงมาตรฐาน					
1.10 ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นภายใน กลุ่ม					

แบบสอบถามความพึงพอใจ

แบบสอบถามความพึงพอใจ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำร่ำ และทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง

แบบวัดความพึงพอใจฉบับนี้ เป็นการวัดระดับความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อรูปแบบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา สาระนาฏศิลป์ ซึ่งนักเรียนต้องตอบคำถามตามความเป็นจริงที่นักเรียนได้ปฏิบัติหรือทำกิจกรรม โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (v) ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งมีระดับความพึงพอใจดังนี้

- 5 หมายถึง พึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง พึงพอใจในระดับมาก
- 3 หมายถึง พึงพอใจในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อย
- 1 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านสาระการเรียนรู้						
1	เนื้อหามีความเหมาะสมกับการฝึกทักษะพื้นฐานวิชาศิลปศึกษา					
2	เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก					
3	เนื้อหาในแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเวลา					
4	เนื้อหาในการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้						
5	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้ผู้เรียนรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และทำให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น					
6	ครูเอาใจใส่ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดในการทำกิจกรรม					
7	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน					
8	กิจกรรมที่ใช้ฝึกทักษะทำร่ำมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน					
9	รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น และยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน					

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
10	นักเรียนได้ฝึกทักษะปฏิบัติจากทักษะย่อย ๆ ไปสู่ทักษะใหญ่ ส่งผลทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จ					
11	นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ และมีความกล้าแสดงออก					
12	รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง					
13	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียน และประยุกต์ใช้กับกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้					
14	หลังจากการฝึกรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์แล้ว นักเรียนชอบรายวิชาศิลปะศึกษา					
15	รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้นักเรียนเรียนรู้และฝึกทักษะร่วมกันมากขึ้น					
ด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้						
16	สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ที่นำมาใช้ในกิจกรรมทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียน					
17	สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนมืออย่างเพียงพอ					
ด้านการวัดและประเมินผล						
18	ผู้สอนมีการทดสอบตามเนื้อหาวิชา					
19	คะแนนที่ได้ตรงกับระดับความสามารถของนักเรียน					
20	กิจกรรมการวัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้					

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

ภาคผนวก ง
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 14 สรุปผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

สรุปผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

องค์ประกอบของแผน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	\bar{X}	ความหมาย	ผลการพิจารณา
	1	2	3				
1. จุดประสงค์การเรียนรู้							
1.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่กำหนดในตารางโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด	ใช้ได้
1.2 เขียนครอบคลุมทุกด้าน ด้านความรู้ (K) ด้านทักษะและกระบวนการ (P) ด้านคุณลักษณะ (A)	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด	ใช้ได้
2. สาระการเรียนรู้							
2.1 สาระการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในตารางโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด	ใช้ได้
2.2 ด้านทักษะและกระบวนการสามารถฝึกปฏิบัติทำรำมาตรฐานได้อย่างถูกต้อง	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด	ใช้ได้
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน							
3.1 จัดกิจกรรมการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ครบถ้วนตามขั้นตอนการสอน	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด	ใช้ได้
3.2 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการสอน	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด	ใช้ได้
3.3 กิจกรรมการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด	ใช้ได้
3.4 การวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด	ใช้ได้

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบของแผน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	\bar{X}	ความหมาย	ผลการพิจารณา
	1	2	3				
4. สื่อการเรียนรู้							
4.1 ใช้สื่อที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัยและเนื้อหา	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด	ใช้ได้
5. การวัดและการประเมินผล							
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด	ใช้ได้
5.2 มีเกณฑ์การวัดและ ประเมินผล	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด	ใช้ได้

ตาราง 15 สรุปผลแบบประเมินค่าความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะปฏิบัติ

สรุปผลแบบประเมินค่าความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะปฏิบัติ เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติท่ารำ และทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา จังหวัดสงขลา

ทักษะทาง นาฏศิลป์	ทักษะทาง นาฏศิลป์	เกณฑ์คะแนน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการ พิจารณา
			1	2	3			
ความ ถูกต้อง ของท่ารำ	4 คะแนน	ปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ทุกด้าน (การย่อเท้า การกระทุ้งเท้า การเตะเท้า การเปลี่ยนมือ การเปลี่ยนเอียงยังตลอดจนหมุนตัว)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	3 คะแนน	ปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้องอาจมีติดขัดหรือผิดพลาดบ้าง 1-2 ครั้ง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	2 คะแนน	ปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้องเป็นส่วนใหญ่เช่นเปลี่ยนมือได้เปลี่ยนเอียงได้ย่อเท้าได้แต่หมุนตัวไม่ได้เป็นต้น	0	+1	+1	2	0.67	ปรับปรุง
	1 คะแนน	ปฏิบัติท่ารำได้เพียงบางส่วนเช่นเปลี่ยนมือและเปลี่ยนเอียงได้แต่ย่อเท้าได้หมุนตัวไม่ได้เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ลีลาท่ารำ	4 คะแนน	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจนหมุนตัวได้อย่างสัมพันธ์ลงตัวจนทำให้การแสดงดูอ่อนช้อยงดงาม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	3 คะแนน	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจนหมุนตัวได้อย่างลื่นไหลอาจมีติดขัดหรือผิดพลาดบ้าง แต่ไม่ทำให้การแสดงสะดุด	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	2 คะแนน	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจนหมุนตัว ได้อย่างถูกต้องเป็นส่วนใหญ่แต่ไม่ทำให้การแสดงขาดช่วง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	1 คะแนน	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจนหมุนตัวได้อย่างสัมพันธ์กันเพียงบางครั้งทำให้การแสดงดูติดขัดไม่ลื่นไหล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ทักษะทาง นาฏศิลป์	เกณฑ์คะแนน	ผู้เชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการ พิจารณา	
			1	2	3				
จังหวะ	4 คะแนน	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้าตลอดจน หมายถึง หมุนตัวได้อย่างสัมพันธ์ลงตัว ถูกต้องตรงจังหวะ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
	3 คะแนน	เคลื่อนไหวศีรษะมือ เท้าตลอดจน หมายถึง หมุนตัวได้อย่างถูกต้อง ตรงจังหวะ อาจมีติดขัด หรือผิดพลาด 1-2 ครั้ง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
	2 คะแนน	เคลื่อนไหวศีรษะมือ เท้าตลอดจน หมายถึง หมุนตัว ได้ตรงจังหวะเป็นส่วนใหญ่ เช่นเปลี่ยนมือเปลี่ยนเอียงย่อเท้าได้ ตรงจังหวะแต่หมุนตัวไม่ได้เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
	1 คะแนน	เคลื่อนไหวศีรษะมือเท้าตลอดจน หมายถึง หมุนตัวได้ตรงจังหวะเพียง 1-2 ครั้ง	0	+1	+1	2	0.67	ปรับปรุง	
	ความพร้อม เพียง	4 คะแนน	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้าหมุนตัว หมายถึง เคลื่อนที่วงได้อย่างต่อเนื่องพร้อม พร้อมกันเว้นระยะช่องไฟได้อย่าง สวยงามตลอดการแสดง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
		3 คะแนน	เคลื่อนไหวศีรษะมือ เท้า หมุนตัว หมายถึง และเคลื่อนที่วงได้อย่างต่อเนื่อง พร้อมพร้อมกัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
		2 คะแนน	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า หมุนตัว หมายถึง และเคลื่อนที่วงได้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
		1 คะแนน	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้าหมุนตัว หมายถึง และเคลื่อนที่วงได้อย่างต่อเนื่อง อาจมีติดขัดหรือผิดพลาดบ้าง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 16 สรุปผลแบบประเมินค่าความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

สรุปผลแบบประเมินค่าความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม เรื่อง การจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำท่า และทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ทักษะการทำงานกลุ่ม	คะแนน	เกณฑ์คะแนน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการพิจารณา	
			1	2	3				
1. ความเป็นผู้นำผู้ตาม	4	คะแนน	มีความกระตือรือร้นจัดการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
		หมายถึง	แทนสมาชิกกลุ่มและรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นเสมอ						
	3	คะแนน	กระตือรือร้นจัดการแทน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
		หมายถึง	สมาชิกกลุ่มและรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นได้เป็นส่วนใหญ่						
	2	คะแนน	ไม่กระตือรือร้นจัดการแทน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	หมายถึง	สมาชิกกลุ่มและรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นได้เป็นส่วนน้อย							
	1	คะแนน	ไม่สามารถจัดการแทนเพื่อน ๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
		หมายถึง	และไม่ค่อยรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเลย						
2. มีน้ำใจ / ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม	4	คะแนน	ช่วยเหลือและมีน้ำใจกับเพื่อน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
		หมายถึง	ทุกครั้งที่มีโอกาส						
	3	คะแนน	ช่วยเหลือและมีน้ำใจกับเพื่อน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
		หมายถึง	เป็นส่วนใหญ่						
	2	คะแนน	ช่วยเหลือและมีน้ำใจกับเพื่อน	0	+1	+1	2	0.67	ปรับปรุง
		หมายถึง	เป็นส่วนน้อย						
	1	คะแนน	ไม่มีส่วนร่วมใด ๆ ในกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
		หมายถึง	กลุ่ม						
3. มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่	4	คะแนน	รับผิดชอบปฏิบัติกิจกรรมตาม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
		หมายถึง	กติกาทุกกิจกรรมอย่างเต็มที่						
	3	คะแนน	รับผิดชอบปฏิบัติกิจกรรมตาม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
		หมายถึง	กติกาเป็นส่วนใหญ่						
	2	คะแนน	สามารถปฏิบัติกิจกรรมตาม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
		หมายถึง	กติกาทุกกิจกรรมได้น้อยมาก						
	1	คะแนน	ไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมตาม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
		หมายถึง	กติกาทุกกิจกรรมได้เลย						

ตาราง 16 (ต่อ)

ทักษะการ ทำงานกลุ่ม	เกณฑ์คะแนน	ผู้เชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการ พิจารณา
			1	2	3			
4. ความ สนุกสนาน	4 คะแนน	แสดงถึงความสุขในขณะที่ปฏิบัติ กิจกรรมตลอดกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	3 คะแนน	แสดงออกถึงความสุขในการ ปฏิบัติกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	2 คะแนน	แสดงออกถึงความสุขในขณะที่ ปฏิบัติกิจกรรมเป็นส่วนน้อย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	1 คะแนน	ไม่แสดงออกถึงความสุขในขณะที่ ปฏิบัติกิจกรรมเลย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	4 คะแนน	กล้าแสดงความคิดเห็นและ ถูกต้องตรงประเด็น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	3 คะแนน	กล้าแสดงความคิดเห็นและถูก ตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5. การมี ส่วนร่วม แสดงความ คิดเห็น ภายในกลุ่ม	2 คะแนน	กล้าแสดงความคิดเห็นและถูก ตรงประเด็นเป็นส่วนน้อย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	1 คะแนน	ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	หมายถึง							

ตาราง 17 สรุปผลแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบประเมินกับเกณฑ์ประเมินทักษะปฏิบัติและ
เกณฑ์ประเมินทักษะทำงานกลุ่ม

สรุปผลแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบประเมินกับเกณฑ์ประเมินทักษะปฏิบัติและเกณฑ์
ประเมินทักษะทำงานกลุ่ม เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับ
เทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการ พิจารณา
	1	2	3			
1. ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำเพลงดอกไม้ของชาติโดยปฏิบัติ ทำรำย่อ						
1.1 ความถูกต้องของทำรำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.2 ลีลาทำรำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.3 จังหวะ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.4 ความพร้อมเพรียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.5 ความกล้าแสดงออก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.6 ความเป็นผู้นำผู้ตาม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.7 มีน้ำใจ/ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.8 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่	0	+1	+1	2	0.67	ปรับปรุง
1.9 อารมณ์ความรู้สึก ปฏิสัมพันธ์/สายตา ของการทำรำเข้าสู่	0	+1	+1	2	0.67	ปรับปรุง
1.10 การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2. ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำเพลงหญิงไทยใจงามโดยปฏิบัติ ทำพรหมสี่หน้าและทำยุงฟ้อนหาง						
1.1 ความถูกต้องของทำรำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.2 ลีลาทำรำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.3 จังหวะ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.4 ความพร้อมเพรียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.5 ความกล้าแสดงออก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.6 ความเป็นผู้นำผู้ตาม	0	+1	+1	2	0.67	ปรับปรุง
1.7 มีน้ำใจ/ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.8 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.9 อารมณ์ความรู้สึก ปฏิสัมพันธ์/สายตา ของการทำรำเข้าสู่	0	+1	+1	2	0.67	ปรับปรุง
1.10 การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการพิจารณา
	1	2	3			
3. ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำเพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้าโดยปฏิบัติ						
ทำข้างประธานงาและทำจันทร์ทรงกลดแปลง						
1.1 ความถูกต้องของท่ารำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.2 ลีลาท่ารำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.3 จังหวะ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.4 ความพร้อมเพรียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.5 ความกล้าแสดงออก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.6 ความเป็นผู้นำผู้ตาม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.7 มีน้ำใจ/ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.8 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.9 อารมณ์ความรู้สึก ปฏิสัมพันธ์/สายตา ของการรำเข้าคู่	0	+1	+1	2	0.67	ปรับปรุง
1.10 การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4. ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำเพลงยอดชายใจหาญงามโดย						
ผู้ชาย ปฏิบัติทำจ่อเพลิงกาฬ						
ผู้หญิง ปฏิบัติทำชะนีร้ายไม้						
1.1 ความถูกต้องของท่ารำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.2 ลีลาท่ารำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.3 จังหวะ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.4 ความพร้อมเพรียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.5 ความกล้าแสดงออก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.6 ความเป็นผู้นำผู้ตาม	+1	+1	+1	2	1.00	ใช้ได้
1.7 มีน้ำใจ/ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.8 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.9 อารมณ์ความรู้สึก ปฏิสัมพันธ์/สายตา ของการรำเข้าคู่	0	+1	+1	2	0.67	ปรับปรุง
1.10 การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการพิจารณา
	1	2	3			
5. ให้นักเรียนปฏิบัติทำรำเพลงบูชานักรบโดย						
ผู้ชาย ปฏิบัติทำจันทร์ทรงกลด/ทำขอแก้ว						
ผู้หญิง ปฏิบัติทำซัดจางนาง/ทำล่อแก้ว						
1.1 ความถูกต้องของท่ารำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.2 ลีลาท่ารำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.3 จังหวะ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.4 ความพร้อมเพรียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.5 ความกล้าแสดงออก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.6 ความเป็นผู้นำผู้ตาม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.7 มีน้ำใจ/ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.8 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.9 อารมณ์ความรู้สึก ปฏิสัมพันธ์/สายตา ของการรำเข้าสู่	0	+1	+1	2	0.67	ปรับปรุง
1.10 การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 18 สรุปผลแบบประเมินค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ

สรุปผลแบบประเมินค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทำรำและทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจ	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3			
ด้านสาระการเรียนรู้							
1	เนื้อหา มีความเหมาะสมกับการฝึกทักษะพื้นฐานวิชาศิลปะศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	เนื้อหา เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	เนื้อหา ในแต่ละกิจกรรม มีความเหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	เนื้อหา ในการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้							
5	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้ผู้เรียนรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และทำให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	ครูเอาใจใส่ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดในการทำกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	กิจกรรมที่ใช้ฝึกทักษะทำรำมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน	0	+1	+1	2	0.67	ปรับปรุง

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจ	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3			
9	รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น และยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	นักเรียนได้ฝึกทักษะปฏิบัติจากทักษะย่อย ๆ ไปสู่ทักษะใหญ่ ส่งผลทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ และมีความกล้าแสดงออก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียนและประยุกต์ใช้กับกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
14	หลังจากการฝึกรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสส์ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์แล้วนักเรียนชอบรายวิชาศิลปศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสส์ ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้นักเรียนเรียนรู้และฝึกทักษะร่วมกันมากขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้							
16	สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ที่นำมาใช้ในกิจกรรม ทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นความพึงพอใจ	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3			
17	สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนมีอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านการวัดและประเมินผล							
18	ผู้สอนมีการทดสอบตามเนื้อหาวิชา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	คะแนนที่ได้ตรงกับระดับความสามารถของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	กิจกรรมการวัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายวรากร สุพรรณท้าว
วัน เดือน ปีเกิด	23 พฤศจิกายน 2539
สถานที่เกิด	อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	98 หมู่ที่ 6 ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา 90180
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครูผู้สอน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนหาดใหญ่เจริญราษฎร์พิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล 90110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2554	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) โรงเรียนบ้านเนินนิมิต จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2557	ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) โรงเรียนรัตนภูมิวิทยา จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2561	ปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ.) สาขาวิชาศิลปะการแสดง มหาวิทยาลัยทักษิณ
พ.ศ. 2565	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา